

Zber, analýza a práca s dátami o obyvateľstve v mestách Bratislava a Nitra so špecifickým zameraním na dáta o cudzincoch

Elena Gallová Kriglerová
Alena Holka Chudžíková
Jana Kadlečíková

Centrum pre výskum etnicity a kultúry
Február 2026

Financovaný
Európskou úniou

Obsah

Zhrnutie.....	4
Úvod a metodológia	9
Legislatíva, ktorá upravuje prácu s dátami na lokálnej úrovni	11
Prečo mestá potrebujú dáta o cudzincoch?	12
BRATISLAVA	15
Zber, analýza a práca s dátami o obyvateľstve v meste Bratislava so špecifickým zameraním na dáta o cudzincoch	15
1/ Inštitucionálne nastavenie spracúvania dát o obyvateľstve v podmienkach hlavného mesta	16
1.2/ <i>Strategický a legislatívny rámec zberu a spracovania dát vo všeobecnosti na úrovni mesta Bratislava.....</i>	20
1.3/ <i>Silné a slabé stránky manažmentu zberu a spracúvania dát o obyvateľstve a špecificky o cudzincoch v meste Bratislava.....</i>	22
2/ Zdroje dát o obyvateľstve a špecificky o cudzincoch dostupné a využívané na úrovni mesta	23
2.1/ <i>Zdroje dát.....</i>	23
2.2/ <i>Zverejňovanie dát - open data portál</i>	28
2.2.1/ <i>Demografické dátové súbory</i>	29
2.2.2/ <i>Sociálne služby</i>	30
2.2.3/ <i>Vzdelávanie a šport.....</i>	30
2.3/ <i>Využívanie dátových zdrojov o obyvateľstve a cudzincoch pri tvorbe strategických dokumentov na úrovni mesta</i>	31
2.4/ <i>Chýbajúce zdroje dát a ich potreba na úrovni mesta Bratislava</i>	35
2.4.1/ <i>Skúsenosti so získavaním dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom v Bratislave</i>	38
2.4.2/ <i>Zber a práca s dátami o deťoch s cudzineckým pôvodom</i>	38
2.5/ <i>Silné a slabé stránky dátovej základne v meste Bratislava</i>	39
3/ Výzvy, ktorým mesto čelí v oblasti zberu a spracúvania dát o obyvateľstve a špecificky o ľuďoch s cudzineckým pôvodom	41
4/ Potreby mesta Bratislava v oblasti zberu a spracúvania dát o obyvateľstve a špecificky o ľuďoch s cudzineckým pôvodom	43
5/ Procesy zberu a využívania dát počas kríz súvisiacich s príchodom veľkých počtov utečencov (po februári 2022) a neregulárnou migráciou (jeseň 2023) v Bratislave	44
5.1/ <i>Zber dát počas krízy po invázii na Ukrajinu (asistenčné centrum Bottova)</i>	45
5.1.1/ <i>Mechanizmy vyhodnocovania a účely využitia dát</i>	46
5.2/ <i>Kríza spojená s neregulárnou migráciou na jeseň 2023</i>	47
5.3/ <i>Silné a slabé stránky dátových procesov mesta Bratislava počas krízových situácií.....</i>	47
5.4/ <i>Potreby mesta Bratislava v oblasti zberu a vyhodnocovania dát počas krízových situácií</i>	48
NITRA	49

Zber, analýza a práca s dátami o obyvateľstve v meste Nitra so špecifickým zameraním na dáta o cudzincoch	50
1/ Organizačná štruktúra mesta Nitra a práca s dátami	50
1.1/ Odbor služieb úradu - Evidencia obyvateľstva ako prenesený výkon štátnej správy.....	50
1.2/ Ďalšie odbory mesta pracujúce s dátami o obyvateľoch	52
1.3/ Odbory strategického riadenia a (kapacitne limitovaná) dátová politika mesta	53
2/ Práca s dátami o obyvateľoch a špecificky o cudzincoch v strategických dokumentoch mesta...	54
3/ Informačné systémy mesta a dátové systémy, s ktorými mesto pracuje	59
3.1/ Informačný systém samosprávy (Cora Geo).....	59
3.2/ Register obyvateľstva - REGOB	60
3.3/ GIS databázy a iné databázy mesta	61
3.4/ Práca so štátnymi a inými externými registrami	61
4/ Práca s dátami o cudzincoch.....	62
4.1/ Zdroje dát o cudzincoch	62
4.2/ Kvalita dát o cudzincoch a možnosti práce s nimi.....	64
4.3/ Nekohorentnosť rôznych typov „štátnych“ dát o cudzincoch.....	66
4.4/ Zber a práca s dátami o deťoch s cudzineckým pôvodom	67
5/ Pozitívne aspekty práce s dátami o cudzincoch v Nitre – piliere, o ktoré sa vie Nitra v súčasnosti oprieť	70
6/ Potreby mesta Nitra v oblasti práce s dátami	70
Záver	74
Použité zdroje:	76
Zoznam skratiek.....	79
Prehľad konzultačných rozhovorov.....	80

Zhrnutie

Kontext a ciele analýzy

Predkladaná analýza vznikla v rámci medzinárodného projektu financovaného Európskou komisiou prostredníctvom Nástroja technickej podpory (TSI) a implementovaného v spolupráci s organizáciou **UNICEF**.

Analýza detailne mapuje procesy zberu, spracovania a praktického využívania dát o obyvateľstve v Bratislave a Nitre so špecifickým zameraním na cudzincov. Identifikuje štruktúrne, legislatívne, technické a personálne bariéry, ktoré bránia samosprávam získať reálny demografický obraz o svojom území. Zároveň definuje kľúčové informačné medzery a potreby oboch miest, ktorých riešenie je nevyhnutné pre optimalizáciu plánovania verejných kapacít a rozvoj lokálnych integračných politík založených na dátach.

Metodológia a legislatívny rámec

Pre získanie komplexného obrazu analýza kombinuje dve výskumné metódy:

- **Analýza sekundárnych dát (desk research):** Mapovanie národnej legislatívy, strategických dokumentov a lokálnych predpisov (VZN, interné smernice) v oboch mestách.
- **Konzultácie v teréne:** Realizácia 13 pološtruktúrovaných rozhovorov s kľúčovými odbornými zamestnancami samospráv (8 na magistráte v Bratislave, 5 na mestskom úrade v Nitre).

Spracovanie demografických dát na lokálnej úrovni je determinované striktným **právnym rámcom SR**. Základným legislatívnym pilierom je **zákon o obecnom zriadení**, ktorý ukladá obciam povinnosť viesť evidencie osôb a majetku nevyhnutné pre výkon samosprávnych funkcií. Samotná evidencia obyvateľstva je regulovaná **zákonom o hlásení pobytu občanov a registri obyvateľov**, na ktorý nadväzujú predpisy o registri adres a matrikách. Samosprávy sú zároveň viazané **zákonom o štátnej štatistike**, ktorý upravuje ich súčinnosť vo vzťahu k Štatistickému úradu SR. Špecifickým faktorom v tomto prostredí je právne postavenie Bratislavy ako hlavného mesta, kde je agenda evidencie obyvateľov prenesená zo zákona na úroveň sedemnástich mestských častí, čo priamo ovplyvňuje architektúru zberu údajov.

Význam systematickej práce s dátami pre samosprávy

Implementácia moderných nástrojov strategického riadenia a prechod k rozhodovaniu založenému na dôkazoch (**evidence-based policy**) predstavuje pre mestské samosprávy základný predpoklad racionálneho fungovania. Dostupnosť presných a štruktúrovaných demografických dát plní v manažmente miest tri hlavné funkcie:

- **Fiškálne plánovanie a udržateľnosť:** Podielové dane, ktoré tvoria primárny zdroj príjmov samospráv, sú rozdeľované na základe počtu obyvateľov s trvalým

pobytom. Absentujúca alebo nepresná evidencia cudzincov, ktorí na území mesta reálne žijú a pracujú, spôsobuje dlhodobé výpadky v rozpočtoch.

- **Dizajn a kapacity verejných služieb:** Presná znalosť vekovej, rodovej a národnostnej štruktúry obyvateľstva je podmienkou pre plánovanie kapacít materských a základných škôl, sociálnych zariadení a pre poskytovanie mnohých ďalších služieb mesta.
- **Cielenie a evaluácia integračných politík:** Bez dát o priestorovom rozmiestnení a sociálnom statuse cudzincov nemôže samospráva efektívne predchádzať vzniku segregovaných lokalít, identifikovať bariéry na lokálnom trhu práce ani adekvátne cieľiť jazykovú a komunitnú a integračnú podporu.

Bratislava – práca s dátami o obyvateľstve a cudzincoch v hlavnom meste SR

V podmienkach hlavného mesta SR Bratislavy je infraštruktúra správy dát koncipovaná ako rozvinutý, vnútorne diferencovaný inštitucionálny ekosystém. Výkon dátovej politiky je legislatívne a procesne rozdelený medzi viaceré špecializované útvary magistrátu:

- **Oddelenie dát:** Pôsobí ako ústredná metodická a servisná autorita pre celú štruktúru magistrátu. Zabezpečuje kompletný životný cyklus dát od ich čistenia, konsolidácie, cez integračné procesy až po finálnu interpretáciu a vizualizáciu. Zastrešuje tiež prevádzku mestského open-data portálu.
- **Útvar mestských stratégií a analýz:** Zameriava sa na nadrezortnú koordináciu a analytické krytie strategických dokumentov mesta, s primárnym dôrazom na napĺňanie cieľov dlhodobého plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislava 2030.
- **Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB):** Plní špecifickú úlohu v oblasti zberu priestorových, urbanistických a kvalitatívnych dát. Realizuje tiež participatívne výskumy a sociologické sondy priamo v teréne.
- **Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom:** Poskytuje expertízu v oblasti potrieb cudzincov a slúži ako kľúčový odberateľ demografických analýz pre tvorbu parciálnych integračných schém.

Štrukturálne výzvy a silné stránky práce s dátami v Bratislave

Hlavnou inštitucionálnou prekážkou v Bratislave je **administratívna fragmentácia** spôsobená existenciou dvoch úrovní riadenia. Keďže primárnu evidenciu pobytu vykonáva 17 samostatných mestských častí, magistrát nedisponuje priamym, centralizovaným a automatizovaným prístupom k prvotným dátovým zápisom.

Vnútri samotného magistrátu pretrváva prítomnosť takzvaných **dátových síl** – jednotlivé sekcie (napr. školstvo, sociálne veci, dane) využívajú parciálne informačné systémy, ktoré nie sú plne integrované. Administratívnym dátam tak chýba potrebná granularita, najmä detailné premenné o type pobytu a presnej štátnej príslušnosti cudzincov, čo sťažuje ich priebežné vyhodnocovanie. K náprave tohto stavu má prispieť nová Smernica o dátovej politike prijatá koncom roka 2025, ktorej cieľom je formalizovať toky dát medzi sekciami.

Na druhej strane, robustnosť inštitucionálneho nastavenia sa prejavila ako významná devíza v obdobiach humanitárnych a migračných kríz. Samospráva preukázala vysokú mieru operatívnej flexibility, kedy dokázala v krátkom čase vybudovať dočasné analytické štruktúry (napríklad v asistenčnom centre na Bottovej ulici) a integrovať dáta z neziskového sektora a štátnych zložiek pre potreby okamžitého krízového riadenia.

Analýza prístupu k dátam: mesto Nitra

Mesto Nitra reprezentuje centralizovanejší model riadenia, ktorý je typický pre krajské mestá bez vnútorného členenia na mestské časti. Celá agenda správy demografických údajov je koncentrovaná na jednom mieste:

- **Odbor služieb úradu:** Prostredníctvom referátu evidencie obyvateľstva a matriky vykonáva prenesený výkon štátnej správy. Tento útvar je hlavným vstupným bodom pre registráciu obyvateľov a správu štátneho systému REGOB.
- **Sektorové odbory (dane, sociálne služby, školstvo):** využívajú demografické výstupy na parciálne úkony, akými sú vyrubovanie poplatkov za komunálny odpad, posudzovanie stupňa odkázanosti v sociálnych službách alebo prognózovanie kapacitných potrieb základných a materských škôl.

Technologická infraštruktúra mesta sa opiera o nosný informačný systém **Cora Geo**, ktorý je priebežne prepájaný s databázami geografických informačných systémov (GIS) pre potreby priestorového plánovania.

Štrukturálne výzvy a silné stránky nitrianskeho modelu

Hlavným limitujúcim faktorom Nitry sú personálne a rozpočtové kapacity v oblasti pokročilej analytiky. Mesto nedisponuje samostatným dátovým oddelením; celá agenda pokročilého spracovania dát a správy dátovej architektúry spočíva na obmedzenom počte analytických pracovníkov na Odbore projektového a strategického riadenia. IT oddelenie mesta je vnútorne vnímané a personálne dimenzované takmer výlučne ako servisný útvar na údržbu hardvéru a softvérovej infraštruktúry, pričom absentuje jeho inovačná a rozvojová zložka. Zber dát o cudzincoch je navyše výrazne brzdený nekonzistentnosťou externých údajov zo štátnych registrov, ktoré do mesta prichádzajú v dátovo nevhodných formátoch, čo znemožňuje ich automatizované spracovanie, prípadne sú dostupné len na vyžiadanie.

Významnou silnou stránkou Nitry je však strategické plánovanie. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mesta sa opiera o komplexné analytické podklady a vykazuje vysokú mieru koherencie. Mesto zároveň disponuje fungujúcim klientskym, poradenským a integračným centrom **COMIN**, ktoré dokáže efektívne preklenovať nedostatok tvrdých administratívnych dát prostredníctvom priamej, kvalitatívnej práce s cudzineckou komunitou v teréne.

Špecifiká a bariéry pri práci s dátami o cudzincoch v oboch mestách

Získavanie, spracovanie a analýza dát špecificky o cudzineckej populácii prináša obom sledovaným samosprávam rad dodatočných prekážok. Tieto špecifické bariéry priamo deformujú schopnosť miest tvoriť integračné politiky založené na faktoch.

Základným problémom interných informačných systémov v oboch mestách je celkový nedostatok dát o cudzincoch. Lokálne systémy sú nastavené primárne na evidenciu občanov SR. V dôsledku toho v nich systematicky chýbajú kľúčové premenné pre analytickú prácu s dátami o cudzincoch, predovšetkým presný údaj o štátnej príslušnosti, pôvodnej krajine migrácie a špecifickom druhu pobytu.

Tieto informačné medzery mestá nedokážu saturovať ani prostredníctvom štátnych zdrojov. Centrálny register obyvateľov (REGOB) vykazuje vo vzťahu k cudzincom vysokú chybovosť. Najvypuklejším problémom, prítomným v Bratislave aj v Nitre, je neaktuálnosť záznamov o odchodoch cudzincov z územia mesta, čo v lokálnych štatistikách vytvára dlhodobý fiktívny nárast ich počtu. Navyše, prístup k údajom z iných inštitúcií, najmä od cudzineckej polície, je technicky neefektívny. Dáta prichádzajú na úrady v analyticky nevyťažiteľných formátoch (papierové zostavy alebo needitovateľné PDF dokumenty), čo úplne znemožňuje ich automatizované prepájanie s mestskými systémami.

Dôsledkom týchto nedostatkov je existencia takzvaných „neviditeľných“ skupín. Cudzinci prichádzajúci na národné víza, krátkodobí pracovníci či vysoko mobilní odídenci v oficiálnych lokálnych záznamoch často úplne absentujú. Tento deficit dát sú mestá nútené riešiť vlastnými, náhradnými mechanizmami. Bratislava dokáže flexibilne aktivovať ad-hoc zbery dát počas krízových období (ako ukázala prax v asistenčnom centre na Bottovej ulici v Bratislave), zatiaľ čo Nitra nahrádza štatistické výpadky kvalitatívnymi dátami a poznatkami z priamej komunitnej práce asistenčného centra COMIN. Oba prístupy sú však z dlhodobého hľadiska len doplnkovými riešeniami.

Výzvy a potreby samospráv pri práci s dátami o cudzincoch

Analýza ukazuje, že Bratislava a Nitra reprezentujú dva typologicky odlišné prístupy k lokálnemu dátovému manažmentu, z ktorých každý generuje špecifické typy výziev:

- **Bratislava** disponuje špecializovanými personálnymi kapacitami a rozvinutou inštitucionálnou štruktúrou (Oddelenie dát, MIB), avšak jej hlavným špecifikom a nevýhodou je **administratívna rozdrobenosť** a dvojstupňové riadenie, ktoré komplikuje plynulý tok informácií z úrovne mestských častí na magistrát.
- **Nitra** ťaží z výhody **centralizovaného modelu**, kde všetky toky dát smerujú cez jeden úrad, no jej rozvoj je limitovaný kritickým nedostatkom personálnych kapacít, absenciou samostatného dátového útvaru a nižšou politickou prioritou dátových investícií.

Bez ohľadu na tieto odlišnosti analýza identifikovala štyri zhodné, systémové potreby, ktoré zdieľajú obe samosprávy a ktorých vyriešenie je podmienkou pre vybudovanie funkčnej dátovej politiky vo vzťahu k cudzineckej populácii:

1. Integrácia interných systémov a štandardizácia evidencie

Obe mestá preukázateľne trpia fragmentáciou vnútorných databáz. Sektorové databázy jednotlivých odborov fungujú izolovane, čo vedie k duplicitě zberu alebo k nekonzistentnosti údajov. Spoločnou potrebou je zjednotenie metodiky zberu dát naprieč celým úradom tak, aby všetky interné systémy povinne a v jednotnom formáte zaznamenávali kľúčové premenné, akými sú **štátna príslušnosť, druh pobytu a základné demografické dáta**.

2. Zabezpečenie kontinuity a udržateľnosti dátových cyklov

V oboch samosprávach je identifikovaný sklon k ad-hoc zberu dát. Rozsiahlejšie demografické analýzy sa spravidla realizujú len jednorazovo, buď ako podklad pre tvorbu strategických dokumentov (PHSR), alebo ako reakcia na neočakávanú krízovú situáciu. Mestá potrebujú prechod od jednorazových zberov ku **kontinuálnemu monitoringu**, ktorý je založený na automatizovaných dátových cykloch a permanentnej aktualizácii administratívnych registrov v reálnom čase.

3. Stabilizácia a profesionalizácia analytických kapacít

Práca s dátami o cudzincoch je metodologicky a kapacitne náročná, nakoľko vyžaduje pokročilé techniky čistenia chybovosti v registroch, prepájanie nekompatibilných formátov a následnú sociodemografickú interpretáciu. Obe mestá narážajú na nedostatočné kapacity a odbornú expertízu v tejto oblasti. Spoločnou prioritou je **inštitucionálna stabilizácia** analytických pozícií a ich pevné ukotvenie v organizačných štruktúrach a trvalých rozpočtoch miest, čo zabezpečí kontinuitu odborného know-how.

4. Dostupnosť a kvalita externých administratívnych dát

Samosprávy nie sú z legislatívnych dôvodov schopné samostatne podchytiť celú dynamiku cudzineckej migrácie na svojom území. Pre presné strategické plánovanie sú závislé od externých zdrojov, najmä od údajov cudzineckej polície a centrálnych štátnych registrov. Neefektívna komunikácia so štátom a systémové nedostatky v presnosti a spoľahlivosti dát na národnej úrovni vytvárajú v mestských systémoch informačné vákuum. Samosprávy zhodne potrebujú **systematický, štruktúrovaný a digitálne kompatibilný prístup** k externým dátovým zdrojom, ktorý by umožnil eliminovať štatistické anomálie a presne identifikovať prítomnosť všetkých skupín zahraničného obyvateľstva na lokálnej úrovni.

Úvod a metodológia

Táto analýza vznikla v rámci projektu UNICEF „Supporting municipalities in improving access to quality and inclusive services for children and caregivers with refugee and migrant backgrounds: moving forward from an emergency approach to long-term inclusion strategies“, ktorý je financovaný Európskou komisiou cez Technical Support Instrument. Projekt spája samosprávy na Slovensku (Bratislava, Nitra), v Rumunsku (Bukurešť a Temešvár) a v Poľsku (Lublin a Białystok) s cieľom podpory a rozvoja udržateľných integračných služieb. Jedným z cieľov je aj posilnenie kapacít samospráv v oblasti práce s dátami o ľuďoch s cudzineckým pôvodom.

Presné údaje o obyvateľoch a cudzincoch sú pre samosprávy kľúčové na efektívne riadenie rozvoja a odstraňovanie bariér, ktorým čelia ľudia s cudzineckým pôvodom pri začleňovaní sa do života v meste. Tieto bariéry sa prejavujú napríklad v komplikovanejšom prístupe k verejným službám, či v administratívnych prekážkach pri participácii na trhu práce a vzdelávacom procese.

Systematický zber a analýza dát umožňujú identifikovať štrukturálne nedostatky v politikách na lokálnej úrovni a adresne nastaviť intervenčné mechanizmy na podporu začleňovania ľudí s cudzineckým pôvodom. Bez týchto informácií má samospráva len obmedzenú schopnosť predvídať demografické trendy a prispôbovať mestskú infraštruktúru potrebám diverzifikovanej populácie. Riskuje tiež neefektívne investície a rast sociálnych rozdielov. Kvalitné dátové vstupy sú preto nevyhnutným predpokladom pre plné využitie socioekonomického potenciálu všetkých svojich obyvateľov.

Mestá Bratislava a Nitra zbierajú a spracúvajú množstvo rôznych dát (napr. z oblasti dopravy, zmeny klímy, inžinierskych sietí, výstavby atď.). Pre účely tejto analýzy bude pozornosť zameraná najmä na demografické dáta a dáta o využívaní rôznych služieb (napr. sociálnych, kultúrnych, vzdelávacích). Analýza sa sústreďuje na to, či je možné v nich identifikovať komponent zahraničnej migrácie a ľudí s cudzineckým pôvodom.

Analýza vychádza z detailného prieskumu dostupných zdrojov vrátane relevantných politík, interných smerníc, všeobecne záväzných nariadení a legislatívy, ktoré sa týkajú zberu a analýzy dát na úrovni mesta. Zameriava sa tiež na rôzne organizačné zložky v rámci štruktúry magistrátu hlavného mesta Bratislavy a mestského úradu v Nitre a ich viac či menej aktívnu rolu v oblasti získavania, spracovania alebo využívania dát.

Súčasťou výskumu bol prieskum strategického rámca oboch miest zameraný na overenie dostupnosti a pôvodu dát o populácii. Cieľom bolo zmapovať pôvod a relevanciu dátových vstupov o obyvateľstve a súčasne špecifikovať informačné medzery, ktoré bránia monitorovaniu potrieb cieľových skupín.

Špecifická pozornosť je venovaná tomu, ako jednotlivé organizačné jednotky a strategické dokumenty oboch samospráv pracujú s **dátami o cudzincoch**.

Analýza vychádza aj z konzultácií s ôsmimi odbornými zamestnancami a zamestnankyňami magistrátu a jednej príspevkovej organizácie mesta Bratislava, a s piatimi odbornými zamestnancami a zamestnankyňami mestského úradu v Nitre.

Konzultácie boli zamerané na zisťovanie nastavenia zberu, spracovania a využitia dát o obyvateľstve a špecificky o ľuďoch s cudzineckým pôvodom, dostupnosť a využívanie rôznych dátových zdrojov, potreby oboch miest v tejto oblasti a výzvy, ktorým čelia.

Cieľom tejto analýzy je popísať, ako mestá Nitra a Bratislava pristupujú k zberu dát a štatistík o obyvateľstve a k dátam o cudzincoch. Analýza slúži ako podklad pre identifikáciu potrieb a možností v oblasti práce so štatistickými údajmi. Cieľom je aj identifikovať oblasti, v ktorých mestá a obce potrebujú súčinnosť so štátom pri získavaní určitých typov dát, údajov a štatistík. Na základe toho budú sformulované odporúčania pre samosprávy, ale aj pre inštitúcie na národnej úrovni pre zabezpečenie efektívnejšieho zberu a manažmentu dát.

Legislatíva, ktorá upravuje prácu s dátami na lokálnej úrovni

Najdôležitejšou právnou úpravou pre fungovanie miest a obcí je zákon o obecnom zriadení¹, ktorý rámcovo stanovuje pôsobnosť obcí, vrátane povinnosti viesť evidencie a poskytovať údaje potrebné pre výkon samosprávy.

Bratislava ako hlavné mesto je v porovnaní s Nitrou špecifická v tom, že je členená na 17 mestských častí², a v jej prípade množstvo kompetencií, ktoré vykonávajú obce, vykonávajú mestské časti.

Evidencia obyvateľov a práca s dátami v samosprávach sa riadi komplexným právnym rámcom, ktorý kombinuje legislatívu zameranú na individuálne údaje občanov s predpismi upravujúcimi štatistické zisťovania. Základným pilierom je zákon **o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR**³, ktorý určuje povinnosti občanov pri hlásení trvalého a prechodného pobytu a zároveň definuje vedenie centrálného registra obyvateľov. Tento v §2 určuje, že občania hlásia svoj pobyt obci a v prípade Bratislavy ho hlási mestskej časti.

Dopĺňa ho zákon o registri adries⁴ a vyhláška č. 142/2015 Z. z., ktoré zabezpečujú jednotnú evidenciu adries, ako aj zákon o matrikách⁵, ktorý upravuje evidenciu narodení, sobášov a úmrtí. Oba tieto zákony stanovujú, že v prípade Bratislavy vykonávajú pôsobnosť obce mestské časti. To znamená, že to, čo v Nitre vykonáva mesto, v Bratislave vykonáva príslušná mestská časť.

Údaje evidované podľa uvedených zákonov sa zapisujú do informačného systému REGOB a sú prepojené aj s vydávaním občianskych preukazov podľa zákona o **občianskych preukazoch**⁶, čím sa garantuje aktuálnosť údajov o identite a pobyte občanov. **Mestský úrad, a v prípade Bratislavy miestny úrad mestskej časti, tak vykonáva prenesený výkon štátnej správy**, pričom zabezpečuje nielen evidenciu, ale aj praktické využitie týchto údajov pri fiškálnych, sociálnych či plánovacích funkciách mesta.

¹ [Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#), 6. september 1990.

² [Zákon č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov](#), 13. september 1990.

³ [Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky](#), 1. júl 1998.

⁴ [Zákon č. 125/2015 Z. z. o registri adries a zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 14. máj 2015.

⁵ [Zákon č. 154/1994 Z. z. o matrikách](#), 27. máj 1994.

⁶ [Zákon č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 28. október 2019.

Popri tejto individuálnej evidencii sa samospráva riadi aj **zákonom o štátnej štatistike**⁷, ktorý vytvára rámec pre zber, spracovanie a šírenie štatistických údajov, a **Programom štátnych štatistických zisťovaní**⁸. Obce a mestá sú povinné poskytovať údaje Štatistickému úradu SR, ktorý ich následne agreguje a publikuje. V prípade Bratislavy túto úlohu vykonávajú mestské časti. Do oblasti zberu dát spadajú aj pravidelné nariadenia o sčítaní obyvateľov, domov a bytov, ktoré určujú metodiku a povinnosti samospráv pri zbere demografických a socioekonomických údajov.

Prečo mestá potrebujú dáta o cudzincoch?

Prechod na riadenie založené na dátach je nevyhnutný pre udržateľný rozvoj samospráv. Bez objektívnych informácií o všetkých skupinách obyvateľov, vrátane cudzincov, mestá nedokážu efektívne plánovať infraštruktúru, zabezpečiť sociálnu stabilitu ani spravodlivo financovať verejné služby. Nasledujúcich sedem bodov definuje kľúčové dôvody pre systematickú prácu s týmito údajmi

Prechod k strategickému rozhodovaniu založenému na dôkazoch

Dáta sú v súčasnosti vnímané ako kľúčový zdroj, ktorý umožňuje samosprávam robiť kvalifikované rozhodnutia a stavať opatrenia na reálnych dôkazoch a potrebách obyvateľstva. Pre mestá a obce predstavujú nevyhnutný nástroj na prechod od „pocitovej politiky“ k fundovanému strategickému rozhodovaniu. Bez presných dát nie je možné objektívne vyhodnotiť aktuálnu situáciu, nastaviť merateľné ciele ani efektívne plánovať budúce politiky. Kvalitné dátové podklady sú základom pre to, aby sa strategické dokumenty, ako napr. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), Komunitný plán sociálnych služieb, či iné, stali reálnymi nástrojmi riadenia s hmatateľným dopadom na rozvoj mesta.

Zabezpečenie spravodlivého financovania a rozpočtovej stability

Z ekonomického hľadiska sú dáta o cudzincoch kľúčové pre spravodlivé financovanie samospráv a efektívny výber miestnych daní. Mnohé slovenské mestá čelia situácii, kedy tisíce cudzincov reálne využívajú mestskú infraštruktúru, avšak samospráva na nich nedostáva podielové dane od štátu, čo vytvára značný tlak na mestský rozpočet. Presnejšia evidencia pobytov, vrátane cudzincov, má preto priamy vplyv na objem finančných prostriedkov, ktoré mesto získava zo štátneho rozpočtu. Bez týchto

⁷ [Zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike](#), 29.november 2001.

⁸ Štatistický úrad SR (2023), [Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 425 z 25. októbra 2023, ktorou sa vydáva Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2024 a 2026](#).

údajov samospráva de facto dotuje služby pre obyvateľov, ktorí v jej systémoch oficiálne nefigurujú.

Sociálna integrácia a adresné cielenie pomoci

Dátová základňa o ľuďoch s cudzineckým pôvodom je pre samosprávy kriticky dôležitá z dôvodu tvorby integračných nástrojov. Bez presných informácií nie je možné pomoc a služby správne cieľiť tak, aby politika mesta adekvátne reagovala na narastajúci podiel obyvateľov z iných krajín. Samosprávy potrebujú poznať reálne potreby svojich klientov, či už ide o rodiny s deťmi, ľudí so sociálnym znevýhodnením, seniorov, aby mohli flexibilne upravovať pomoc a podporu v oblasti sociálnych a komunitných služieb. Znalosť cudzineckej populácie je nevyhnutná aj pre inklúziu vo verejnom priestore, kde je potrebné identifikovať lokality so znevýhodnenými skupinami a realizovať intervencie tam, kde sú najviac potrebné.

Efektívne plánovanie kapacít verejných služieb a infraštruktúry

Prítomnosť cudzincov na území samosprávy zásadne mení nároky na verejné služby a sociálnu integráciu. Dáta umožňujú mestám predikovať budúci vývoj, napríklad v oblasti demografickej štruktúry obyvateľstva, čo je kľúčové pre včasné rozhodovanie o rozširovaní kapacít materských škôl alebo budovaní zariadení pre seniorov. Ak samospráva nepozná presnú vekovú štruktúru detí cudzincov a odídcov, nedokáže zabezpečiť dostatok miest v školských zariadeniach, čo môže viesť k ich sociálnemu vylúčeniu. Rovnako je dôležité sledovať starnutie populácie cudzincov, u ktorých bude v budúcnosti potrebná sociálna starostlivosť spojená s prekonávaním špecifických bariér, hoci mestá momentálne často nemajú informácie o tom, koľko osôb v seniorskom veku bude na tieto služby odkázaných.

Rozvoj lokálneho trhu práce a ľudského kapitálu

Údaje o vzdelaní a dôvodoch migrácie sú pre samosprávy dôležité z hľadiska hospodárskeho rozvoja a riešenia nedostatku pracovných síl. Tieto informácie by mestám pomohli cielene lákať chýbajúcich pracovníkov do kritických odvetví, ako je napríklad mestská doprava (vodiči) alebo zdravotníctvo (lekári). Zároveň dáta umožňujú sledovať a analyzovať fenomén odlivu mozgov (brain drain) a prijímať opatrenia na udržanie talentovaných obyvateľov v regióne. Poznanie profesijnej štruktúry cudzincov tak priamo prispieva k zvyšovaniu ekonomickej konkurencieschopnosti samosprávy.

Sociálna súdržnosť a prevencia konfliktov

Poznanie štruktúry a pohybu cudzincov je dôležitým nástrojom pre oblasť bezpečnosti a prevencie sociálneho napätia. Dáta pomáhajú samosprávam mapovať, kde sa cudzinci na ich území zdržujú, čo umožňuje predchádzať vzniku segregovaných komunit a

izolovaných lokalít. Ak má mesto informácie o novoprichádzajúcich pracovníkoch, najmä v priemyselných parkoch, môže aktívnejšie predchádzať vzniku problémových situácií a napätiu medzi domácim obyvateľstvom a cudzincami. Takýto prístup založený na faktoch podporuje sociálnu súdržnosť a stabilitu v mestských komunitách.

Vyhodnocovanie návratnosti investícií a meranie dopadov

Ak chce samospráva efektívne investovať verejné zdroje, napríklad do jazykového vzdelávania detí cudzincov alebo ich začlenenia do voľnočasových aktivít, musí poznať východiskovú situáciu. Dáta slúžia ako „štartovacia čiara“, vďaka ktorej je možné po určitom čase vyhodnotiť, či sa situácia po investícii reálne zlepšila a či boli prostriedky vynaložené účelne. Zber dát o obyvateľstve tak primárne slúži na formovanie mestských politík a adresnejšie poskytovanie služieb, pričom umožňuje samospráve priebežne korigovať svoje stratégie na základe ich skutočných dopadov.

BRATISLAVA

Zber, analýza a práca s dátami o obyvateľstve v meste
Bratislava so špecifickým zameraním na dáta
o cudzincoch

1/ Inštitucionálne nastavenie spracúvania dát o obyvateľstve v podmienkach hlavného mesta

Inštitucionálne nastavenie zberu a spracovania dát o obyvateľstve, a špecificky o cudzincoch, v prostredí magistrátu hlavného mesta Bratislava predstavuje komplexný ekosystém, v ktorom figurujú viaceré útvary (Oddelenie dát, Útvar mestských stratégií a analýz, Sekcia sociálnych vecí a ďalšie) a organizácie mesta. Kľúčovú úlohu v tomto systéme zohráva Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB), ktorý sa sústreďuje na aktívny zber dát prostredníctvom priamej participácie verejnosti.

Rámec pre to, ktoré údaje o obyvateľstve mesto poskytuje iným aktérom – a teda ich de facto zbiera a spracúva – definuje **Štatút Hlavného mesta SR Bratislavy**.⁹ Podľa článku 31 ide predovšetkým o štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb, ako aj z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Tieto dáta mesto poskytuje príslušným štátnym orgánom na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov.

Bližšie podrobnosti o samotnom zbere a spracúvaní údajov následne špecifikuje **Organizačný poriadok a jeho prílohy**¹⁰. Viaceré organizačné zložky magistrátu majú priamo v popise svojej činnosti zakotvenú povinnosť zabezpečovať štatistické zisťovanie v súlade s **programom štátnych štatistických zisťovaní**.¹¹ Zároveň vykonávajú administratívny zber údajov v rozsahu spravodajskej povinnosti podľa **zákona o štátnej štatistike**¹² v konkrétnych oblastiach, akými sú napríklad školstvo, šport či kultúra.

Organizačný poriadok platný od 1. marca 2025 jasne definuje štruktúru magistrátu vrátane rámcovej náplne činností jeho útvarov a určuje konkrétne zodpovednosti za spracúvanie údajov. Dokument obsahuje podrobnú organizačnú štruktúru, v ktorej sú pri jednotlivých oddeleniach a referátoch uvedené ich hlavné úlohy.

V prípade vybraných útvarov a oddelení sú medzi ich kľúčové úlohy zaradené nielen činnosti priamo zahŕňajúce zber a prácu s údajmi o obyvateľstve, ale aj nadväzujúce aktivity, ako je napríklad vypracúvanie analytických a strategických dokumentov.

Útvar mestských stratégií a analýz, ktorý organizačne spadá pod Kanceláriu primátora, predstavuje kľúčový prvok v procese strategického riadenia a rozhodovania hlavného mesta. Jeho primárnou funkciou je koordinácia a zladžovanie mestských stratégií, pričom

⁹ Hlavné mesto SR Bratislava (2025), [Štatút hlavného mesta SR Bratislavy v znení dodatkov 1 až 25](#).

¹⁰ Hlavné mesto SR Bratislava (2026), [Organizačný poriadok](#), číslo predpisu Z01, registr. číslo záznamu MAG 91791/2026; Hlavné mesto SR Bratislava (2026), [Organizačný poriadok, príloha č. 1: Organizačné schéma](#); Hlavné mesto SR Bratislava (2026), [Organizačný poriadok, príloha č. 2: Rámcové náplne činnosti](#).

¹¹ Štatistický úrad SR, [Program štátnych štatistických zisťovaní](#).

¹² [Zákon č. 504/2001 Z.z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov](#), 29. novembra 2001.

vľajkovou loďou týchto aktivít je dokument **Bratislava 2030**. Útvar v rámci svojej činnosti nezabezpečuje priamy zber surových dát v teréne, ale zameriava sa na ich následné spracovanie, poskytovanie metodologickej podpory a tvorbu analytických častí strategických dokumentov.

Podľa platného Organizačného poriadku tento útvar plní súbor dôležitých úloh, ktoré siahajú od operatívnej úrovne až po nadrezortnú spoluprácu. Zodpovedá za implementáciu stratégie Bratislava 2030 a prípravu súvisiacich akčných plánov, pričom kontinuálne zabezpečuje monitoring, evaluáciu a kontrolu súladu jednotlivých projektov so schválenými stratégiami mesta.

Významnou súčasťou jeho agendy je prepájanie sektorových politík a posilňovanie analytických kapacít celého úradu, čo smeruje k riadeniu orientovanému na konkrétne výsledky. Útvar zohráva dôležitú rolu aj v rámci dátovej politiky, kde zabezpečuje zber relevantných údajov, tvorbu analýz a ich priame prepojenie so strategickým rozhodovaním. V neposlednom rade slúži ako koordinačný uzol pre efektívny tok informácií medzi mestom a Metropolitným inštitútom Bratislavy (MIB).

V rámci organizačnej štruktúry magistrátu, konkrétne pod Sekciou digitalizácie, ktorá spadá do kompetencie Zástupcu riaditeľa č. 3, zohráva kľúčovú úlohu **Oddelenie dát**, ktoré pôsobí ako centrálna autorita a technická podpora pre ostatné útvary. Toto oddelenie primárne funguje ako technická a servisná podpora, pričom poskytuje komplexnú dátovú službu pre celý úrad. Jeho hlavnou doménou je zastrešovanie celého životného cyklu dát – od ich zberu a spracovania, vizualizáciu, až po bezpečné uchovávanie. Je dôležité poznamenať, že hoci oddelenie dáta procesne spravuje, údaje o obyvateľstve nezbera plošne; ich dostupnosť skôr zabezpečuje pre potreby interných klientov z iných odborných oddelení, aby na ich základe mohli nastavovať svoje politiky. Koncom roka 2025 bola prijatá nová Smernica o dátovej politike, ktorá by mala zefektívniť zlievanie údajov na oddelení dát, a teda aj prácu s nimi.

Napriek svojej servisnej povahe plní Oddelenie dát široké spektrum odborných úloh. Podieľa sa na tvorbe mestských politík, analýz a priestorových analýz, ktoré slúžia ako nevyhnutná opora pre strategické riadenie mesta. V rámci svojej operatívy spracúva a spravuje údaje pochádzajúce z administratívnych, štatistických aj iných relevantných zdrojov. Zároveň je iniciátorom návrhov a rozvoja dátových a informačných systémov mesta, čím zabezpečuje technologický progres v narábaní s informáciami.

Medzi ďalšie podstatné kompetencie oddelenia patrí koordinácia dátovej politiky, dohľad nad ochranou osobných údajov a rozvoj oblasti otvorených dát (open data). Pri príprave strategických dokumentov oddelenie úzko kooperuje nielen s ostatnými útvarmi magistrátu, ale aj s ministerstvami a ďalšími externými partnermi.

Magistrát mesta Bratislava, napriek tomu, že má vo svojej organizačnej štruktúre oddelenia zamerané na zber a spracovanie dát, nemá dedikovaného pracovníka/pracovníčku na demografické dáta. Podľa zástupcu Oddelenia dát však majú zatiaľ dostatočné odborné kapacity na spracúvanie demografických dát a zatiaľ ich žiadna požiadavka z iných oddelení a útvarov magistrátu v tomto ohľade nezaskočila.

Sekcia sociálnych vecí (spadajúca pod zástupcu riaditeľa magistrátu č. 2) zbiera najmä údaje pre účely odpočtu komunitného plánu sociálnych služieb a jeho dodatku č. 1. Cieľom zberu a spracúvania týchto údajov je odpočtovanie cieľov v sociálnej oblasti, ktoré stanovuje každoročný akčný plán. Dosiagnuté výsledky sú uvedené v pravidelných monitorovacích správach. Zatiaľ [posledná monitorovacia správa](#)¹³ bola predložená na rokovanie mestského zastupiteľstva v decembri 2025. Samotné údaje pochádzajú nielen od aktérov spadajúcich pod magistrát, ale aj od Štatistického úradu SR, Inštitútu sociálnej politiky (MPSVR) a od mestských častí Bratislavy. Od mestských častí sa zbierajú prostredníctvom dotazníka.

Sekcia sociálnych vecí zbiera dáta aj ad hoc podľa potreby, napríklad v čase prípravy tejto analýzy v roku 2026 žiadali pre účely prípravy stratégie hlavného mesta k starnutiu obyvateľstva údaje od MPSVR a Inštitútu sociálnej politiky.¹⁴ Mesto má zverejnené viaceré takéto analýzy zo sociálnej oblasti týkajúce sa špecifických tém, alebo cieľových skupín.¹⁵ Sekcia sociálnych vecí sa podieľa aj na [sčítaní ľudí bez domova](#), ktoré realizuje Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR) v spolupráci s magistrátom mesta Bratislava. V sčítaní sa zisťoval aj trvalý pobyt ľudí bez domova, pričom analýza obsahuje aj údaje o ľuďoch s trvalým pobytom v zahraničí (20 ľudí s trvalým pobytom na Ukrajine, 15 ľudí s trvalým pobytom v Českej republike a 11 ľudí s trvalým pobytom v iných krajinách).¹⁶

- **Oddelenie sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so zdravotným postihnutím** (v rámci Sekcie sociálnych vecí) zabezpečuje vypracovanie koncepčných, metodických a analytických materiálov v oblasti sociálnych služieb a ich rozvoja, najmä so špecifickým dôrazom na seniorov a ľudí so zdravotným znevýhodnením, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na úrovni hlavného mesta Bratislavy alebo spolupracuje na ich príprave. Má tiež na starosti štatistické zisťovanie v súlade s programom štátnych štatistických zisťovaní a administratívny zber údajov v rozsahu spravodajskej povinnosti v zmysle zákona o štátnej štatistike

¹³ Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy (2025), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2023 – 2030: Monitorovacia správa za rok 2024](#).

¹⁴ Informácia poskytnutá Sekciou sociálnych vecí prostredníctvom e-mailu 29.1.2026.

¹⁵ Pozri viac na <https://www.bratislava.sk/socialne-sluzby-a-byvanie/aktivity-v-socialnej-oblasti/analyzy-v-socialnej-oblasti>

¹⁶ Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024), [Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023](#), Bratislava, Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

alebo v zmysle vnútorných cieľov oddelenia v oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže.

- **Oddelenie prevencie a znižovania rizík pre ohrozené skupiny (v rámci Sekcie sociálnych vecí)** má na starosti vypracovanie koncepčných, metodických a analytických materiálov v oblasti sociálnych služieb a ich rozvoja, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na úrovni hlavného mesta Bratislavy alebo spolupracuje na ich príprave. Ďalej zabezpečuje štatistické zisťovanie v súlade s programom štátnych štatistických zisťovaní a administratívny zber údajov v rozsahu spravodajskej povinnosti v zmysle zákona o štátnej štatistike alebo v zmysle vnútorných cieľov oddelenia v oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže.
- **Oddelenie dostupného bývania a pomoci ľuďom bez domova** (v rámci Sekcie sociálnych vecí) má na starosti vypracovanie koncepčných, metodických a analytických materiálov v oblasti sociálnych služieb a ich rozvoja, na úrovni hlavného mesta Bratislava alebo spolupracuje na ich príprave.
- **Referát mestského terénneho tímu** (v rámci Sekcie sociálnych vecí) zabezpečuje mapovanie situácie a navrhuje riešenia situácií na základe podnetov obyvateľov a obyvateľiek hlavného mesta Bratislava. Realizuje tiež mapovanie potrieb cieľových skupín ľudí bez domova, detí, mladých ľudí a rodín v kríze, obetí rodovo podmieneného násillia a ľudí ohrozených násillím, seniorov a senioriek, ľudí so zdravotným znevýhodnením, užívateľov drog, ľudí pracujúcich v sexbiznise, ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, **cudzincov**, LGBTI ľudí a ľudí z ďalších cieľových skupín v nepriaznivej sociálnej situácii. Mestské terénne tímy, vzhľadom na svoju nízkoprahovú povahu, nezaznamenávajú údaje o klientoch, u ktorých bola realizovaná intervencia.

Oddelenie nájmu bytov (pod Sekciou nájomného bývania) robí evidenciu údajov o žiadateľoch a nájomcoch nájomného bývania.

Oddelenie školstva a mládeže (spadajúce priamo pod zástupcu riaditeľa magistrátu č. 2) zabezpečuje štatistické zisťovanie v súlade s programom štátnych štatistických zisťovaní a administratívny zber údajov v rozsahu spravodajskej povinnosti podľa zákona o štátnej štatistike v oblasti školstva.

Oddelenie kultúry (spadajúce priamo pod zástupcu riaditeľa magistrátu č. 2) zabezpečuje štatistické zisťovanie v súlade s programom štátnych štatistických zisťovaní a administratívny zber údajov v rozsahu spravodajskej povinnosti podľa zákona o štátnej štatistike v oblasti kultúry.

Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom (spadajúce priamo pod zástupcu riaditeľa magistrátu č. 2) zabezpečuje vypracovanie koncepčných materiálov na základe zberov dát integrácie cudzincov a cudzincov na lokálnej úrovni, vrátane ich implementácie a vyhodnocovania. Je skôr adresátom požiadaviek na dohľadanie a špecifikáciu dát konkrétne o ľuďoch s cudzineckým pôvodom pre potreby tvorby stratégií.

Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB), príspevková organizácia zriadená hlavným mestom, predstavuje kľúčovú inštitúciu zameranú na územné plánovanie, tvorbu verejných priestorov a participatívne procesy. Na rozdiel od čisto administratívnych zložiek sa MIB sústreďuje na aktívny zber dát, ktoré získava predovšetkým prostredníctvom priamej participácie verejnosti, dotazníkových prieskumov a terénnych pozorovaní. Tieto poznatky následne slúžia ako základ pre hlbšie pochopenie potrieb mesta.

V oblasti práce s údajmi o obyvateľstve inštitút realizuje rozsiahlu analytickú a výskumnú činnosť, pričom sa zameriava na demografiu, bývanie a sociálno-priestorové vzťahy. Spracúva štatistické a administratívne dáta, ktoré tvoria nevyhnutný odborný podklad pre kvalitný urbanizmus a tvorbu efektívnych mestských politík. Všetky tieto údaje o obyvateľstve inštitút systematicky využíva pri príprave strategických a koncepčných dokumentov mesta, čím zabezpečuje, že rozvoj Bratislavy je podložený spoľahlivými dátami.

Dôležitou súčasťou fungovania MIB-u je úzka spolupráca s magistrátom a externými partnermi pri interpretácii dát, čo umožňuje kvalifikované rozhodovanie o ďalšom smerovaní metropoly. Inštitút spravidla pracuje s dostupnými údajmi na analytické a plánovacie účely, pričom tento prístup k dátam podčiarkuje aj vznik [platformy TU-BA](#). Táto otvorená platforma, vytvorená v spolupráci s partnermi (hlavnými partnermi sú Inštitút Slovenskej komory architektov, Útvar hlavného architekta Bratislavy), slúži ako priestor pre dialóg o rozvoji mesta a efektívne využíva dáta z rozmanitých oblastí života obyvateľov Bratislavy.

1.2/ Strategický a legislatívny rámec zberu a spracovania dát vo všeobecnosti na úrovni mesta Bratislava

Na úrovni mesta Bratislava neexistuje **žiadne jednotné zadanie ani štandardizovaná metodika**, ktoré by útvárom diktovali, aké kategórie dát (vrátane demografie a ľudí s cudzineckým pôvodom) majú plošne sledovať. Oddelenie dát aktuálne pripravuje metodiku pre tvorbu mestských stratégií, v ktorej ukotvuje analytickú časť ako nevyhnutnosť. V tomto tzv. lokálnom katalógu dát by mali byť sústredené všetky datasey a metadáta. Úspech však bude závisieť od ochoty jednotlivých útvarov (gestorov) tieto údaje reálne aktualizovať.

Na magistráte síce existuje nová interná smernica (pozri nižšie) požadujúca koordináciu zberu dát s oddelením dát, jej reálna vymožiteľnosť je však otázna a ľudia často fungujú v historických návykoch.

Magistrát prevádzkuje verejný dataportál (pozri nižšie), no jeho napĺňanie je do veľkej miery ponechané na ochotu jednotlivých gestorov dát.

Okrem základného organizačného poriadku sa kompetencie mesta v oblasti dát opierajú o sieť dokumentov na národnej aj lokálnej úrovni. Na úrovni mesta možno tieto mechanizmy rozdeliť do troch kľúčových kategórií, ktoré definujú nielen to, čo sa zbiera, ale aj akým procesným spôsobom sa s informáciami narába.

Strategické dokumenty a monitorovacie plány

Tieto dokumenty priamo určujú rozsah dát potrebných na sledovanie rozvoja mesta. Príkladom je **Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)**¹⁷, ktorého tvorba je pre obec zákonnou povinnosťou. Plán obsahuje záväzok mesta predkladať výročné monitorovacie správy, čo si vyžaduje pravidelný zber údajov o cieľových skupinách, ako sú seniori, deti či rodiny v ohrození.

Podobne funguje aj strešný strategický dokument **Bratislava 2030 (PHSR)**¹⁸, ktorý definuje množstvo indikátorov, pričom ich napĺňanie sa overuje napríklad prostredníctvom veľkého reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky realizovaného raz ročne. Špecifický zber dát ďalej vyžadujú koncepcie zamerané na starnutie populácie, prácu s mládežou, drogovú politiku či integráciu cudzincov.

Všeobecne záväzné nariadenia (VZN)

Hoci mesto nespravuje dáta cez jedno univerzálne nariadenie, zber údajov je upravený v rámci sektorových predpisov. Typickým príkladom je **VZN o nájomnom bývaní**¹⁹, ktoré presne definuje a procesne upravuje zber podrobných údajov o žiadateľoch o nájomné byty, čím vytvára právny základ pre spracúvanie týchto citlivých informácií.

Interné smernice a metodické riadenie

Technickú a procesnú stránku práce s dátami upravuje nová **Smernica o dátovej politike**²⁰ prijatá koncom roka 2025. Tá ustanovuje Oddelenie dát ako centrálnu autoritu

¹⁷ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#).

¹⁸ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Bratislava 2030. Program rozvoja mesta 2022-2030](#).

¹⁹ Hlavné mesto SR Bratislava (2023), [Všeobecno-záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 15/2023 z 23.11.2023 o nájme bytov](#).

²⁰ Hlavné mesto SR Bratislava (2025), [Dátová politika, smernica účinná od 1.1.2026](#).

a odborného gestora, kde dochádza ku koncentrácii údajov. Smernica jasne rozdeľuje organizačné kompetencie: ostatné útvary sú povinné s Oddelením dát spolupracovať a dodržiavať stanovené štandardy. Podľa tejto smernice by malo každé odborné oddelenie informovať dátový odbor o plánovanom zbere údajov (napr. prieskume), aby sa predišlo duplicitám. Zároveň Útvar mestských analýz a stratégií pripravuje metodiku, ktorá určuje, že žiadny strategický dokument mesta nemôže vzniknúť bez analytickej časti podloženej relevantnými dátami.

Externé záväzky a spravodajská povinnosť

Povinnosť mesta zbierať údaje nevyviera len z interných potrieb, ale aj z vonkajších požiadaviek. Často ide o **podmienky grantov**, ktoré vyžadujú monitoring špecifických skupín – príkladom je spolupráca mesta s **UNICEF** na projekte Mesto pre deti, kde sa sleduje (okrem iného) sociálna situácia v konkrétnych lokalitách.

V neposlednom rade má samospráva podľa [zákona o štátnej štatistike²¹](#) postavenie spravodajskej jednotky. To mestu ukladá povinnosť zbierať a reportovať údaje **Štatistickému úradu SR** v rámci programu štátnych štatistických zisťovaní²², čím sa mesto stáva aktívnou súčasťou národného informačného systému.

1.3/ Silné a slabé stránky manažmentu zberu a spracúvania dát o obyvateľstve a špecificky o cudzincoch v meste Bratislava

Silné stránky

K silným stránkam manažmentu zberu a spracúvania dát patrí **definovaná organizačná a legislatívna štruktúra magistrátu**. Povinnosti mesta v oblasti zberu a spracúvania údajov o obyvateľstve sú pevne ukotvené v Štatúte Hlavného mesta SR Bratislavy a detailne rozpracované v Organizačnom poriadku platnom od 1. marca 2025. Tieto dokumenty jasne definujú zodpovednosti jednotlivých oddelení nielen za zber dát, ale aj za tvorbu nadväzujúcich analytických dokumentov.

Mesto zároveň disponuje **dedikovanými útvarmi pre prácu s dátami**. Oddelenie dát pôsobí ako centrálna autorita a technická podpora, ktorá zastrešuje celý životný cyklus dát – od zberu, cez spracovanie, vizualizáciu až po bezpečné uchovávanie. Útvar mestských stratégií a analýz následne prepája sektorové politiky a zabezpečuje priame prepojenie zozbieraných údajov so strategickým rozhodovaním a tvorbou dokumentov ako Bratislava 2030.

²¹ [Zákon č. 504/2001 Z.z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov](#), 29. novembra 2001.

²² Štatistický úrad SR (2023), [Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 425 z 25. októbra 2023, ktorou sa vydáva Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2024 a 2026](#).

V organizačnej štruktúre mesta je možné identifikovať aj ciele zameranie na cudzincov a ohrozené skupiny. Na magistráte existujú útvary, ktoré sa priamo alebo nepriamo venujú cudzineckej agende. Referát mestského terénneho tímu aktívne mapuje potreby cieľových skupín priamo v teréne, pričom medzi ne explicitne zaraďuje aj **cudzincov**. Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom zabezpečuje koncepčné materiály na základe zberu dát v oblasti integrácie cudzincov a slúži ako adresát požiadaviek na dohľadanie a špecifikáciu dát o tejto skupine.

K silným stránkam inštitucionálneho nastavenia zberu a spracúvania dát na úrovni mesta Bratislava patrí aj **aktívny prístup a priama participácia**, ktoré sa deje najmä v réžii MIB-u. Na rozdiel od čisto administratívnych zložiek sa MIB zameriava na aktívny zber dát z terénu, čo umožňuje získať hlbšie pochopenie reálnych potrieb obyvateľov. Na meste je zároveň prítomná **snaha o inkluzívny zber dát o cudzincoch a ich potrebách, aj keď zatiaľ ide o ojedinelé snahy**. MIB má skúsenosti s realizáciou viacjazyčných dotazníkových zberov dát a organizáciou špecifické cudzojazyčné fokusové skupiny.

Slabé stránky

Inštitucionálne nastavenie možno na druhej strane charakterizovať ako **roztrieštené**. Jednotlivé oddelenia zbierajú dáta často len pre vlastné potreby, v nekompatibilných formátoch a bez jednotného zadania či štandardizovanej metodiky, čo extrémne sťažuje ich centrálnu analýzu. Na úrovni mesta zároveň neexistuje **žiadne jednotné zadanie ani štandardizovaná metodika**, ktorá by útvárom jasne diktovala, aké kategórie dát (vrátane demografických údajov a špecificky dát o cudzincoch) a v akom formáte (a granularite) majú plošne a povinne sledovať.

Dáta o cudzincoch sa na magistráte **nezbierajú plošne a systematicky**. Inštitúcie konajú skôr **ad-hoc** (napr. pri tvorbe stratégie integrácie), pričom zisťujú, že základné vstupné dáta (baseline) úplne chýbajú. Hoci mesto má Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom, toto oddelenie funguje skôr ako "adresát požiadaviek na dohľadanie a špecifikáciu dát" pre potreby tvorby stratégií, čo naznačuje, že **dáta o cudzincoch sa prednostne dohľadávajú až v momente vzniku požiadavky, a nie prostredníctvom vopred nastaveného kontinuálneho systému zberu**.

2/ Zdroje dát o obyvateľstve a špecificky o cudzincoch dostupné a využívané na úrovni mesta

2.1/ Zdroje dát

Mesto vie o existencii viacerých zdrojov dát o obyvateľstve a aj ich využíva. Tieto zdroje sú však fragmentarizované a nekompatibilné. O existencii dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom má mesto skôr len povedomie, než by ich aktívne získavalo a spracúvalo.

Štatistický úrad SR

Dôležitým zdrojom demografických dát je Štatistický úrad SR, a v rámci neho predovšetkým údaje zo sčítania obyvateľov. Údaje sú však podľa zástupkyne mesta viazané najmä na trvalý pobyt, čo znamená, že z týchto databáz vypadávajú cudzinci s iným, než trvalým pobytom. Jednotlivé útvary a oddelenia magistrátu, ktoré pracujú s dátami, zároveň nemajú povedomie o tom, že by verejné databázy (DataCube) Štatistického úradu SR umožňovali jednoduché filtrovanie podľa štátnej príslušnosti.

Dáta, ktoré nie sú voľne dostupné, si mesto necháva spracúvať cez informačný servis Štatistického úradu SR, pričom túto spoluprácu mesto hodnotilo ako veľmi funkčnú a na strane Štatistického úradu oceňovalo ich ochotu. Takéto žiadosti môže samospráva oprieť o §31 zákona o štátnej štatistike²³, podľa ktorého štatistický úrad poskytne na základe žiadosti bezodplatne štatistickú informáciu orgánu územnej samosprávy (okrem iných aktérov). Úrad môže podľa tohto zákona so žiadateľom uzavrieť aj písomnú zmluvu, v ktorej sú vymedzené najmä druh, rozsah, účel, spôsob a lehota alebo periodicita poskytovania štatistických informácií. Z konzultačných stretnutí nie je zrejmé, či má mesto Bratislava takúto zmluvu so štatistickým úradom uzavretú.

Úrad hraničnej a cudzineckej polície (ÚHCP)

Kľúčovým, ale problematickým zdrojom o cudzincoch je Úrad hraničnej a cudzineckej polície. Tieto dáta mesto získava len na vyžiadanie. Dôležitým zistením je, že Oddelenie dát si tieto dáta začalo získavať a spracúvať z vlastnej iniciatívy, pretože vnímalo dôležitosť tejto témy a považovalo za vhodné mať k nej aj zodpovedajúce dáta. Požiadavka na dáta teda neprišla od tzv. interného klienta (inéno oddelenia magistrátu). To však zároveň znamená, že s týmito dátami sa nejak výraznejšie ďalej nepracuje (okrem ich použitia v analytickej časti Stratégie integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom).

Oddelenie dát v minulosti získalo z ÚHCP údaje z rokov 2015 – 2023 až na úroveň konkrétnych adries ľudí s cudzineckým pôvodom. Od roku 2024 už ÚHCP poskytlo dáta len na úroveň okresu.

Ako však ukázali konzultačné rozhovory, tieto dáta sú masívne nadhodnotené, pretože cudzinci sa po odchode z krajiny neodhlasujú.

Zároveň, keďže nebola požiadavka z iných oddelení na tieto dáta, zostali len uložené v Exceli a nepracovalo sa s nimi. Okrem toho, kým občania SR sa nahlasujú na pobyt sami, cudzincov mestu (v prípade Bratislavy mestským častiam) nahlasuje ÚHCP. Oznámenia

²³ [Zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike](#), 29. november 2001.

o novoprihlásených cudzincoch chodia na mestské časti údajne v listinnej podobe, avšak neexistuje o nich žiadny systematický prehľad. Dáta z ohlasovní pobytoch na úrovni mestských častí by si magistrát vedel vyžiadať, keby to uznal za potrebné. Vyžadovalo by to však osloviť všetkých sedemnást mestských častí a následne dáta zjednotiť do formátu, ktorý magistrát vyžaduje. Ako však ukázali konzultačné rozhovory, cudzinecká polícia posielala hlásenia o prihlásených pobytoch cudzincov aj na Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom. Tieto hlásenia prichádzajú štyrikrát do roka vo formáte pdf a údaje v nich obsiahnuté sú podľa všetkého vysoko nepresné. Podľa týchto hlásení by si totiž za rok prihlásilo pobyt v Bratislave približne 60 cudzincov, čo zjavne nie je realistické číslo. Zároveň ani Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom nevedelo, na základe čoho im tieto hlásenia začali chodiť. To opäť poukazuje na značnú nesytemovosť tokov dát medzi štátnou správou a samosprávou.

Rezortné systémy

Údaje pre politiky v oblasti sociálnych služieb mesto získava z informačného systému sociálnych služieb ministerstva práce.

V prípade Bratislavy je situácia pomerne komplikovaná, pretože tu pôsobí množstvo poskytovateľov s rôznymi zriaďovateľmi, či už je to mesto, mestské časti, Bratislavský samosprávny kraj, alebo neverejný poskytovateľ. Z tohto dôvodu sú dáta z informačného systému sociálnych služieb ministerstva práce veľmi dôležité, pretože obsahujú dáta od všetkých typov poskytovateľov na území Bratislavy. Problémom však je, že tento systém **neviduje štátnu príslušnosť** prijímateľov komunitných či sociálnych služieb.

Okrem toho mesto získava dáta aj z Centra vedecko-technických informácií (CVTI) ministerstva školstva.

Získavanie dát z rezortných systémov však nie je nastavené systémovo, ale často funguje len vďaka dobrým osobným vzťahom zamestnancov.

Prieskumy verejnej mienky, mapovanie potrieb a participácia

Mesto realizuje ročné prieskumy verejnej mienky, ktoré mesto zadáva prieskumným agentúram, pričom metodologickú prípravu zastrešuje Oddelenie dát. Tieto prieskumy explicitne nezisťujú na štátnu príslušnosť. Ide pritom o rôzne témy, pri ktorých by bolo dôležité zahrnúť aj perspektívu ľudí s cudzineckým pôvodom – napr. spokojnosť obyvateľov s rôznymi službami, povedomie o sociálnych službách, doprava, kultúra a pod.

Okrem toho existujú plány menších prieskumov, ktoré sa realizujú v priebehu roka na základe dopytov od jednotlivých oddelení. Takýto prieskum sa napríklad realizoval vo vzťahu k novej parkovacej politike²⁴ z roku 2022.

Mapovanie potrieb rozmanitých skupín obyvateľstva sa nerealizuje priebežne a pravidelne, ale pri príprave stratégií (napr. koncepcia práce s mládežou) alebo pri participácii na revitalizácii verejných priestorov. Predpokladom napríklad je, že sa budú mapovať potreby obyvateľstva v seniorskom veku pre účely prípravy stratégie k starnutiu obyvateľstva. V tomto mapovaní s veľkou pravdepodobnosťou zahrnú aj cieľovú skupinu seniorov a senioriek z Ukrajiny, pretože mesto si uvedomuje, že nejde o zanedbateľnú skupinu a prídde bod, kedy budú potrebovať nejaký typ starostlivosti. Počas jednej z konzultácií zástupkyňa mesta z Útvaru mestských stratégií a analýz však prejavila obavy z toho, či a ako sa dostanú k relevantným dátam v kombinácii sociálna služba-vek-štátna príslušnosť. Predpokladá, že v informačnom systéme sociálnych služieb na ministerstve práce takéto dáta nie sú. Informačný systém sociálnych služieb však obsahuje údaj o trvalom pobyte klientov, z ktorého by mohlo byť možné vyvodiť zahraničnú štátnu príslušnosť.

Gro týchto zberov, najmä tých, ktoré sa týkajú územného plánovania či verejných priestorov, realizuje MIB pomocou rozsiahlych dotazníkov (2000 až 3000 respondentov). Pri participatívnych prieskumoch a mapovaní potrieb sa **MIB snažil cudzincov proaktívne zapájať poskytovaním anglických a ukrajinských verzií dotazníkov či organizovaním špecifických fokusových skupín v angličtine** (napr. pri projekte revitalizácie kúpeľov Grössling). V MIB-e totiž už od roku 2019 presadzujú, že celomestské dotazníky nemôžu byť len v slovenčine. Pre účely tvorby Koncepcie udržateľného rozvoja kultúry Bratislava 2030 (Dekáda pre kultúru)²⁵ sa v roku 2020 realizovalo mapovanie kultúrnych potrieb cudzincov a cudziniiek formou online dotazníka. Zúčastnilo sa ho však len 37 respondentov a respondentiek.

V jednom prípade (Mesto pre deti²⁶) bola táto iniciatíva motivovaná nastavením grantu, z ktorého MIB financoval daný projekt, a ktorý vyžadoval, aby aktivity projektu podporovali začleňovanie detí z Ukrajiny. Mesto pre deti je síce projekt zameraný primárne na dopravnú bezpečnosť a revitalizáciu okolia škôl, ale má aj rovinu zameranú na “soft” aspekty, v rámci ktorých sa mesto chcelo orientovať na podporu najzraniteľnejších skupín. Počas projektu tak bolo zabezpečené tlmočenie pre všetky deti a ich rodičov/opatrovníkov s iným než slovenským pôvodom, aby na ňom mohli plnohodnotne participovať.

²⁴ Pre viac informácií o parkovacej politike pozri <https://paas.sk/>.

²⁵ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), Dekáda pre kultúru: koncepcia udržateľného rozvoja kultúry.

²⁶ Pre viac informácií o projekte Mesto pre deti pozri <https://mestopredeti.sk/>.

Uvedené snahy však narážali na veľmi nízku účasť ľudí s cudzineckým pôvodom (napr. len päť ľudí na fokusovej skupine) v pomere k vynaloženej energii. Štandardné ročné prieskumy mesta štátnu príslušnosť nezisťujú.

Telekomunikačné dáta (SIM karty)

Tento typ dát mesto využíva na sledovanie hybnosti obyvateľstva. Tento inak presný nástroj však pri cudzincoch (napr. z Ukrajiny) zlyháva, ak títo ľudia využívajú roaming so svojím pôvodným operátorom. Vtedy ich systém vôbec nedokáže zachytiť. V roku 2019 bola napríklad zverejnená analýza sim kariet, ktorú realizovala Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v spolupráci s firmou Marketlocator SK. Údaje si objednala Bratislavská integrovaná doprava, ktorú spravuje Bratislavský samosprávny kraj. Táto analýza ukázala, že v Bratislave s veľkou pravdepodobnosťou v tom čase žilo viac než 600 tisíc ľudí, pričom stále ide o konzervatívny odhad. Mesto pritom pracuje s rozpočtom nastaveným na približne 420 tisíc obyvateľov. Z týchto dát sa nedá určiť, akú časť populácie tvoria ľudia s cudzineckým pôvodom. Dáta v analýze boli očistené len o zahraničné sim karty, teda o tých, ktorí používajú sim karty v roamingu.²⁷

Mestské časti

Podľa zákona o hlavnom meste SR Bratislave²⁸ je Bratislava členená na 17 mestských častí a podľa §7c tohto zákona hlavné mesto a mestské časti navzájom bezplatne vymieňajú potrebné údaje elektronicky, automatizovane a v strojovo spracovateľnom formáte. Súčasťou sú aj metaúdaje k týmto údajom. Mestské časti musia Bratislave poskytovať informácie z vlastných informačných systémov, vrátane údajov o kapacite materských škôl, ako aj demografických údajov o deťoch v týchto školách.

Okrem toho hlavné mesto potrebuje od mestských častí získavať aj ďalšie údaje, predovšetkým dáta zo sociálnej oblasti pre účely monitorovania plnenia celomestského Komunitného plánu sociálnych služieb (KPSS).²⁹ Magistrát prostredníctvom Sekcie sociálnych vecí teda s využitím dotazníkovej metódy zbiera údaje od mestských častí, ktoré sa týkajú poskytovania sociálnych služieb. Sekcia sociálnych vecí na tento účel zadáva mestským častiam presné inštrukcie k vyplňaniu. Tieto dáta sa následne využívajú na sledovanie plnenia indikátorov v sociálnej oblasti.

²⁷ Marketlocator (2019), [Analýza lokalizačných dát mobilných operátorov v Bratislavskom a Trnavskom kraji](#), Bratislava; pozri tiež Koník, J. (2019), 'V Bratislave žije vyše 600tisíc ľudí, ukázali telefóny', *Denník N*, 11. júna 2019.

²⁸ [Zákon č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov](#), 13. september 1990.

²⁹ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#) a [Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere](#).

2.2/ Zverejňovanie dát - open data portál

Hlavné mesto Bratislava prevádzkuje od roku 2019 dátový portál data.bratislava.sk, ktorý je vyjadrením hodnôt transparentnosti a otvorenosti, ku ktorým sa mesto hlási. **Dátový portál hlavného mesta SR Bratislavy**³⁰ poskytuje verejnosti prístup k otvoreným mestským dátam s cieľom podporiť iniciatívy firiem, neziskových organizácií a občanov pri vytváraní aplikácií a inovatívnych služieb orientovaných na zlepšenie kvality života v meste. Zverejňovanie informácií prostredníctvom tohto portálu je v súlade so zásadami otvoreného vládnutia a prispieva k zvýšeniu transparentnosti samosprávy.

Portál vznikol v rámci interných kapacít magistrátu a jeho správcom sa stalo Oddelenie dát. Základný rámec portálu bol preložený aj do anglického jazyka s cieľom sprístupniť jeho obsah aj tým, ktorí neovládajú slovenčinu.

Dátový portál obsahuje aj interaktívny mapový portál, tzv. Geoportal Bratislava, ktorý umožňuje verejnosti jednoduchý prístup k mapám, mapovým aplikáciám a rôznym priestorovým údajom o hlavnom meste.

Dátová základňa portálu integruje zdroje od kľúčových národných a regionálnych inštitúcií:

- Štatistický úrad SR a z neho najmä dáta zo sčítania obyvateľstva z roku 2021, prípadne v porovnaní s predchádzajúcimi dekadami. Tento zdroj je pre mesto kľúčový a základný. Okrem toho si však mesto dáva cez informačný servis Štatistického úradu SR spracovať aj dáta, ktoré nie sú verejne dostupné,
- Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)
- Ministerstvo vnútra SR
- Slovenská správa ciest
- Slovenský hydro-meteorologický ústav (SHMÚ)
- Bratislavský samosprávny kraj (BSK)
- Úrad geodézie, kartografie a katastra SR
- Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI)
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ÚPSVaR)

Podľa zástupcu jednej mestskej organizácie je otázne, ako funguje nahrávanie dát do tohto portálu zo strany jednotlivých útvarov magistrátu, teda do akej miery je to štandardizované a pravidelné.

Z hľadiska používateľskej navigácie je portál štruktúrovaný do siedmich hlavných kategórií: **demografia, sociálne služby, vzdelávanie a šport**, bezpečnosť, doprava a komunikácie, ekonomika a práca, a životné prostredie.

³⁰ Pre viac informácií pozri <https://data.bratislava.sk/#home>

Pre účely tejto analýzy bola pozornosť sústredená na dátové súbory zaradené v kategóriách demografia, sociálne služby a vzdelávanie a šport a na to, či tieto dáta obsahujú aj údaje o ľuďoch s cudzineckým pôvodom a v akej kvalite, resp. granularite.

2.2.1/ Demografické dátové súbory

V rámci demografickej analýzy je nevyhnutné metodicky rozlišovať medzi vnútornou migráciou a zahraničnou migráciou. Portál obsahuje súbory o vnútorných migrantoch (teda o migrácii medzi okresmi) a obyvateľoch vystahovaných do zahraničia, no pre integračnú politiku sú kľúčové dáta o prichádzajúcich cudzincoch.

V kategórii demografia je možné nájsť viaceré dátové súbory, ktoré sa týkajú migrácie, avšak viaceré sa týkajú buď obyvateľov vystahovaných do zahraničia (napr. [Štruktúra migrantov v Bratislave podľa vzdelania - vystahovaní do zahraničia](#)), presunov medzi mestskými časťami [Vzájomné migračné saldo okresov Bratislavy 2017 – 2021](#) či vnútorne prisťahovaných migrantov (napr. [Štruktúra migrantov v Bratislave podľa vzdelania – vnútorne prisťahovaní](#)), kde však nejde o prisťahovaných zo zahraničia.

Okrem toho však dátový portál obsahuje aj dátové súbory, ktoré sa týkajú zahraničnej migrácie. Ide najmä o nasledovné data sety:

- [prisťahovaní zo zahraničia podľa vzdelania](#) - umožňuje analýzu kvalifikačnej štruktúry, ale absentuje v ňom granularita podľa konkrétneho občianstva,
- dáta o [migračnom salde zahraničnej migrácie okresov Bratislava](#) - poskytuje základný kvantitatívny prehľad o čistom prírastku cudzincov na úrovni okresov,
- dáta o [podiele zahraničnej zložky na celkovom migračnom obrate v mestských častiach](#) (v %) - kľúčový indikátor dynamiky medzinárodného sťahovania v jednotlivých mestských častiach,
- dáta o [migračnom salde s vnútorným a zahraničným sťahovaním](#),
- dáta o [podieli zahraničnej migrácie v okresoch Bratislavy na celkovom migračnom obrate](#) (v %).

Osobitnú strategickú dôležitosť má súbor [Prognóza počtu obyvateľov Bratislavy v rokoch 2022 – 2050 podľa scenárov](#), ktorý obsahuje predpoklad vývoja počtu obyvateľov mesta Bratislava v piatich scenároch: s veľmi vysokou, vysokou, strednou, nízkou a nulovou migráciou. Vykazuje však metodickú nejednoznačnosť, keďže **nedefinuje, či kalkulovaná migrácia zahŕňa len zahraničné, alebo aj vnútorné sťahovanie**. Táto nejasnosť sťažuje presné plánovanie rozvoja mesta. Pre zaujímavosť – pre rok 2036 je predpokladaný rozdiel v počte obyvateľov pri scenári veľmi vysokej migrácie a nulovej migrácie viac než 74 tisíc (527 694 vs. 453 623).

Na bratislavskom dátovom portáli možno nájsť aj dáta o [počte obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti v základných sídelných jednotkách](#) a o [počte obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti v základných sídelných jednotkách](#). Tieto dátové súbory obsahujú najmä údaje o používaných jazykoch uznaných národnostných menšín, ale aj “ostatné” a “nezistené” jazyky. Tieto informácie odrážajú určitú časť kultúrnej rozmanitosti, ktorá je prítomná v meste Bratislava. Môžu slúžiť ako nepriamy indikátor (proxy) cudzineckého pôvodu a kultúrnej diverzity v absencii priamych dát.

Jediným datasetom, ktorý obsahuje podrobnejšie informácie o ľuďoch s cudzineckým pôvodom, je súbor s názvom [Počet obyvateľov podľa štátnej príslušnosti v základných sídelných jednotkách](#). Tento dataset obsahuje dáta podľa krajiny pôvodu, mestskej časti až na úroveň názvu základnej sídelnej jednotky (napr. Štrkovec – sever, Ostredky – juh a pod.).

Ostatné datasety neobsahujú komponent zahraničnej migrácie. Ide napr. o dáta o plodnosti žien, o zmenách priemerného veku obyvateľstva Bratislavy, o vývoji počtu obyvateľov Bratislavy a pod.

2.2.2/ Sociálne služby

Dáta v kategórii sociálne služby obsahujú napr. dáta o počtoch osôb, ktorým bol poskytnutý aktivačný príspevok, počtoch poberateľov rôznych dávok od ÚPSVaR, počtoch poberateľov náhradného výživného. Ani jeden z týchto datasetov neumožňuje filtráciu, ktorá by poskytla informácie o podiele ľudí s cudzineckým pôvodom na celkových počtoch poberateľov rôznych dávok či príspevkov.

Hlavnou bariérou je teda nemožnosť filtrácie týchto dát podľa štátnej príslušnosti alebo krajiny pôvodu poberateľov. Z analytického hľadiska to znamená, že nie je možné vyhodnotiť reálny fiskálny dopad zahraničnej populácie na sociálny systém mesta, ani úspešnosť socio-ekonomickej integrácie zraniteľných skupín cudzincov. Bez tejto granularity nie je možné stavať sociálne politiky v téme integrácie na faktoch.

2.2.3/ Vzdelávanie a šport

Vzdelávací sektor vykazuje čiastočnú dátovú pripravenosť, avšak s výraznými limitmi v oblasti granularity. Sledované parametre zahŕňajú:

1. Základné umelecké školy (ZUŠ) – počet žiakov a žiačok súkromných aj verejných ZUŠ,
2. Centrá voľného času (CVČ) – počet žiakov a žiačok v pravidelnej aj príležitostnej záujmovej činnosti,
3. Počet návštevníkov zariadení STARZ (Správa telovýchovných a rekreačných zariadení),
4. Športové triedy základných škôl a počet žiakov a žiačok v nich,

5. Verejné vysoké školy – [počet študentov verejných vysokých škôl](#) (jediná kategória s explicitným medzinárodným prvkom).

Pri dátach o študentoch a absolventoch vysokých škôl narážame na kritické obmedzenie v podobe **binárneho delenia občianstva (SR vs. iné)**. Táto štruktúra neumožňuje rozlíšiť medzi občanmi EÚ a príslušníkmi tretích krajín, ani identifikovať vysokoprioritné integračné skupiny (napríklad študentov z Ukrajiny). Takéto zjednodušenie znemožňuje mestu prijímať ciele opatrenia pre konkrétne národnostné komunity.

2.3/ Využívanie dátových zdrojov o obyvateľstve a cudzincoch pri tvorbe strategických dokumentov na úrovni mesta

Strategické dokumenty Bratislavy pracujú so širokým spektrom dát, ktoré možno rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- **Oficiálne štatistiky a sčítanie obyvateľov** - základným zdrojom sú údaje Štatistického úradu SR a výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) 2021. Tieto dáta poskytujú informácie o počte obyvateľov, vekovej štruktúre, pohlaví, rodinnom stave a najvyššom dosiahnutom vzdelaní (Bratislava 2050),
- **Dáta o demografickom pohybe** - analýzy detailne sledujú prirodzený prírastok (pôrodnosť, úmrtnosť) a mechanický pohyb (vnútorná a zahraničná migrácia) (Bratislava 2050),
- **Sociálno-ekonomické dáta** - dokumenty využívajú údaje o nezamestnanosti, zamestnanosti podľa sektorov (NACE kódy), mzdových rozdieloch a príjmovej nerovnosti (Dekáda pre kultúru 2030, Bratislava 2050),
- **Prognózy** - mesto pracuje s komplexnými prognózami vývoja obyvateľstva až do roku 2050, ktoré sú historicky prvýkrát spracované až na úroveň **jednotlivých mestských častí** (Bratislava 2050),
- **Inovatívne dátové zdroje** - na analýzu mobility a dochádzky sa v obmedzenej miere využívajú **dáta o pohybe SIM kariet** od mobilných operátorov, hoci ich autori odporúčajú interpretovať opatrne (Bratislava 2050).

Dáta z participatívnych procesov

Okrem vyššie uvedených dátových zdrojov mesto pri tvorbe stratégií vo veľkej miere využíva kvalitatívne a kvantitatívne dáta získané priamo od obyvateľov a aktérov v území. Na získavanie týchto dát využíva rôzne metódy:

- **Dotazníkové prieskumy** - napríklad pri príprave koncepcie kultúry sa realizovalo mapovanie kultúrneho správania na vzorke 1 277 respondentov.³¹ Podobne sa mapovali potreby mladých ľudí, seniorov či osôb so zdravotným znevýhodnením,³²
- **Hĺbkové rozhovory a fokusové skupiny** - analytická časť komunitného plánu je postavená na 120 rozhovoroch a 11 fókusových skupinách s prijímateľmi a poskytovateľmi sociálnych služieb,³³
- **Pracovné skupiny a verejné fóra** - dokumenty reflektujú výstupy z tematických pracovných skupín (napr. pre oblasť ľudí bez domova, drogovej politiky či seniorov), kde odborníci a verejnosť definujú priority.³⁴

Dáta o obyvateľstve, ktoré v strategických dokumentoch absentujú

Do zverejnenia plných výsledkov sčítania obyvateľov z roku 2021 **absentovali aj detailné údaje o štruktúre rodín, najmä o rizikových skupinách, ako sú rodičia-samoživitelia**. Komunitný plán stanovuje ambíciu aktualizovať analytickú časť komunitného plánu po zverejnení dát zo sčítania a doplniť ju o niektoré kľúčové údaje, ktoré sa týkajú oblasti detí, mladých ľudí a rodín v ohrození (napr. najmä aktuálne zloženie rodín v Bratislave s prihliadnutím na rizikové skupiny rodičov-samoživiteľov a mnohohodných rodín). Do budúcnosti by malo hlavné mesto Bratislava nadviazať partnerstvo s čo najväčším množstvom subjektov, ktoré dané dáta zbierajú a vyhodnocujú, aby získal komplexný prehľad o situácii v Bratislave.³⁵

Strategické dokumenty neobsahujú dáta približujúce **dlhodobý vývoj sociálnych služieb**. Centrálny register sociálnych služieb však podľa dokumentu Bratislava 2050³⁶ neumožňuje sledovať dynamiku vývoja v dlhšom časovom rade.

Dáta o cudzincoch v strategických dokumentoch

Strategické dokumenty obsahujú základnú demografickú charakteristiku cudzincov, ale v hĺbkovej analýze ich potrieb sú rezervy. Niektoré dokumenty (Dekáda pre kultúru 2030³⁷, Koncepcia bytovej politiky³⁸) definujú **cudzincov ako dôležitú cieľovú skupinu a zároveň zraniteľná/znevýhodnená skupina, avšak konkrétnych dát je málo**.

³¹ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: koncepcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

³² Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#) a [Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere](#); Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Koncepcia rozvoja centier voľného času](#).

³³ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#) a [Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere](#).

³⁴ Ibid.

³⁵ Ibid..

³⁶ Metropolitný inštitút Bratislavy, [Bratislava 2050. Demografický potenciál, sociálna a ekonomická geografia, scenáre rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy do roku 2050](#).

³⁷ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: koncepcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

³⁸ Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Koncepcia bytovej politiky](#).

Dokumenty (napr. Dekáda pre kultúru 2030³⁹) uvádzajú počty cudzincov podľa okresov, ich podiel na populácii (cca 8 % v Bratislave), **krajinu pôvodu** (najmä Ukrajina, Srbsko, Česko), typ pobytu, pohlavie a vekovú štruktúru, aj ich zamestnanosť. Dokument Bratislava 2050⁴⁰ uznáva význam zahraničnej migrácie pre populačný vývoj mesta a obsahuje aj údaje zahraničnej migrácii, ale len do roku 2021. Nezachytáva teda príchod odídencov z Ukrajiny. Bratislava 2050 ďalej obsahuje údaje o vzdelanostnej štruktúre ľudí prisťahovaných zo zahraničia, a tiež o priestorovej koncentrácii ľudí s cudzineckým pôvodom v niektorých okresoch Bratislavy (napr. Bratislava I).

Dekáda pre kultúru obsahuje dáta z participatívneho zisťovania spokojnosti s kultúrou v meste, do ktorého sa zapojilo aj 37 ľudí s cudzineckým pôvodom. Z prieskumu vyplynulo, že **cudzinci nie sú zapájaní do kultúrneho života mesta a chýba komunikácia**. Až **65 % cudzincov** odpovedalo, že prístupnosť informácií o kultúrnych podujatiach nie je dostačujúca.⁴¹

Chýbajú však detailné informácie o „**skrytých**“ **problémoch**, ako je pracovné vykorisťovanie alebo domáce násilie u cudzincov s prechodným pobytom, ktorí sa boja kontaktovať úrady. Tieto dáta však chýbajú aj v prípade domácej populácie, čo poukazuje na systémovú problém. Takisto chýba systémové mapovanie potrieb detí cudzincov v školskom systéme.⁴²

Komunitný plán priznáva, že oblasť cudzincov nie je tradičnou súčasťou sociálnej politiky mesta a ich potreby sa doteraz neriešili systémovo. Mesto však vnímalo potrebu jej riešenia.

➤ **Stratégia integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom**

Vo februári 2026 bola mestským zastupiteľstvom prijatá **Stratégia integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom žijúcich v Hlavnom meste SR Bratislave**,⁴³ ktorá stavia svoju analytickú časť na viacerých oficiálnych zdrojoch dát a odborných štúdií.

V oblasti demografie a typov pobytov využíva primárne **údaje Úradu hraničnej a cudzineckej polície** zozbierané ku koncu roka 2024, z ktorých čerpá presné počty

³⁹ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: koncepcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

⁴⁰ Metropolitný inštitút Bratislavy, [Bratislava 2050. Demografický potenciál, sociálna a ekonomická geografia, scenáre rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy do roku 2050](#).

⁴¹ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: koncepcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

⁴² Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#) a [Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere](#).

⁴³ Hlavné mesto Bratislava (2026), [Stratégia integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom žijúcich v Hlavnom meste SR Bratislave](#), schválená 26.02.2026 uznesením MsZ č. 1131/2026.

udelených trvalých, prechodných či tolerovaných pobytov, ako aj informácie o vekovej a rodovej štruktúre či krajinách pôvodu cudzincov žijúcich v Bratislave.

Pri analýze zamestnanosti a ekonomického prínosu sa dokument opiera o **evidenciu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny** a analyzuje situáciu aj na základe správ Inštitútu finančnej politiky a Inštitútu sociálnej politiky. Vzdelávací sektor je zmapovaný prostredníctvom štatistík **Centra vedecko-technických informácií a organizácie VAIA**. Tieto kvantitatívne údaje sú systematicky dopĺňané o **demografické modely Metropolitného inštitútu Bratislavy** s výhľadom do roku 2050, medzinárodné štatistiky z databázy **Eurostat** a sociologické **výskumy Centra pre výskum etnicity a kultúry**.

Napriek využívaniu týchto zdrojov však stratégia upozorňuje, že **nedostatočná dostupnosť a kvalita dát o migrácii** predstavuje dlhodobý systémový problém. Samosprávy v súčasnosti nemajú kapacity na systematický interný zber dát, v dôsledku čoho sú odkázané na fragmentované a ťažko prepožiteľné informácie z rôznych štátnych rezortov. **Oficiálne údaje** navyše často **nereflektujú reálny počet obyvateľov s cudzineckým pôvodom v meste**, keďže niektoré skupiny nie sú povinné odhlasovať si pobyt pri odchode alebo zmene bydliska. Na systematické adresovanie tohto problému si stratégia v rámci dátového manažmentu **stanovuje ako jednu z prioritných oblastí vytvorenie udržateľného systému zberu a analýzy dát** o ľuďoch s cudzineckým pôvodom priamo v hlavnom meste.

Plány, ciele a priority v súvislosti so zberom dát

Mesto si v strategických dokumentoch stanovilo konkrétne priority pre skvalitnenie dátovej základne:

- **Digitalizácia a transparentnosť** – mesto plánuje vznik **mestského portálu pre nájomné bývanie** s digitálnou evidenciou žiadateľov a on-line sledovaním poradcov.⁴⁴ V školstve je cieľom digitalizácia služieb centier voľného času⁴⁵,
- **Systémové mapovanie** – komunitný plán navrhuje vytvorenie **on-line aplikácie** na sledovanie voľných kapacít v sociálnych zariadeniach, evidenciu čakateľov na sociálnu službu, a tiež evidenciu klientov terénnych služieb⁴⁶,
- **Pravidelnosť zberu** – bytová politika vyžaduje realizáciu **sčítania ľudí bez domova** každé 2 až 3 roky.⁴⁷ V kultúre sa má zaviesť systém pravidelného mapovania potrieb lokálnych komunít a aktualizácia ich databázy⁴⁸,

⁴⁴ Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Konceptcia bytovej politiky](#).

⁴⁵ Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Konceptcia rozvoja centier voľného času](#).

⁴⁶ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#) a [Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere](#).

⁴⁷ Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Konceptcia bytovej politiky](#).

⁴⁸ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: konceptcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

- **Analýza dopadov** – prioritou je prechod od triviálnych kvantitatívnych ukazovateľov (napr. počet návštevníkov) k meraniu **reálnych dopadov** kultúrnych a sociálnych politík na kvalitu života.⁴⁹

Všetky zbierané a digitalizované evidencie by mali umožňovať zaznamenávanie relevantných údajov, ktoré prispievajú k identifikácii podielu osôb s cudzineckým pôvodom v oblasti sociálnych služieb, voľnočasových centier a bývania (vrátane podrobnejších socio-demografických charakteristík). Tieto systémy by zároveň mali byť schopné poskytovať analytické výstupy pre účely ďalšieho spracovania a hodnotenia.

Zhodnotenie využívania dát v strategických dokumentoch mesta Bratislava

Bratislava disponuje veľmi silnou bázou všeobecných demografických dát a kvalitnou prognózou, ktorá jej umožňuje strategicky plánovať rozvoj územia a infraštruktúry. Mesto dokáže efektívne využívať dáta zo sčítania obyvateľstva a administratívne zdroje na získanie obrazu o trvalo bývajúcim obyvateľstve.

Slabinou zostáva zber dát o **dynamicky sa meniacich skupinách** (dochádzajúci bez trvalého pobytu, krátkodobá pracovná migrácia) a špecifických zraniteľných podskupinách obyvateľstva. **Dáta o cudzincoch** sú prítomné skôr v deskriptívnej rovine (počty, krajiny), pričom systematický a koordinovaný prístup k mapovaniu ich integračných potrieb sa v Bratislave len začína formovať. Celkovým trendom v dokumentoch je snaha o **digitalizáciu výkazníctva** a prepojenie rôznych mestských dátových zdrojov pre lepšie riadenie verejných politík. To môže **pri vhodnom nastavení metodík zberu dát predstavovať aj príležitosť v oblasti zberu dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom.**

2.4/ Chýbajúce zdroje dát a ich potreba na úrovni mesta Bratislava

V rámci konzultácií bolo identifikovaných aj niekoľko zdrojov dát, ku ktorým mesto nemá prístup, avšak považuje ich za dôležité.

Detailnejšie dáta zo školstva

Mestu chýba prístup k detailnejším údajom z oblasti vzdelávania. Dátami o deťoch s cudzineckým pôvodom v školách a školských zariadeniach síce disponuje Centrum vedecko-technických informácií ministerstva školstva, avšak ide o dáta, ktoré školy nahlasujú k 15. septembru daného školského roka. Verejne dostupné sú navyše len dáta na úroveň okresov a súhrnne za všetky deti s cudzineckým pôvodom (nie v členení podľa krajiny pôvodu). Mesto Bratislava by však potrebovalo poznať detailnejšiu štruktúru detí

⁴⁹ Ibid.

v školách a školských zariadeniach, aby vedelo plánovať integráciu a jazykové kurzy. Takéto dáta by si však mesto muselo vyžiadať od CVTI. Mesto teda pri tvorbe stratégie integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom identifikovalo potrebu sledovať zaškolenosť detí s cudzineckým pôvodom (do 6 rokov aj v školskom systéme) a vie o existencii relevantných primárnych dát (CVTI), avšak ich spracovanie naráža na vysokú **časovú a energetickú náročnosť**. Nedostatok vyčlenených personálnych kapacít viedol k pragmatickému prehodnoteniu indikátorov a presunu pozornosti od priameho sledovania zaškolenosti k dostupnejším proxy indikátorom. Namiesto sledovania individuálnych trajektórií detí sa navrhuje sledovať **plošné pokrytie škôl jazykovým vzdelávaním a cieľnú alokáciu zdrojov**.

Dáta o klientoch v sociálnych službách

Súčasná prax spracúvania údajov v sociálnej oblasti vykazuje výrazné rozdiely v miere detailu (granularity), a to v závislosti od charakteru poskytovanej služby. V rámci sledovaných údajov absentuje systematický zber dát o **štátnej príslušnosti**. V sociálnych službách podmienených odkázanosťou dochádza k adresnému zberu údajov na úrovni jednotlivca (meno, trvalý pobyt). Vyššia miera detailu je v tomto prípade nevyhnutná pre administratívne a posudkové procesy spojené s dlhodobým pobytom.

Od septembra 2025 bol zavedený nový systém posudkovej činnosti.⁵⁰ Integrovaná posudková činnosť je zjednotený proces posudzovania na účely sociálnych služieb, peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, a sociálnej ekonomiky. Podľa tohto nového systému vykonáva posudkovú činnosť úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. [Žiadosť o integrovaný posudok](#) obsahuje aj otázky týkajúce sa štátnej príslušnosti žiadateľa a typu povolenia k pobytu (ak ide o cudzinca). Je teda možné, že v budúcnosti bude možné získavať aj údaje o počtoch žiadateľov o integrované posudky s iným štátnym občianstvom.

Avšak v nízkoprahových a komunitných službách je identifikácia osôb do hĺbky problematická. Vyplýva to z „prietokového“ charakteru práce s klientom, kde miera fluktuácie neumožňuje (a často ani nevyžaduje) vedenie detailnej personálnej evidencie. Pri mnohých nízkoprahových službách je zachovanie anonymity zároveň podmienkou ich efektívneho výkonu.

⁵⁰ [Zákon č. 376/2024 Z.z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 28. november 2024; Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (2025), [Vyhláška č. 51/2025 Z.z. z 10. marca 2025, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#).

Tento **nesúlاد v kvalite dát vytvára bariéru pri tvorbe komplexných politík**. Zatiaľ čo o klientoch pobytových zariadení má mesto presný obraz, dáta o užívateľoch komunitných služieb zostávajú na úrovni odhadov alebo anonymných štatistík. To sťažuje presné modelovanie potrieb rôznorodých skupín obyvateľstva v území.

Register fyzických osôb (RFO)

Podľa zákona o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR⁵¹ predstavuje Informačný systém registra fyzických osôb základný informačný systém verejnej správy. Jeho účelom je poskytovať údaje o fyzických osobách evidovaných v systéme prostredníctvom elektronických služieb oprávneným subjektom, vrátane orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, iných orgánov verejnej moci, ako aj fyzickým a právnickým osobám, ktorým bola zverená pôsobnosť v oblasti verejnej správy. Vybrané údaje sú zároveň dostupné samotným fyzickým osobám.⁵²

Využívanie údajov z **Registra fyzických osôb (RFO)** na úrovni magistrátu naráža na bariéry, ktoré obmedzujú analytický potenciál mesta. Kľúčovým problémom je inštitucionálne nastavenie správy údajov o pobyte. Matričné úrady a evidencie pobytov nespádajú pod magistrát, ale sú v kompetencii jednotlivých **mestských častí**. Kvôli tejto roztrieštenosti **magistrát nedisponuje priamym prístupom k RFO**. Objektívnym problémom je preukazovanie oprávneného účelu na spracúvanie týchto dát. Súčasný právny výklad zrejme neumožňuje magistrátu vystupovať ako subjekt s priamym nárokom na tieto údaje, čo vytvára informačné vákuum medzi mestom a štátnymi registrami. Mestu by však stačili anonymizované dáta vo forme napríklad kvartálnych “snapshotov”. Počas konzultácií zástupkyňa magistrátu uviedla, že vo vzťahu k dátam o ľuďoch s cudzineckým pôvodom prístup k dátam z RFO mesto ani nepotrebuje, pretože tieto sú obsiahnuté v databázach ÚHCP, ktoré mesto môže získať na vyžiadanie. ÚHCP totiž sýti RFO.

Dáta o sociálnej situácii v okolí škôl

Pri implementácii projektu Mesto pre deti⁵³ mesto narazilo na problém pri identifikácii škôl s vyššou koncentráciou detí zo znevýhodneného prostredia. Na tieto účely bolo pritom možné použiť rôzne proxy kategórie, ako napr. počet detí na školách, ktoré žijú v domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi (podľa §145ca školského

⁵¹ [Zákon č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky](#), 1. júla 1998.

⁵² Ministerstvo financií SR, [Používateľská príručka pre služby RFO](#).

⁵³ Pre viac informácií o projekte pozri <https://mestopredeti.sk/>

zákona⁵⁴) či počet detí, na ktoré škola poberá dotácie na školské potreby.⁵⁵ Chýbajúci komplexný prehľad o sociálnej situácii v rámci jednotlivých mestských častí znemožnil plne dáta-centrický výber lokalít. Snaha o objektívny výber na základe sociálnej situácie v praxi narazil na ťažkosti pri získavaní potrebných údajov. Bez dôkladného mapovania zraniteľných skupín priamo v školách je efektívne rozdeľovanie finančnej podpory – napríklad z medzinárodných zdrojov – administratívne aj metodicky extrémne komplikované.

2.4.1/ Skúsenosti so získavaním dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom v Bratislave

Dostupnosť dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom, ktoré sú zbierané na národnej úrovni, je priamo na oddelení dát vnímaná ako **"tragická"**. Keď sa mesto snažilo vytvoriť analytický podklad k stratégii integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom, narážalo na absenciu vstupných dát. Napríklad pri zisťovaní podielu detí cudzincov v centrách voľného času (CVČ) či základných umeleckých školách (ZUŠ) mesto zistilo, že získanie týchto dát by si vyžadovalo kontaktovať každé zariadenie či školský úrad zvlášť, čo je kapacitne neúnosné (mesiac až dva práce pre jedného človeka). Dáta, ktoré nakoniec dodali niektoré CVČ, nemali potrebnú štruktúru (často len jedno celkové číslo bez ďalšej disagregácie dát) a boli použiteľné len indikatívne. Oddelenie dát si v minulosti proaktívne vyžiadalo údaje od ÚHCP, avšak kvôli absencii interného klienta, ktorý by ich využil, zostali dlho nevyužité v Exceli (pozri vyššie v kapitole 2.1.).

2.4.2/ Zber a práca s dátami o deťoch s cudzineckým pôvodom

Dáta o deťoch s cudzineckým pôvodom sú pre mesto Bratislava kľúčové, pretože bez poznania presnej vekovej štruktúry detí cudzincov nedokáže predikovať nároky na kapacity materských a základných škôl, čo môže v konečnom dôsledku viesť až k ich sociálnemu vylúčeniu. Tieto vstupné údaje sú tiež kľúčové pre vyhodnocovanie návratnosti mestských investícií, napríklad do jazykového vzdelávania alebo do začleňovania detí do voľnočasových aktivít.

Mesto Bratislava čelí v oblasti zberu dát o deťoch s cudzineckým a utečeneckým pôvodom viacerým systémovým, technickým a kapacitným výzvam.

Krízový zber dát v asistenčnom centre Bottova

Počas prvotného náporu odídencov z Ukrajiny fungoval zber dát o deťoch v asistenčnom centre vo veľmi obmedzenom režime. Deťom sa nezakladali samostatné registračné

⁵⁴ [Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní \(školský zákon\) a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 22. máj 2008.

⁵⁵ [Zákon č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR](#), 8. december 2010.

dotazníky; systém evidoval iba meno dospelého klienta a celkový počet detí, ktoré s ním prišli. V prípade vzniku ďalšej krízy mesto potrebuje vopred pripravené a štandardizované nástroje (napr. platformu KoBo Toolbox alebo jednotné formuláre), ktoré umožnia rýchlo a plošne zaznamenávať nielen celkové počty detí, ale aj ich špecifické potreby.

Dáta o školstve a zaškolenosti

Získavanie údajov o tom, koľko detí s cudzineckým pôvodom navštevuje bratislavské školy, je pomerne problematické a chýba systémové mapovanie ich potrieb. Dátami o deťoch s cudzineckým pôvodom v školách síce disponuje Centrum vedecko-technických informácií (CVTI), no verejne dostupné sú len súhrnne za úroveň okresov a bez rozdelenia podľa konkrétnej krajiny pôvodu. Zisťovanie presnej miery zaškolenosti priamo od škôl a školských úradov je pre mesto kapacitne neúnosné. Situáciu komplikuje aj fakt, že v Bratislave sú zriaďovateľmi materských a základných škôl mestské časti, nie hlavné mesto. Mesto pritom potrebuje sledovať presnú mieru zaškolenosti detí do 6 rokov (v materských školách) aj starších žiakov v rámci školského systému, aby vedelo adresne plánovať integračné procesy a nasadzovanie jazykových kurzov.

Dáta, ktoré evidujú **centrá voľného času a základné umelecké školy** sa zase vyznačujú nízkou granularitou a nejednotnou štruktúrou. V prípade zisťovania počtov detí s cudzineckým pôvodom v týchto zariadeniach magistrát dostal len jedno súhrnné číslo bez akéhokoľvek ďalšieho členenia, čo spôsobilo, že údaje boli analyticky takmer nepoužiteľné. Dáta o podiele detí s cudzineckým pôvodom, ktoré navštevujú centrá voľného času (CVČ) a základné umelecké školy (ZUŠ), v dostatočnej granularite (napr. štátna príslušnosť, veková kategória, typ pobytu, navštevovaný odbor) sú pritom kľúčové pre vyhodnocovanie úspešnosti integračných investícií.

Participácia a mapovanie lokalít

Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) vníma deti cudzincov ako dôležitú skupinu. Pri projektoch zameraných na dopravnú bezpečnosť a okolie škôl (*Mesto pre deti*) sa MIB proaktívne snažil o zapojenie týchto rodín prostredníctvom prekladov a tlmočenia do angličtiny a ukrajinčiny.

2.5/ Silné a slabé stránky dátovej základne v meste Bratislava

Analýza preukázala, že v meste Bratislava existuje v oblasti zberu a spracovania dát o obyvateľstve a špecificky o cudzincoch systém, ktorý vykazuje znaky otvorenosti a proaktivity, no naráža na zásadné štrukturálne, inštitucionálne a metodologické obmedzenia.

Silné stránky

Existencia a rozvoj otvorenej dátovej platformy

Mesto od roku 2019 prevádzkuje dátový portál (data.bratislava.sk), ktorý je vyjadrením hodnôt transparentnosti a otvoreného vládnutia, a obsahuje aj interaktívny mapový Geoportal Bratislava. Tento portál integruje dáta od viacerých kľúčových národných inštitúcií, ako sú Štatistický úrad SR, CVTI SR, Ministerstvo vnútra SR, či rôzne iné úrady a ministerstvá. Pozitívnym aspektom je tiež **anglické rozhranie** portálu, ktoré zvyšuje transparentnosť voči medzinárodným subjektom.

Proaktívny prístup vybraných inštitúcií

Oddelenie dát preukazuje iniciatívu, napríklad keď si proaktívne z vlastnej vôle (bez dopytu interného klienta) vyžiadalo a spracovalo dáta o cudzincoch od Úradu hraničnej a cudzineckej polície (ÚHCP) za roky 2015 – 2023, a to až na úroveň konkrétnych adries. Podobnú proaktivitu ukazuje Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB), ktorý do mapovania potrieb aktívne zapája cudzincov poskytovaním anglických a ukrajinských verzíí dotazníkov, organizovaním cudzojazyčných fokusových skupín a zabezpečovaním tlmočenia pri participatívnych projektoch.

Slabé stránky

Fragmentácia a nekompatibilita zdrojov

Informácie o obyvateľstve sú rozdrobené a nekompatibilné, pričom vo vzťahu k cudzincom má mesto skôr len povedomie o existencii nejakých dát, než by ich aktívne a systematicky získavalo a spracúvalo.

Dátové medzery a slepé miesta

Dáta zverejnené na portáli mesta neobsahujú dostatočnú granularitu. Binárne delenie občianstva v dátach o počte študentov na vysokých školách neposkytuje dostatočný detail pre strategické rozhodovanie. Demografické dáta neobsahujú rozdelenie na domácu a zahraničnú populáciu. Kategória sociálnych služieb vôbec neumožňuje filtráciu príspevkov podľa štátnej príslušnosti poberateľov. Mestu úplne chýbajú analytické podklady o odlive mozgov do zahraničia, o motiváciách a kvalifikačnej štruktúre nových obyvateľov a obyvateľiek prichádzajúcich zo zahraničia, ako aj komplexné mapovanie sociálnej situácie v meste. To mestu bráni predikovať budúce potreby, napr. v oblasti kapacít škôlok, škôl či sociálnych služieb.

Nedostatky v štátnych databázach a registroch

Demografické údaje Štatistického úradu SR sú naviazané predovšetkým na trvalý pobyt, čo spôsobuje, že cudzinci s inými typmi pobytu zo štatistík úplne vypadávajú.

Dáta ÚHCP sú podľa niektorých zástupcov mesta, ktorí sa zúčastnili konzultácií, masívne nadhodnotené, keďže mnohí cudzinci sa po odchode zo Slovenska neodhlasujú z pobytu. Navyše, kvôli absencii interného klienta zostali tieto údaje po rokoch uložené iba v Exceli

bez ďalšieho využitia a od roku 2024 už ÚHCP poskytuje údaje iba na úrovni okresu, nie na úrovni adries.

K registru fyzických osôb mesto Bratislava nemá priamy prístup, nakoľko agendu matrík a pobytov spravujú jednotlivé mestské časti. Listinné oznámenia od cudzineckej polície o novoprihlásených cudzincoch prichádzajú na 17 rôznych mestských častí, v dôsledku čoho na magistráte neexistuje žiadny systematický prehľad, a zjednotenie týchto dát by si vyžadovalo zdĺhavé oslovovanie všetkých častí.

Informačný systém sociálnych služieb ministerstva práce, z ktorého mesto čerpá dáta, vôbec neviduje štátnu príslušnosť svojich prijímateľov, a v nízkoprahových službách navyše chýba detailná personálna evidencia klientov.

Mestu chýbajú aj detailné dáta o deťoch s cudzineckým pôvodom v školách a ich zaškolenosti, keďže manuálny zber od školských zariadení (alebo od mestských častí ako ich zriaďovateľov) je kapacitne neúnosný (vyžaduje mesiace práce) a dodané dáta bývajú najmä v prípade zariadení, ako sú CVČ a ZUŠ, štrukturálne neúplné.

Súčasný stav dátovej pripravenosti mesta možno označiť za technicky pokročilý, avšak metodicky neúplný. Bez zvýšenia granularity vo vybraných oblastiach (najmä v sociálnych službách a školstve) mestu Bratislava budú aj naďalej chýbať informácie o špecifických potrebách svojej medzinárodnej populácie. Potrebná by bola aktualizácia metodiky zberu dát.

3/ Výzvy, ktorým mesto čelí v oblasti zberu a spracovania dát o obyvateľstve a špecificky o ľuďoch s cudzineckým pôvodom

Metodologické vákuum a nejednotnosť zberu a spracovania dát

Dáta v meste sú fragmentované a často „žijú“ v izolovaných systémoch jednotlivých oddelení. Keďže neexistuje centrálny systém, výmena prebieha ad-hoc medzi jednotlivými počítačmi. Analytici sú odkázaní na to, čo „pravdepodobne je k dispozícii“ vo vlastníctve mesta, pričom dohľadávanie týchto rozptýlených zdrojov je časovo veľmi náročné.

Získavanie údajov od odborných útvarov (napr. školstva) naráža na obmedzené technické zručnosti a chýbajúce metodické postupy pre evidenciu dát v dostatočnom detaile, čo sťažuje následnú integráciu týchto výstupov do celomestských analýz. Prieskum sa často začína len „meraním teploty“ (zisťovaním existencie dát), čo vedie k doručeniu

neúplných informácií (napr. jedno súhrnné číslo za jeden rok bez granularity). Pri požiadavke na počty žiakov a žiačok s cudzineckým pôvodom v CVČ a ZUŠ napríklad dáta neboli dodané v predpokladanej kvalite, chýbalo akékoľvek členenie.

Hoci mesto prijalo smernicu o dátovej politike, v praxi pretrváva nejednotnosť formátov (dokonca vo formáte Word), v ktorých sú dáta uchovávané, čo sťažuje ich integráciu a ďalšie spracovanie. Smernica je vnímaná ako dokument s nízkou mierou reálnej sily (autority). Existuje obava, že bez silnejšej inštitucionálnej podpory zostanú definované štandardy len v deklaratívnej rovine. Mestu sa zároveň podľa jedného konzultačného rozhovoru zatiaľ nepodarilo dosiahnuť kľúčový míľnik – vytvorenie **katalógu dát**.

Dátový „protekcionalizmus“

Proces systematizácie dát na magistráte prešiel od roku 2018 výrazným vývojom – od stavu fragmentácie a vnútorného odporu až po súčasnú snahu o metodické zjednotenie. V minulosti narážali snahy o inštitucionálne zastrešenie dát na odpor odborných útvarov, ktorý pramenil z vnímania dát ako „**vlastného aktíva**“ (**asset**), ktoré jednotlivé oddelenia odmietali zdieľať. Takéto nastavenie viedlo k neefektívnemu vynakladaniu verejných prostriedkov, keď napríklad dve rôzne sekcie duplicitne nakupovali tie isté datasety. V posledných rokoch však došlo k výraznému zlepšeniu kultúry spolupráce a odbúraníu bariér, avšak konzultácie poukazujú, že v tejto oblasti je ešte priestor na zlepšenie.

Štrukturálne odlišnosti systému evidencia obyvateľstva

Systém evidence obyvateľstva vykazuje štrukturálnu odlišnosť v závislosti od štátnej príslušnosti. Občania SR do evidence vstupujú prostredníctvom samosprávy (ohlasovne pobytu). Pobyt ľudí s cudzineckým pôvodom spracúva primárne ÚHCP, pričom samospráva je z tohto priameho kontaktu vynechaná. Hoci by dáta z ÚHCP mali byť súčasťou Registra fyzických osôb (RFO), magistrát k nim nemá systematický prístup. Analýza naznačuje existenciu nejasného a neefektívneho kanála prenosu informácií medzi štátom a mestom. Predpokladá sa, že ÚHCP zasiela oznámenia o nových pobytoch v listinnej podobe alebo ako neštruktúrované PDF súbory na mestské časti, čo znemožňuje automatizované spracovanie.

Absencia týchto údajov znamená, že mesto nedisponuje aktuálnym prehľadom o počte a lokalizácii cudzincov v reálnom čase a nemôže efektívne plánovať kapacity služieb (školy, sociálna podpora) v lokalitách s vysokou koncentráciou cudzincov.

Kapacitné bariéry a potreba prioritizácie tém

Hoci mesto disponovalo relevantným datasetom o cudzincoch vo forme tabuľkového procesora (Excel), tento zdroj zostal v rovine **pasívneho uchovávaní**a, pretože analytické

kapacity oddelenia boli vyčerpané inými úlohami. Získavanie dát vyžaduje **neúmerne množstvo energie**. Práca s dátami nie je vnímaná len ako technická úloha, ale predovšetkým ako **náročný proces vyjednávania**. Centralizácia a nízka dostupnosť dát zo strany štátu núti samosprávu investovať neúmerne veľa energie do „zháňania“ informácií. V dôsledku celkového podfinancovania sú odborné útvary nútené neustále selektovať témy, ktorým sa budú venovať. To vedie k situáciám, kedy sa rozpracované agendy (napr. téma cudzincov) odsúvajú v prospech urgentnejších úloh.

Zber a spracúvanie dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom – téma do dobrého počasia

Medzi odbornými zamestnancami magistrátu rezonuje skeptický pohľad na to, či je systematický zber a analýza dát prioritou v čase, kedy spoločnosť čelí rôznym krízam (napr. inflácia a znižovanie životnej úrovne, narastajúca polarizácia, narastajúci počet ozbrojených konfliktov vo svete a pod.). Budovanie prepracovanej dátovej infraštruktúry je vnímané ako nadstavba, ktorá prichádza na rad až vtedy, keď štát, resp. samospráva bezchybne plní svoje elementárne funkcie a je ekonomicky stabilizovaný.

4/ Potreby mesta Bratislava v oblasti zberu a spracúvania dát o obyvateľstve a špecificky o ľuďoch s cudzineckým pôvodom

Súčasnú nastavenie práce s dátami na magistráte prechádza transformáciou, v ktorej sa stretáva ambícia o inštitucionálnu centralizáciu s realitou neexistujúcich automatizovaných tokov dát zo strany štátu.

Inštitucionálne ukotvenie a vnútorná štandardizácia

Základnou vnútornou potrebou mesta je transformácia **Oddelenia dát na centrálnu autoritu**, kde by dochádzalo k „zlievaniu“ všetkých údajov z jednotlivých útvarov.

Mesto by zároveň potrebovalo jednotné zadanie kategórií dát, ktoré by sa mali v sektoroch sledovať. Aktuálne si útvary vedú dáta podľa vlastných potrieb, čo kolидуje s potrebami strategického plánovania (napr. Bratislava 2030⁵⁶). Zástupcovia a zástupkyne magistrátu zdôrazňovali v tejto súvislosti aj **potrebu systematického zberu údajov o štátnej príslušnosti**, čo je kľúčové pre cieľené rozhodovanie o integračných aktivitách.

Nová smernica o dátovej politike predstavuje prvý krok k inštitucionálnemu poriadku, no pre efektívny prenos dát do „politik“ je potrebný reálny posun od ad-hoc výmeny súborov k programovému zdieľaniu dát.

⁵⁶ Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Bratislava 2030. Program rozvoja mesta 2022-2030](#).

Potreba „dátového katalógu“ a odbúranie proaktívneho dopytovania

Kritickým bodom neefektivity je nutnosť samosprávy opakovane a proaktívne zisťovať, akými dátami štátne inštitúcie (napr. CVTI, ÚHCP, MPSVR) disponujú. Mesto potrebuje existenciu nadmnožiny všetkých dostupných údajov použiteľných pre analytické účely. Ideálny stav predpokladá portál, kde si samospráva na základe zoznamu dátových sád dokáže údaje stiahnuť bez zbytočných prieťahov.

Túto potrebu by mohla saturovať tzv. **Konsolidovaná analytická vrstva** (štátne riešenie v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR - MIRRI)⁵⁷, ktorá by v reálnom čase spracúvala údaje zo štátnej úrovne a ku ktorej by mali prístup aj samosprávy. Mesto do nej vkladá pomerné veľké nádeje, pretože by mala anonymizovane prepojiť asi 150 štátnych registrov. V ideálnom svete by to umožnilo napríklad sledovať celé „anonymizované profily rodín cudzincov“ – ich zamestnanosť, deti v školách a mieru integrácie. Táto konsolidovaná analytická vrstva by mala byť následne prístupná aj samosprávam, ale zatiaľ to aktívne nefunguje.

Systémové sprístupnenie dát (napr. z informačného systému sociálnych služieb) vo forme **Open Data** by odbúrало potrebu formulovať individuálne požiadavky na experty, čo dnes zaťažuje obe strany. Pre mesto by bol veľkým prínosom aj prístup do štátnych nástrojov typu DataCube s rozšírenými oprávneniami pre verejné inštitúcie.

5/ Procesy zberu a využívania dát počas kríz súvisiacich s príchodom veľkých počtov utečencov (po februári 2022) a neregulárnou migráciou (jeseň 2023) v Bratislave

Po februári 2022, kedy na Slovensko prichádzali desiatky tisíc ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine, bola aj Bratislava postavená pred nutnosť okamžite reagovať na ich potreby. Presné dáta v reálnom čase sa ukázali ako kľúčový faktor pre funkčnosť mestských systémov. Bez nich je efektívna alokácia obmedzených zdrojov – od humanitarnej pomoci až po personálne kapacity – veľmi náročná. Dáta v krízovom riadení nie sú len štatistickým výstupom, ale mali by byť základným nástrojom pre koordináciu pomoci medzi samosprávou, štátom a inými organizáciami.

⁵⁷ Pre viac informácií o konsolidovanej analytickej vrstve pozri <https://mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/o-sekciach/centralna-datova-kancelaria/kav-konsolidovana-analyticka-vrstva/>

Hlavným cieľom tejto kapitoly je spätne zhodnotiť zber, spracúvanie a využívanie dát v meste Bratislava. Kapitola popisuje prechod od počiatočných ad-hoc riešení, vznikajúcich v kritickom čase, až po hľadanie systémových nástrojov, ktoré budujú dlhodobú inštitucionálnu odolnosť mesta. Pre porozumenie tomuto vývoju je nevyhnutné podrobne preskúmať prevádzku asistenčného centra na Bottovej ulici, ktoré fungovalo ako praktické „laboratórium“ pre zber údajov počas krízy.

5.1/ Zber dát počas krízy po invázii na Ukrajinu (asistenčné centrum Bottova)

Asistenčné centrum na Bottovej ulici v Bratislave vzniklo na jar 2022 ako primárny kontaktný bod pre odídenčov z Ukrajiny. Jeho úlohou bolo koncentrovať kľúčové služby na jednom mieste a zabezpečiť prvý kontakt mesta s prichádzajúcimi ľuďmi. Proces zberu dát bol nastavený veľmi rýchlo už pri otvorení centra, pričom jeho parametre boli prispôbené masívnemu náporu (v špičkách až 2 500 osôb denne).

V centre Bottova sa využívali registračné dotazníky, ktoré vytvorilo Oddelenie dát magistrátu mesta Bratislava. V súčasnosti nebolo možné zistiť, kto a na základe čoho touto úlohou Oddelenie dát poveril. Na základe konzultačných stretnutí možno usudzovať, že tejto úlohy sa oddelenie zhostilo iniciatívne ako súčasť celkovej mobilizácie magistrátu v krízovej situácii. Dotazníky boli vytvorené na platforme MS Forms. Údaje manuálne nahadzovali pracovníci na registrácii pri vstupe klienta do centra.

Dotazníky zaznamenávali základné identifikačné údaje (meno, priezvisko, telefónne číslo), kód odídenca a typ požadovanej služby. Ak klienti prichádzali s deťmi, zaznamenával sa ich počet. Za deti sa nevypĺňali dotazníky samostatne. Do registračného dotazníka boli neskôr pridané aj kategórie vyžadované zo strany donorov (napr. vek, pohlavie, zdravotné znevýhodnenie a pod.), ktoré oni potrebovali na sledovania napĺňania vlastných indikátorov.

Pod požadovanou službou sa myslia asistenčné služby, ktoré v centre Bottova poskytovali jednotliví partneri mesta Bratislava, teda mimovládne organizácie a iní aktéri. Išlo napríklad o Ligu za ľudské práva, Bratislavskú arcidiecéznu charitu, ale aj oddelenie cudzineckej polície. Tie mali v centre zriadené svoje pracoviská, v ktorých poskytovali právne poradenstvo, psychologickú pomoc, sociálne poradenstvo alebo distribuovali humanitárnu pomoc či organizovali jazykové kurzy a voľnočasové aktivity. Je dôležité poznamenať, že každá z týchto organizácií si zároveň zbierala vlastné dáta o poskytnutých intervenciách a klientoch, ktoré využívali najmä pre reporting pre svoje donorské organizácie. Tieto dáta však neprúdili smerom k magistrátu mesta Bratislava ani koordinátorom centra Bottova.

Z dát, ktoré centrum Bottova zbieralo pri registrácii, systém generoval denné sumárne reporty, ktoré poskytovali informáciu o počte návštev v danom dni a využívané služby. Tieto informácie vedenie centra Bottova odosielalo formou **denného e-mailu** na Okresný úrad a cudzineckú políciu, čo podčiarkuje manuálnu povahu vtedajšieho prenosu informácií.

Z analytického hľadiska bola pri tomto zbere dát najväčším problémom **absencia unikátneho identifikátora**. To znamená, že systém fungoval na báze „počtu návštev“, nie unikátnych osôb. Táto nepresnosť viedla k situáciám, ktoré dokumentujú nízku strategickú využiteľnosť vtedajších dát. Mesto tak síce evidovalo distribúciu **určitého počtu konkrétneho materiálu** (napríklad počet kusov mydla), ale vôbec nemalo poznatok, komu konkrétne boli poskytnuté a aké boli špecifické potreby prijímateľov. Bez unikátneho identifikátora bolo nemožné sledovať „cestu klienta“ a efektívne plánovať dlhodobú podporu. Je však nutné povedať, že v čase skutočne krízového pôsobenia centra Bottova plánovanie dlhodobej podpory nebolo témou. Preto boli dáta z registrácie v zásade postačujúcim podkladom o vyťaženosť centra pre široké spektrum aktérov, od magistrátu až po medzinárodné organizácie.

5.1.1/ Mechanizmy vyhodnocovania a účely využitia dát

Zozbierané dáta z centra Bottova boli využívané na účely operatívneho aj finančného rozhodovania.

Na základe denných reportov sa rozhodovalo o operatívnom fungovaní centra. Podľa počtu denných návštev sa napríklad menili otváracie hodiny od celodenného fungovania (24/7) počas najväčšieho náporu až po skracovanie otváracích hodín.

Denné reporty sa taktiež odosielali na Okresný úrad, ktorý v tom čase financoval prevádzku centra, a dáta tak slúžili ako zdôvodnenie výdavkov.

Dáta z registrácie sa zároveň využívali na rôzne ad-hoc prezentácie vedenia mesta a ako podklad na doloženie objemu práce a argumentáciu potrieb agendy.

Na druhej strane, jedno z konzultačných stretnutí v rámci prípravy tejto analýzy, poukázalo aj na to, že dáta z centra Bottova existovali v pomerne izolovanom systéme a neboli prepojené s inými mestskými databázami. Nebolo tak možné modelovanie dopadov príchodu tisícov ľudí do Bratislavy na život v meste, napr. na kapacitu škôl, zaťaženie dopravy, bývanie a pod. V krízovej situácii týmto smerom zároveň mesto ani neuvažovalo, pretože všetky kapacity sústredilo na zabezpečenie efektívnej pomoci a podpory pre prichádzajúcich ľudí. Dáta z centra Bottova mohli byť potenciálne využité aj na vyjednávanie vyšších transferov zo štátneho rozpočtu na integráciu, avšak ani k tomuto nedošlo.

5.2/ Kríza spojená s neregulárnou migráciou na jeseň 2023

Na jeseň v roku 2023 bola v Bratislave vyhlásená mimoriadna situácia, ktorá súvisela s príchodom väčších počtov neregulárnych migrantov do mesta.⁵⁸ Mesto v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR a mimovládnyimi organizáciami organizovalo pomoc s ubytovaním a distribúciu humanitárnej pomoci.

Reakcia mesta na neregulárnu migráciu v roku 2023 si vyžiadala odlišný, mobilný prístup, než tomu bolo v prípade statického zberu dát v centre Bottova. Ako dôležitý sa ukázal **real-time monitoring v teréne**.

Tento **monitoring realizovala mimovládna organizácia Mareena**, ktorá vytvorila dobrovoľnícke mobilné tímy sledujúce situáciu na exponovaných miestach, napr. na Hlavnej stanici, na Námestí slobody a pod., kde sa zdržiavali väčšie skupiny migrantov. Mobilné tímy vykonávali ranné obchôdzky a reporty z nich poskytovali mestu Bratislava, konkrétne Oddeleniu pre podporu ľudí s cudzineckým pôvodom. Na ich základe sa následne **určovalo nasadenie služieb v teréne na zvyšok dňa**, využívali sa teda na okamžitú alokáciu zdrojov. Tento typ monitoringu **nezbieral dáta o jednotlivcoch, ale zaznamenával urgentné potreby v exponovaných lokalitách** (napr. potrebu zdravotníckeho ošetrovania, nocľahu, stravy, inej humanitárnej pomoci). Mobilné tímy organizácie Mareena tieto údaje zaznamenávali do excelových hárkov, v ktorých boli preddefinované kategórie potrieb. Kategórie si preddefinovala organizácia Mareena. Pri terénnom monitoringu zohrávali kľúčovú a aktívnu rolu tlmočníci.

Tento model zberu dát bol však ešte menej systémovo zaznamenávaný než dáta v centre Bottova, čo sťažovalo následné vyhodnocovanie krízy.

5.3/ Silné a slabé stránky dátových procesov mesta Bratislava počas krízových situácií

Ako **silnú stránku** mesta Bratislava v tejto oblasti možno označiť veľmi **rýchlu mobilizáciu**, teda schopnosť spustiť zber dát v úplných začiatkoch krízy, a to aj vďaka oddeleniu dát.

Zároveň mesto prejavilo **vysokú flexibilitu operatívy**, teda rýchle úpravy služieb na základe vyťaženia centra Bottova, ktorá bola vyhodnocovaná denne (reporty z registračných dát).

⁵⁸ TASR/SITA (2023), '[Bratislava vyhlásila mimoriadnu situáciu, v meste sa koncentrujú väčšie skupiny migrantov](#)', *Pravda*, 7. október 2023.

Slabou stránkou však bol **chýbajúci mandát** na zber, spracúvanie a využívanie dát. Centrum Bottova vzniklo už 28. marca 2022, teda mesiac po vypuknutí krízovej situácie. V začiatkoch ho prevádzkoval len tím ľudí, ktorý netvoril samostatné oddelenie magistrátu. Z tohto tímu neskôr vznikol organizačný útvar, avšak k jeho transformácii na plnohodnotné a v súčasnosti existujúce Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom došlo až o niekoľko mesiacov neskôr. V prvých fázach krízovej situácie teda neexistoval jasný mandát na zavádzanie záväzných dátových protokolov.

Ďalšou slabou stránkou bola **fluktuácia personálu** v centre Bottova, čo v istom bode spôsobilo **stratu prístupu k dátovým zdrojom**. Od istého momentu Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom stratilo prístup k úložiskám, na ktorých sa nachádzali zdrojové dáta z registrácie, a malo prístup už len k denným reportom, čo komplikovalo vyhodnocovanie dát. Personál Oddelenia podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom musel údaje o návštevnosti a využívaní centra Bottova manuálne napočítavať z denných reportov, čo, prirodzene, odčerpávalo kapacity, ktoré boli potrebné pri iných činnostiach.

K slabým stránkam možno zaradiť aj spomínané chýbajúce unikátne identifikátory klientov, v dôsledku čoho mesto malo prehľad len o počte návštev, nie o počte individuálnych klientov.

5.4/ Potreby mesta Bratislava v oblasti zberu a vyhodnocovania dát počas krízových situácií

V rámci posilňovania pripravenosti na budúce krízové situácie sa pre hlavné mesto Bratislava otvárajú kľúčové príležitosti v oblasti zberu a vyhodnocovania dát. Strategickú príležitosť predstavuje **implementácia už existujúcich a štandardizovaných nástrojov**, napr. KoBo Toolbox alebo iných open-source platforiem **určených na zber, správu a vizualizáciu dát v humanitárnych a rozvojových aktivitách**.

Nevyhnutným predpokladom pre funkčné procesy zberu, spracúvania a vyhodnocovania dát v krízových situáciách je však **vytvorenie komplexného protokolu o zdieľaní údajov**. Tento dokument by mal definovať jednotné pravidlá a štandardy pre výmenu informácií medzi mestskou samosprávou, orgánmi štátnej správy a mimovládnyimi organizáciami (NGO). Takto nastavený kooperačný rámec by nielenže zefektívnil distribúciu pomoci, ale zároveň by zabezpečil integritu a ochranu citlivých dát v súlade s platnou legislatívou.

Ak sa tieto procesy nenastavia v situácii, kedy mesto nečelí žiadnej podobnej kríze, **existuje riziko opätovného návratu k improvizácii pri ďalšej náhlejšej kríze**.

V súčasnosti už centrum podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom LOOM (nástupca centra Bottova, ktorý sa však sústreďuje viac na aktivity podporujúce dlhodobú integráciu než na krízovú reakciu) využíva softvér Convergá, ktorý umožňuje komplexný manažment

klientov. Každý klient má teda v centre LOOM založenú klientsku kartu, ktorá obsahuje komplexné informácie o ňom a jeho potrebách, poskytnutých službách a pod. V prípade vypuknutia ďalšej krízy by zároveň mohlo byť náročné preklopiť tento systém zberu a sledovania dát do režimu vysokokapacitného náporu.

Preto je nevyhnutné mať **pripravený systém zberu dát** (napr. spomínaný KoBo Toolbox alebo aspoň jednoduchý excel template) a **dátový protokol**, ktorý sa aktivuje pri istom počte ľudí prichádzajúcich do mesta v zraniteľnej situácii (napr. 2000 denne). V takejto situácii je rýchlosť dôležitejšia než hĺbka anamnézy. Dátový protokol by mal mať jasného „vlastníka“, teda koordinátora na úrovni mesta, ktorý zabezpečí, aby ho využívali všetci relevantní partneri pôsobiaci v priestore mesta.

NITRA

Zber, analýza a práca s dátami o obyvateľstve v meste Nitra so špecifickým zameraním na dáta o cudzincoch

1/ Organizačná štruktúra mesta Nitra a práca s dátami

Na základe Organizačného poriadku mesta Nitra⁵⁹ je v rámci štruktúry rôznych odborov a oddelení možné identifikovať viaceré úrovne a zložky mestského úradu, ktoré majú v kompetencii prácu s dátami o obyvateľoch. Tieto oddelenia či odbory sa venujú priamemu zberu a evidencii dát, ako aj ich následnému využívaniu pri poskytovaní služieb.

1.1/ Odbor služieb úradu - Evidencia obyvateľstva ako prenesený výkon štátnej správy

Odbor služieb úradu má v rámci organizačnej štruktúry MsÚ Nitra strategický význam. Predstavuje primárny bod, kde sa základné údaje o obyvateľoch oficiálne evidujú, spravujú a aktualizujú. Presnosť, úplnosť a integrita týchto dát sú kritické pre správne fungovanie ďalších agend mestského úradu – od výberu miestnych daní, rôznych poplatkov za odpady, až po zabezpečenie demokratických procesov, akými sú voľby. Dáta často slúžia na identifikáciu konkrétnych obyvateľov – s ktorými mesto potrebuje komunikovať či už kvôli poskytovaniu informácií alebo pri výbere daní a rôznych poplatkov.

a) Referát evidencie obyvateľstva a domov

⁵⁹ [Organizačný poriadok mestského úradu v Nitre](#), vnútorný predpis, 11/2025.

Referát evidencie obyvateľstva a domov predstavuje základný pilier dátovej infraštruktúry mesta. Jeho hlavnou úlohou je správa najdôležitejších údajov o obyvateľoch a ich bydlisku, ktoré tvoria základný register pre komunikáciu mesta s občanmi. V rámci svojej agendy zabezpečuje evidenciu trvalého a prechodného pobytu, čím vytvára databázu, na ktorej stojí celý systém miestnej správy.

Na základe týchto údajov referát vedie aj stály zoznam voličov, významnú úlohu zohráva aj pri Sčítaní obyvateľov, domov a bytov, kde sa podieľa na zbere rozsiahlych demografických a socioekonomických dát potrebných pre dlhodobé plánovanie.

V súvislosti s evidenciou dát o cudzincoch je dôležité poznamenať, že referát evidencie obyvateľov sa explicitne zaoberá len evidenciou **občanov SR. Organizačný poriadok viaže** kompetencie tohto referátu evidencie obyvateľstva na agendu súvisiacu so "**zákonom o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR**⁶⁰". To znamená, že pôsobnosť sa explicitne zameriava na občanov Slovenskej republiky. Oficiálne nie je v kompetencii tohto referátu zaoberať sa dátami o cudzincoch – avšak, ako je podrobnejšie popísané v časti *4/ Práca s dátami o cudzincoch*, sa aj tento referát čiastočne dátami o cudzincoch zaoberá.

b) Referát matričného úradu

Referát matričného úradu, ktorý je súčasťou Odboru služieb úradu, plní nezastupiteľnú úlohu pri evidencii najdôležitejších **životných udalostí obyvateľov**. Podľa článku 25 Organizačného poriadku zabezpečuje agendu vyplývajúcu zo zákona o matrikách, ktorá zahŕňa správu dát o narodení, uzavretí manželstva a úmrtí.

Kľúčovou kompetenciou z hľadiska dátového manažmentu je povinnosť zadávať matričné udalosti do systému IS CISMA (Centrálny informačný systém matričnej agendy). Týmto krokom referát zabezpečuje, že primárne dáta o životnom cykle obyvateľov sú zaznamenané v centrálnom digitálnom systéme a dostupné pre ďalšie oprávnené orgány štátnej a verejnej správy. Takto sa uzatvára cyklus primárnej evidencie a otvára sa priestor na ich využitie pri výkone kľúčových samosprávnych funkcií.

V tejto súvislosti sa ukazuje ako zásadné, že evidencia obyvateľstva aj matrika plnia **prenesený výkon štátnej správy**. Ako vyplýva z uskutočnených rozhovorov, evidencia obyvateľstva tak viac plní funkciu poskytovania dát štátu, ako samotnej samospráve. Zamestnanci týchto oddelení sú síce zamestnancami mestského úradu, avšak ide o pozície, ktoré sú v plnej miere refundované okresným úradom, ktorý aj určuje pracovnú

⁶⁰ [Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky](#), 1. júl 1998.

náplň zamestnancov. Dáta z evidencie sa na pravidelnej báze zasielajú štatistickému úradu, ktorým s nimi následne pracuje.

1.2/ Ďalšie odbory mesta pracujúce s dátami o obyvateľoch

Kým primárna evidencia zabezpečuje zhromažďovanie základných údajov, ich skutočný význam sa prejavuje až v aplikácii pri výkone samosprávnych a finančných funkcií mesta. Presnosť a dostupnosť údajov sa tu premieňa do kvality správy mesta, od fiškálnej zodpovednosti občanov až po plánovanie vzdelávacej infraštruktúry.

a) Odbor miestnych daní a poplatkov využíva údaje z evidencie obyvateľov na správu fiškálnych príjmov. Dáta o pobyte a vlastníctve nehnuteľností sú základom pre vyrubovanie daní a poplatkov, od komunálneho odpadu až po daň z nehnuteľností či poplatky za psa.

b) Odbor sociálnych služieb pracuje s údajmi obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii. Práca s dátami je tu priamo spojená s poskytovaním pomoci a sociálnych služieb. Kľúčové úlohy zahŕňajú:

- **Vedenie evidencie posudkov, rozhodnutí a prijímateľov sociálnych služieb:** Odbor vytvára a spravuje rozsiahle databázy klientov sociálnych služieb

- **Vedenie evidencie žiadateľov o sociálne bývanie:** Odbor spracováva žiadosti a súvisiace dáta o bytovej a sociálnej núdzi obyvateľov, na základe ktorých sa rozhoduje o pridelení sociálneho bývania.

- **Výkon terénnej sociálnej práce a zhromažďovanie demografických údajov v komunitných centrách:** V rámci tejto činnosti odbor aktívne zbiera dáta priamo v teréne, čím prechádza od pasívneho spracovania žiadostí k aktívnej analýze potrieb komunity a strategickému plánovaniu intervencií.

c) Odbor školstva, mládeže a športu

Tento odbor spravuje rôzne typy dát o deťoch a mládeži, ktoré sú kľúčové pre zabezpečenie vzdelávania a strategické plánovanie v tejto oblasti. Odbor prostredníctvom svojich referátov vedie detailné **záznamy o deťoch a žiakoch**. Konkrétne "zabezpečuje a spracováva evidenciu žiakov vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky" a tiež "vedie evidenciu počtov zapísaných detí do jednotlivých materských škôl". Tieto údaje sú nevyhnutné pre administratívny chod škôl a zabezpečenie plnenia zákonných povinností.

Demografické plánovanie Jednou z explicitne uvedených kompetencií odboru je sledovať a vyhodnocovať kapacitu materských škôl „vzhľadom k demografickému vývoju obyvateľstva mesta“.

d) Mestská polícia zbiera údaje o priestupkoch a iných udalostiach. Pre svoju činnosť využíva menné zoznamy z evidencie obyvateľstva.

Z rozhovorov vyplýva, že dáta, ktoré majú k dispozícii jednotlivé odbory mesta Nitra, nie sú dostatočne komplementárne a kvalitné, pretože nie sú centrálné zbierané a koordinované (pozri viac v časti 3/ *Informačné systémy*). Mnohé odbory, ako napríklad školstvo, kultúra či šport ukladajú svoje dáta v rozmanitých formátoch (excel, pdf alebo iné) a používajú ich len pre interné účely. Analýza tak ukazuje, že chýba akákoľvek koordinácia a jednotný prístup, ktorý by umožnil komplexný zber a analýzu dát na celej úrovni samosprávy.

1.3/ Odbory strategického riadenia a (kapacitne limitovaná) dátová politika mesta

Efektívne nakladanie s dátami si vyžaduje nielen operatívne odbory, ktoré údaje zbierajú a využívajú, **ale aj strategickú organizačnú zložku**, ktorá určuje jednotné pravidlá, štandardy a smerovanie. V štruktúre Mestského úradu v Nitre túto úlohu plní **Odbor projektového a strategického riadenia**.

Tento odbor je podľa organizačného poriadku centrálnym koordinátorom dátovej politiky mesta. Zodpovedá za tvorbu, rozvoj a implementáciu jednotnej dátovej stratégie v spolupráci s ostatnými odbormi. Okrem toho koordinuje výber dát, ich zber, využitie, ako aj audit a monitoring dátových súborov mesta.

Jeho úloha je nadradená a koncepcná – nejde o správu individuálnych údajov obyvateľov, ale o definovanie spôsobu, akým má mestský úrad s dátami systematicky, efektívne a transparentne pracovať.

Analýza rozhovorov s predstaviteľmi úradu však ukazuje, že mesto má v súčasnosti **výrazné limity v strategickom riadení zberu dát**. Odbor projektového a strategického riadenia je zatiaľ jediným oddelením, ktoré sa cielene zaoberá zberom a analýzou dát, avšak je výrazne **finančne aj kapacitne poddimenzovaný**. To znamená, že nemá možnosti plniť svoje funkcie tak, ako je to definované v organizačnom poriadku a aké sú podľa vyjadrení zástupcov mesta potreby.

Mestu chýba samostatné oddelenie dátových analýz, ktoré by komplexne zhŕňalo existujúce dáta, zbieralo ďalšie a analyzovalo ich pre potreby vytvárania stratégií, politik alebo pre plánovanie aktivít a služieb pre obyvateľov mesta.

Mesto v súčasnosti disponuje len jednou pozíciou dátového analytika, ktorý je navyše financovaný len projektovo. Táto pozícia je aktuálne neobsadená z dôvodu zmeny pracovnej náplne v súvislosti s iným národným projektom. Ďalší dvaja analytici spadajú pod útvary hlavného architekta, ktorí sú zodpovední za tvorbu a správu databáz v rámci Geografického informačného systému (GIS) mesta. V GIS sú spravované dáta, ktoré

majú priamy geografický rozmer, ako napríklad pasport smetných kontajnerov, evidencia detských ihrísk, certifikácia stromov či územnoplánovacie informácie a regulatívy – nejde teda o dáta o obyvateľstve a neexistuje prepojenie s Informačným systémom samosprávy (ISS – evidencie a registratúra).

Takáto kapacita pre zber, analýzu a spracovanie dát o obyvateľstve **je nedostatočná** – v súčasnosti umožňuje do istej miery spracovanie dát pre tvorbu politik (napríklad PHSR), ale neumožňuje komplexnejší rozvoj práce s dátami, prepájanie zberu dát s rôznymi oddeleniami a ich koordináciu, či plánovanie komplexnejšej práce s dátami. Potenciál zberu a analýzy dát o cudzincoch je preto ešte výrazne limitovanejší ako potenciál práce s dátami o celkovom obyvateľstve.

IT oddelenie

IT oddelenie je na mestskom úrade vnímané primárne ako servisná a údržbová jednotka. Jeho zamestnanci sú v súčasnosti predovšetkým servisnými technikmi, ktorí sa zaoberajú najmä údržbou počítačov a základnej infraštruktúry. IT oddeleniu však chýba rozvojová zložka – oddelenie nie je v súčasnosti vnímané ako zdroj inovácií alebo pridanej hodnoty v oblasti práce s dátami, umelej inteligencie či moderných cloudových riešení. Táto absencia rozvojovej IT kapacity je identifikovaná ako jedna z najzásadnejších prekážok v modernizácii dátovej agendy.

2/ Práca s dátami o obyvateľoch a špecificky o cudzincoch v strategických dokumentoch mesta

Strategické dokumenty sú kľúčové pre stanovenie **rozvojových priorít a cieľov** činnosti mesta z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska. Preto musia pracovať s dátami, keďže Odbor projektového a strategického riadenia má za úlohu zabezpečiť **odborné posúdenie a analýzy** navrhovaných riešení, aby zistil ich **spoločenskú a ekonomickú opodstatnenosť** a zvýšil tak kvalitu života v meste. Dáta zabezpečujú, že pripravené dokumenty sú založené na aktuálnom stave a kontexte s národným a regionálnym vývojom.

PHSR ako kľúčový nástroj strategického plánovania

Strategický dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nitra 2026-2032 s výhľadom do 2042“⁶¹ (PHSR) predstavuje komplexnú víziu budúcnosti mesta, ktorej úspešná realizácia je neodmysliteľne spojená s kvalitnou prácou s dátami.

PHSR pracuje s 3 typmi dát:

⁶¹ Mesto Nitra (2025), [Nitra 2042: Budúcnosť je teraz](#). Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nitra 2026-2032 s výhľadom do 2042

a) Interné dáta

Mesto Nitra generuje a spravuje rozsiahly objem interných dát, ktoré vznikajú v rámci činnosti jeho odborov a príspevkových organizácií. Tieto priebežne aktualizované záznamy poskytujú presné informácie potrebné pre každodenné operatívne riadenie aj pre dlhodobé strategické plánovanie. Medzi kľúčové interné zdroje patria **údaje z evidencie obyvateľstva, výstupy Odboru životného prostredia** (dáta o odpadoch a miere triedenia), **správy Mestskej polície** (počet a typy priestupkov, identifikované problémové lokality), záznamy **Odboru sociálnych služieb** (výdavky na starostlivosť, počet hodín opatrovateľskej služby) a výsledky interných prieskumov spracované Odborom komunikácie a propagácie.

b) Externé štatistiky

Mesto Nitra pri analytickej práci pravidelne čerpá z externých a oficiálnych štatistických zdrojov, ktoré zasadzujú lokálne trendy do širšieho kontextu: Štatistický úrad SR poskytuje základné demografické ukazovatele a špecifické štatistiky (zdravotníctvo, sobášnosť, rozvodovosť), Ministerstvo vnútra SR dodáva údaje o trestnej činnosti a dopravnej nehodovosti, CVTI prináša podrobné štatistiky o počtoch detí a žiakov v školách, zatiaľ čo odborné inštitúcie (SHMÚ, GÚDŠ) zabezpečujú environmentálne a geologické dáta; nadnárodné zdroje (OECD, Európska komisia) potom umožňujú medzinárodné porovnania a hodnotenie výkonu mesta v oblastiach ako kvalita vládnutia či digitalizácia.

c) Priame zapojenie verejnosti: Participatívne procesy a prieskumy

Mesto Nitra pri participatívnych procesoch a príprave PHRSR využilo kombináciu kvalitatívnych a kvantitatívnych metód zameraných na získanie priamej spätnej väzby od rôznych skupín obyvateľov. Medzi použité nástroje patrili verejné konzultácie a tematické workshopy, moderované fokusové skupiny a hlbšie rozhovory s kľúčovými stakeholdermi (zástupcami komunít, neziskového sektora, školstva a podnikateľov). Pre širšie kvantifikovanie názorov boli nasadené dotazníkové šetrenia v online aj papierovej forme, vrátane cielene orientovaných dotazníkov pre špecifické skupiny (rodičia, seniori, podniky) a rýchlych terénnych prieskumov na ulici alebo pri komunitných podujatiach.

Nedostatky v dátach

Analytická časť strategického dokumentu v oblasti Správa mesta identifikuje tri zásadné slabiny súčasného prístupu k dátam, ktoré brzdia efektívne riadenie a predstavujú priority pre nápravné opatrenia. Prvým problémom je **nekoordinovaný prístup** — zber, integrácia, vyhodnocovanie a zdieľanie dát prebiehajú roztrieštene medzi útvarmi a príspevkovými organizáciami. Druhým deficitom je **nedostatočné využitie dát pri rozhodovaní**: strategickému riadeniu chýba transparentné, adresné a

systematické používanie analytických výstupov. Tretím rizikom je **chýbajúce systémové riadenie rizík**, čo znižuje schopnosť mesta predvídať a zmierňovať negatívne dopady pri implementácii stratégií.

Strategický cieľ H/1.3 definuje prechod Nitra na dátovo orientovanú samosprávu so zameraním na tri prepojené priority. Prvou je **posilnenie strategického riadenia cez dôsledné využívanie dôkazov (evidence-based)** a miestneho kontextu (place-based), aby rozhodnutia boli presnejšie a cielenejšie.

Prioritou je aj **vybudovanie dátovej infraštruktúry**: centralizácia informačných zdrojov, zavedenie dátového skladu pre historizáciu a medziodborovú analýzu a vytvorenie open data platformy na zvýšenie transparentnosti a podpory inteligentného plánovania. Ďalším pilierom je **posilnenie kybernetickej bezpečnosti a ochrany dát**, ktoré sú predpokladom dôvery verejnosti a bezpečného nakladania s citlivými informáciami.

CUDZINCI a dáta v PHSR

Strategický dokument Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitra (PHSR) na roky 2026 – 2032 s výhľadom do roku 2042 explicitne rieši tému **cudzincov a migrácie** v kontexte správy mesta, sociálnej inklúzie, vzdelávania a bezpečnosti. Tento strategický prístup je založený na existujúcich dokumentoch, ako sú **"Situčná analýza migrácie a možností integrácie cudzincov v meste Nitra⁶²"** a **"Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídenčov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035⁶³"**. PHSR presne stanovuje aj ciele a plány integrácie cudzincov.⁶⁴

V PHSR sú dáta a štatistiky používané na **identifikáciu trendov a ich vplyvu** na mestskú infraštruktúru a služby. Dokument identifikuje prílev cudzincov, najmä osôb z Ukrajiny s dočasným útočiskom, ako faktor zvyšujúci počty žiakov a potrebu kapacít vo vzdelávaní; pri tom sa používajú údaje o zápisoch a dochádzke do škôl, demografické záznamy a informácie o jazykových kompetenciách na plánovanie tried, rozdelenie učiteľských zdrojov a nasadenie podporných programov (jazykové kurzy, asistenčné služby).

⁶² Kriglerová, E.G., Chudžíková, A.H. (2018), [Situčná analýza migrácie a možností integrácie cudzincov v meste Nitra](#), Bratislava, Centrum pre výskum etnicity a kultúry.

⁶³ Mesto Nitra (2023), [Stratégia integrácie cudzincov \(vrátane utečencov a odídenčov\) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035](#).

⁶⁴ V oblasti Správy mesta (Oblasť H) je špecifickým cieľom **„Rozšíriť a prehĺbiť spoluprácu s aktérmi integrácie cudzincov, vytvárať inkluzívne komunitné priestory a programy presahujúce etnické bariéry“**. Toto opatrenie sa má realizovať podporou jazykových kurzov, organizovaním multikultúrnych podujatí a posilnením spolupráce s organizáciami (napr. platformou COMIN). V rámci sociálnej politiky je tiež definovaný špecifický cieľ **„Posilnenie sociálnej súdržnosti vo vzťahu k cudzincom na území mesta Nitra“** (SC 4.4 Komunitného plánu sociálnych služieb).

V oblasti bezpečnosti sa analytika opiera o policajné štatistiky a evidenciu trestnej činnosti, ktoré ukazujú podiel cudzincov na objasnených trestných činoch; tieto dáta slúžia na cielenie preventívnych a komunitných programov. Celkovo PHSR využíva tieto príklady dát (školské a demografické registre, jazykové a integračné ukazovatele, policajné štatistiky) na kapacitné plánovanie, alokáciu zdrojov a hodnotenie účinnosti integračných opatrení.

Ostatné strategické dokumenty

Strategické dokumenty mesta Nitra ukazujú, že každá oblasť rozvoja pracuje s odlišnou dátovou základňou – a zároveň odhaľujú, kde sú jej nedostatky. **Program rozvoja bývania do roku 2030**⁶⁵ stavia svoju analytickú časť na dátach Štatistického úradu SR a výsledkoch zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Vďaka tomu dokáže pomenovať zásadné demografické trendy, ako je dlhodobý pokles počtu obyvateľov, starnutie populácie či relatívne vysoká vzdelanostná úroveň. Dokument dopĺňa tieto makroúdaje o interné dáta z mestských služieb, ktoré ukazujú konkrétny dopyt po niektorých službách. Napriek tomu **absentuje detailnejšie mapovanie potrieb mladých rodín či migrantov**, čo by mohlo lepšie nasmerovať bytovú politiku.

Stratégia rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu⁶⁶ využíva hybridný prístup: kombinuje participatívne metódy – od dotazníkov s viac než tisícovkou respondentov až po diskusie s aktérmi – s analýzou existujúcich dát. Tento prístup umožňuje zachytiť nielen čísla, ale aj preferencie a hodnoty kultúrnej obce. Slabinou však zostáva fakt, že mesto stále vychádza z údajov o kreatívnom priemysle z roku 2017, čo znamená, že nezachytáva aktuálnejšie trendy.

Úplne odlišný prístup volí **Stratégia prístupnosti mesta pre všetkých**⁶⁷. Tu sa kladie dôraz na priame skúsenosti obyvateľov – od osôb so zdravotným postihnutím cez seniorov až po rodičov s deťmi. Online dotazníky, participatívne workshopy, ankety či mini audity prístupnosti realizované samotnými figurantmi odhaľujú bariéry, ktoré by sa v štatistikách stratili. Tento prístup prináša autentický obraz potrieb, no chýba mu systematické prepojenie s mestskými databázami a dlhodobé sledovanie trendov.

Najväčšiu dátovú výzvu predstavuje **Stratégia riešenia rizikového správania**⁶⁸, najmä drogovej problematiky. Sama konštatuje, že ucelená lokálna štatistika neexistuje. Preto sa opiera o externé zdroje – Európske monitorovacie centrum či lokálne

⁶⁵ Mesto Nitra (2023), [Program rozvoja bývania do roku 2030](#).

⁶⁶ Mesto Nitra (2020), NK31: [Stratégia rozvoja kultúry, kreatívneho priemyslu a kultúrneho cestovného ruchu v Nitre \(2021 - 2031\)](#)

⁶⁷ Mesto Nitra a Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (2019), [Stratégia prístupnosti mesta pre všetkých](#).

⁶⁸ Mesto Nitra (2022), [Stratégia riešenia rizikového správania so zameraním na problematiku drog a na elimináciu domáceho násillia, násillia páchaného na ženách a deťoch na území mesta Nitra](#).

organizácie ako STORM či BUDÚCNOSŤ – a dopĺňa ich o čiastkové údaje z nemocnice a úradu práce. Tieto dáta však obsahujú duplicity a nezachytávajú skrytú populáciu užívateľov drog, čo výrazne komplikuje presné plánovanie intervencií.

Spoločným menovateľom všetkých dokumentov je teda poznanie, že Nitra dokáže pracovať s oficiálnymi štatistikami, participatívnymi vstupmi aj externými zdrojmi, no vo viacerých oblastiach chýba aktuálny, komplexný a systematický obraz. Práve táto slabina obmedzuje schopnosť presne cieľiť opatrenia a naplno rozvinúť strategické vízie mesta.

Dáta o cudzincoch v ostatných stratégiách

Zmienky o cudzincoch a menšinách v ostatných analyzovaných dokumentoch sú prítomné, aj keď skôr v širšom kontexte inklúzie a diverzity. **V týchto stratégiách sa však s dátami o cudzincoch prakticky vôbec nepracuje.** Stratégia rozvoja kultúry vníma multikultúrne prostredie ako potenciál a navrhuje spoluprácu s organizáciami, ktoré sa venujú inklúzii menšín a cudzincov, ako aj podporu ich publika. Stratégia prístupnosti rieši praktickú stránku – potrebu školiť personál na komunikáciu s cudzojazyčnými návštevníkmi. Program rozvoja bývania síce cudzincov priamo nespomína, no medzi znevýhodnené skupiny zahŕňa osoby bez trvalého pobytu, čo môže zahŕňať aj zahraničných obyvateľov.

Stratégia integrácie cudzincov v meste Nitra

[Stratégia integrácie cudzincov v meste Nitra](#) pracuje najmä s dátami z Úradu hraničnej a cudzineckej polície, analýz CVEK (2020, 2023), údajmi o počtoch cudzincov podľa typu pobytu a s parciálnymi informáciami z rôznych typov inštitúcií (školy, ubytovanie, zamestnanosť). Stratégia pracuje aj s demografickými odhadmi o starnutí populácie a ekonomickými údajmi o nedostatku pracovnej sily, ktoré ukazujú potenciál migrantov pre rozvoj mesta.

Dokument identifikuje viacero nedostatkov v systéme dát. Konštatuje, že mesto nemá spoľahlivé informácie o skutočnom počte cudzincov, najmä odídcov z Ukrajiny. Štatistické dáta sú často parciálne, neúplné a neexistuje systematický monitoring podľa veku, vzdelania či ekonomickej aktivity. To komplikuje plánovanie služieb a politík, keďže chýba celistvý obraz o aktuálnej situácii. Rovnako absentuje aj systematické mapovanie potrieb tejto skupiny.

Stratégia preto navrhuje vybudovať systematickejší rámec zberu a vyhodnocovania dát. Medzi prioritami je zavedenie efektívnejšieho registračného systému, pravidelná štatistická analýza a prepojenie dát z rôznych inštitúcií. Dokument zdôrazňuje potrebu participatívneho prístupu – zapojiť odbory mestského úradu, školy, neziskové organizácie aj samotných cudzincov do mapovania potrieb a práce s dátami.

3/ Informačné systémy mesta a dátové systémy, s ktorými mesto pracuje

Mesto pracuje s viacerými informačnými systémami a zdrojmi dát, ktoré vlastní priamo samospráva, alebo s rôznymi štátnymi systémami zberu a evidencie dát, ktoré sú ďalej používané pre interné účely.

Tieto systémy sú do istej miery prepojené, avšak ako sa ukazuje, nie sú vždy dostatočne kompatibilné, komplementárne a v súčasnej dobe neumožňujú dostatočne efektívnu prácu s dátami o obyvateľstve a cudzincoch, vrátane utečencov a odídencom.

3.1/ Informačný systém samosprávy (Cora Geo)

Nitra používa vnútorný systém, ktorý sa nazýva Informačný systém samosprávy a je poskytovaný externou dodávateľskou firmou Cora Geo. Systém je navrhnutý ako komplexný nástroj na **správu mestských agend a výkon samosprávy**.

Jeho hlavnou úlohou je digitalizácia procesov, ako sú: **registratúra**, čiže správa pošty (došlej aj odchádzajúcej) a jej integrácia na portál slovensko.sk, **administratívne úkony**, teda príprava podkladov na rozosielanie rozhodnutí o daniach, spracovanie platieb za odpady a vydávanie parkovacích kariet, ďalej **evidencia** - slúži ako register, na ktorý sú naviazané všetky ostatné moduly úradu a zverejňovanie zmlúv a vybraných dátových balíkov.

Niektoré údaje sú z informačného systému samosprávy zverejňované vo forme tzv. **otvorených dát** (otvorené dáta) na webovej stránke mesta. Podľa vyjadrenia viacerých respondentov však v súčasnosti systém otvorených dát nefunguje tak, ako by si samospráva predstavovala a bude potrebovať viaceré revízie.

V súčasnosti informačný systém samosprávy obsahuje viacero typov dát:

- a) **Údaje o obyvateľstve:** Údaje o trvalých a prechodných pobytoch vrátane ich histórie (to znamená o zmene pobytoch v čase), demografické zloženie, vekové skupiny a informácie o dátových schránkach občanov.
- b) **Dane a ekonomika:** Evidencia daní z nehnuteľností, poplatkov, ako aj kompletný rozpočet, faktúry, zmluvy, objednávky a účtovníctvo.
- c) **Mestské agendy:** Dáta o stavebnej činnosti (stavebné povolenia a rozhodnutia), parkovacej politike, priestupkoch mestskej polície a podobne

Analýza rozhovorov poukazuje na zásadné technické a procesné obmedzenia mestského informačného systému, ktoré znižujú jeho funkčnú využiteľnosť. Hoci

pokrýva široké spektrum agend, v kľúčových oblastiach nedosahuje parametre potrebné pre efektívnu prácu. Najčastejším problémom je zastarané a neintuitívne rozhranie, ktoré vedie k vzniku paralelných evidencií v externých nástrojoch. Systém je technicky uzavretý, neumožňuje automatizované spracovanie dát, integráciu s analytickými nástrojmi ani priebežnú aktualizáciu údajov. Každé rozšírenie funkcionality si vyžaduje samostatnú zákazku externého dodávateľa, čo zvyšuje náklady a obmedzuje flexibilitu.

Výrazné limity sa prejavujú aj v oblasti analytických možností a kvality dát. Získavanie štatistických výstupov je časovo náročné a často bez možnosti priameho exportu, pričom dáta o obyvateľstve sú dostupné len v základných kategóriách pohlavia a veku; pre detailnejšie analýzy je potrebné využívať údaje zo Štatistického úradu. V systéme sa zároveň vyskytujú duplicity, chybné identifikátory a nejednotné formáty, čo znižuje spoľahlivosť výstupov a vyžaduje dodatočné čistenie. Problémom je aj obmedzená integrácia so štátnymi registrami, kde chýba plnohodnotná obojsmerná automatizovaná komunikácia.

Výrazným nedostatkom je, že systémy **obsahujú výlučne údaje o slovenských občanoch**; informácie o cudzincoch sa v nich nenachádzajú. Údaje o cudzincoch sa do týchto systémov dostávajú len sporadicky, napríklad pred voľbami, a aj to iba v prípade osôb, ktoré majú právo voliť.

3.2/ Register obyvateľstva - REGOB

Základný vzťah medzi štátnym registrom obyvateľstva a mestským úradom je definovaný delegovaním zodpovednosti. Kľúčové v tomto prípade je, že register obyvateľov nie je systémom samosprávy, ale štátnym nástrojom, ku ktorému má mesto len striktné regulovaný a obmedzený prístup. Tento model zásadne ovplyvňuje spôsob, akým samospráva môže s dátami o vlastných obyvateľoch pracovať.

Práca s REGOB spadá pod kategóriu „preneseného výkonu štátnej správy“. To znamená, že samospráva vykonáva úlohy v mene štátu, podľa jeho pravidiel a s jeho nástrojmi. Hlavným styčným bodom pre interakciu s registrom je oddelenie evidencie obyvateľstva na mestskom úrade.

Limitácia práce s REGOB sa prejavuje aj v samotnom prístupe k dátam. Prístup do Registra obyvateľov má na mestskom úrade výhradne oddelenie evidencie obyvateľstva. Zamestnanci tohto oddelenia musia absolvovať špeciálne školenie a získať oprávnenie od štátu, aby mohli so systémom pracovať. Žiadne iné oddelenie úradu nemá priamy prístup k dátam v REGOB.

Technické riešenie prístupu do REGOB je jedným z najkritickejších bodov celého systému. Jeho hlavné nedostatky možno zhrnúť nasledovne:

- **Vyhradený hardvér:** Na prístup je nutné používať špeciálny počítač, ktorý je dodaný a spravovaný Ministerstvom vnútra SR.

- **Oddelená sieť:** Tento počítač je pripojený cez separovanú a zastaranú DSL infraštruktúru, ktorá je úplne izolovaná od štandardnej počítačovej siete mestského úradu.
- **Nedostatočná podpora:** V prípade technických problémov alebo výpadkov je podpora zo strany ministerstva minimálna alebo žiadna, čo necháva samosprávu bez funkčného prístupu k registru.

Samospráva môže z registra získavať dáta dvoma základnými spôsobmi, ktoré sa líšia účelom aj mierou detailu:

1. **Vytváranie zoznamov konkrétnych osôb:** Tento spôsob umožňuje získať menšie zoznamy obyvateľov, ktorí spĺňajú presne zadané kritériá. Jeho použitie je však striktné podmienené existenciou zákonného dôvodu, tzv. „dôvodu lustrácie“.
2. **Generovanie anonymizovaných štatistických reportov:** Táto metóda slúži na získavanie agregovaných dát, teda súhrnných počtov osôb podľa zadaných kritérií (napr. veková štruktúra, typ pobytu). Keďže výsledkom nie sú osobné údaje konkrétnych jednotlivcov, ale iba anonymizované čísla, tento spôsob nevyžaduje taký prísny zákonný dôvod ako lustrácia.

Z analýzy rozhovorov vyplýva, že problematické je aj samotné získavanie dát. Ak oprávnený pracovník/pracovníčka zadá parametre požadovaného výstupu, systém požiadavku nespracúva okamžite – zaradí ju do nočného dávkového spracovania. Výsledný súbor vo formáte CSV je dostupný až nasledujúci deň. Tento postup je pomalý, rigidný a náchylný na zlyhania; v praxi sa napríklad vyskytol prípad, keď generovanie kľúčového reportu nefungovalo dva mesiace v dôsledku neohlásenej zmeny na strane ministerstva vnútra. **Súčasný model extrakcie dát je preto prevažne reaktívny, administratívne náročný a technologicky neflexibilný**, čo výrazne obmedzuje efektívne využívanie registra v operatívnom riadení.

3.3/ GIS databázy a iné databázy mesta

Mesto disponuje ešte ďalšími databázami, ako je napríklad Geografický informačný systémom (GIS), v ktorom sa však údaje týkajú najmä technickej infraštruktúry mesta (smetné nádoby, plynomery, snímače elektriny a podobne). Zároveň, jednotlivé oddelenia si vedú vlastné databázy napríklad zariadení, kultúrnych priestorov, detských ihrísk, životnom prostredí a podobne, nejde však o konkrétne dáta o obyvateľstve.

3.4/ Práca so štátnymi a inými externými registrami

Keďže práca s dátami z registra obyvateľstva je značne limitovaná, pri rôznych analýzach (najmä pri tvorbe politík, alebo pri konkrétnych potrebách zavádzania rôznych opatrení) sa dátoví analytici spoliehajú predovšetkým na dáta zo **Sčítania obyvateľstva** (buď verejne dostupné, alebo na vyžiadanie), na dáta Centra vedecko technických informácií

– CVTI (školské štatistiky), či **Rezortného informačný systému (RIS)** Ministerstva školstva, ku ktorému mesto pristupuje cez portál **OverSi** na kontrolu povinnej školskej dochádzky. Mesto tiež dostáva hlásenia z **cudzineckej polície**, tie však prichádzajú nekonzistentne – papierovo alebo ako PDF, čo znemožňuje ich automatizované spracovanie a končia v papierových spisoch (pozri viac v časti práca s dátami o cudzincoch).

Najväčšie výzvy predstavujú „**dátové diery**“ a **nekompatibilita systémov**, ktoré bránia efektívnemu strategickému riadeniu. Analýza rozhovorov poukazuje na to, že **tok dát so štátom je prevažne jednosmerný** (mesto hlási dáta štátu do štátnych databáz, ale nedostáva ich späť v použiteľnom formáte na úrovni samosprávy) a ochrana osobných údajov (GDPR) je častou bariérou pre zdieľanie informácií.

Ďalšou z potenciálnych možností je aj práca s **dátami od mobilných operátorov**. Mesto Nitra konzultovalo s jedným z operátorov možnosti poskytovania týchto dát a ukázalo sa, že existuje možnosť získavania dát o **mobilita a správaní obyvateľstva**. Mestá môžu operátorom klásť špecifické analytické otázky zamerané na sledovanie **miery tranzitu** cez konkrétne uzly, zisťovanie počtu ľudí **denne dochádzajúcich za prácou** do priemyselných parkov (bez prenocovania) alebo analýzu návštevnosti **kultúrnych podujatí**, ako sú vianočné mestečká či výstavy. Dáta umožňujú monitorovať pohyb osôb v rôznych časových intervaloch a priestorových úrovniach, od celých areálov mesta až po konkrétne sektory či vybrané objekty.

Hlavnou bariérou využívania týchto služieb zostáva ich **vysoká cena**, ktorá sa pri zložitejších zadaniach pohybuje v desiatkach tisíc eur.

4/ Práca s dátami o cudzincoch

Bariéry a systémové nedostatky v oblasti práce s dátami o obyvateľstve sa výrazne premietajú aj do možností spracovania dát o cudzincoch. K existujúcim problémom sa navyše pridávajú ďalšie komplikácie pri zbere a analýze údajov, ktoré vyplývajú z nepresností, neúplnosti a nekoherentnosti dát spravovaných štátnymi inštitúciami. Tento stav zásadne obmedzuje schopnosť mesta pracovať s kvalitnými, porovnateľnými a aktuálnymi informáciami o obyvateľstve všeobecne a o cudzincoch obzvlášť.

4.1/ Zdroje dát o cudzincoch

Potenciálne najrelevantnejším zdrojom údajov o cudzincoch **Register obyvateľstva (REGOB)**, ktorý obsahuje dáta o obyvateľoch vrátane cudzincov s rôznymi typmi pobytov (trvalý, prechodný či tolerovaný pobyt).

V procese evidovania údajov do registra obyvateľov existujú zásadné rozdiely medzi občanmi SR a cudzincami. Kým občania SR majú zákonnú povinnosť nahlásiť svoj pobyt priamo mestu, údaje o cudzincoch do systému REGOB vkladajú výlučne Útvary hraničnej a cudzineckej polície. Tento rozdiel v zodpovednosti a v spôsobe prenosu dát vytvára ďalšie vrstvy komplikácií, ktoré sa prejavujú v kvalite, presnosti a aktuálnosti údajov o cudzincoch a ktoré sú podrobne rozpracované v ďalšej časti analýzy nižšie.

Dôležité informácie o cudzincoch poskytuje aj **cudzinecká polícia** prostredníctvom výkazov/hlásení o udelených pobytoch, ktoré polícia zasiela samosprávam na pravidelnej báze. Tieto údaje prichádzajú buď v papierovej forme poštou, alebo ako PDF dokumenty do elektronickej schránky mesta a sú archivované na evidencii obyvateľstva.

Mesto Nitra pri práci s údajmi o cudzincoch využíva aj dáta Štatistického úradu SR (ŠÚ SR), najmä pri tvorbe strategických dokumentov, ako je PHSR a ďalšie rozvojové stratégie. Tieto údaje čerpá z databáz ŠÚ SR (datacubes) a z dát z posledného sčítania obyvateľov z roku 2021. Ako vyplýva z analýzy rozhovorov, tento zdroj však zachytáva výlučne cudzincov s trvalým pobytom a nezahŕňa osoby s prechodným pobytom, držiteľov národných víz ani odídenčov s dočasným útočiskom. Výsledkom je výrazný nesúlad medzi oficiálnymi štatistickými údajmi a skutočnou populáciou cudzincov žijúcich v meste, čo zásadne obmedzuje možnosti presného plánovania a tvorby verejných politík.

V **oblasti vzdelávania** mesto pracuje s viacerými dátovými zdrojmi, ktoré poskytujú čiastkové, no pre strategické plánovanie dôležité informácie o deťoch s cudzineckým pôvodom. Dôležitú úlohu zohráva **Rezortný informačný systém (RIS)** a platforma Edupage, ktoré obsahujú údaje o žiakoch a deťoch v školách a materských školách. Doplnkovým nástrojom je portál [OverSi.gov.sk](https://over.si.gov.sk), ktorý je možné využívať okrem iného aj na overovanie školskej dochádzky, vrátane detí cudzincov.

Mesto zároveň získava podrobnejšie informácie o priestorovom rozložení žiakov prostredníctvom Centra vedecko-technických informácií (CVTI). Hoci tieto zdroje poskytujú dôležité vstupy, ich rozsah, štruktúra a miera aktualizácie sa líšia, čo ovplyvňuje celkovú presnosť a konzistentnosť dát dostupných pre samosprávu.

Informácie o cudzincoch **prichádzajúcich za prácou** môže mesto získavať zo Sociálnej poisťovne a od **Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny**. Dáta o tých, ktorým boli udelené národné víza si zástupcovia mesta vyhľadávajú cez verejné opatrenia **Ministerstva zahraničných vecí** alebo sa ich snažia získať dopytovaním na Sociálnu poisťovňu či UPSVAR.

Jednotlivé odbory mesta tiež pracujú s určitými štatistikami, napríklad sociálny odbor s dátami o dotáciách na ubytovanie a podobne.

Doplňkovo mesto čerpá z **existujúcich strategických dokumentov** (napr. PHSR) a využíva **participatívne zbery dát**, ako sú pocitové mapy bezpečnosti či dotazníky pre verejnosť. Výrazným obohatením sú aj dáta, ktoré sa v rámci implementácie tzv. islandského modelu zameriavajú na situáciu mladých ľudí v meste – mesto zbieralo údaje o užívaní návykových látok, rodinnom zázemí detí či o ich vzťahu ku škole, ale aj o ich pocitoch o vlastnom zdraví. Vo vzorke mladých ľudí boli aj deti cudzincov⁶⁹.

Cenným zdrojom sú aj vlastné štatistiky a záznamy centra **COMIN**, ktoré monitoruje potreby cudzincov priamo cez poskytované poradenstvo, tlmočenie a terénnu prácu. Organizácia COMIN začala systematicky pracovať s dátami od vypuknutia plnoformátovej vojny na Ukrajine. Dôležitým externým zdrojom pre COMIN je Register obyvateľov (REGOB). Na štvrtročnej báze je možné poskytovať základné štatistické údaje o cudzincoch priamo v meste. V minulosti COMIN žiadal o štatistické informácie Úrad hraničnej a cudzineckej polície, ten však poskytoval na vyžiadanie údaje len na úrovni okresu.

Okrem externých registrov si COMIN vedie vlastné štatistiky služieb a výkonov, ktoré vo svojej pôsobnosti poskytuje v rámci celej spádovej oblasti. Organizácia si buduje vlastnú databázu klientov a prevzala od mesta agendu príspevkov na ubytovanie, čím získava prehľad o pohybe a reálnych potrebách konkrétnych osôb, napríklad o imobilných klientoch. Špecificky spracovávajú údaje o deťoch, ktoré pri príchode do mesta pracovníci COMIN registrujú a testujú, pričom na mesačnej báze školám reportujú ich integračné pokroky. Tieto vlastné zistenia im umožňujú flexibilne upravovať ponuku aktivít, napríklad presun od prevádzky škôlky k doučovaniu problémových žiakov, a číselne argumentovať pri rozhodovacích procesoch v mestskej samospráve.

Problémom pre COMIN sú nedostatočné dáta o osobách, ktoré získali tzv. národné víza. Tie v súčasnosti dajú získať prostredníctvom opatrení Ministerstva zahraničných vecí. Zároveň pracujú s vyššie uvedenými dátami z rôznych systémov v rámci rezortu školstva, čo sa tiež spája s viacerými komplikáciami (viď časť *Prípadová štúdia* nižšie).

4.2/ Kvalita dát o cudzincoch a možnosti práce s nimi

a) Problematické evidovanie cudzincov – nekoherentné dáta na „vstupe“

⁶⁹ Pozri viac na: https://nitra.sk/navykove-latky-rodina-skola-aj-zdravie-nitra-zlepsit-zivoty-tinedzerov-vdaka-ziskanim-datam/?fbclid=IwY2xjawRuTRhleHRuA2FlbQlxMABicmlkETF0VzlhWTZXVVNwOEhOcGxMc3J0YwZhcHBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODlwMDg5MgABHrPDyjDvORJbxzZHJTR5QBw0FeWvJVVheMZbjzySKEamJDH19lypWYSSSE6a0_aem_3KkupQcdXqOi3GMOtF6VYQ

Najzásadnejším problémom práce s dátami je podľa analýzy rozhovorov problém už na “**vstupe**”, to znamená, že samotné dáta od cudzineckej polície, ktoré by mali obsahovať všetkých cudzincov s udeleným pobytom na Slovensku nie sú v zdrojových systémoch validné. V tejto súvislosti boli identifikované viaceré výzvy, s ktorými sa mesto Nitra pri práci s dátami o cudzincoch stretáva

- Absencia spätnej väzby o odchodoch

Keď cudzinec získa určitý typ pobytu, cudzinecká polícia vkladá informáciu o tomto pobyte do Registra obyvateľov (REGOB). Štát však podľa respondentov spätne nekontroluje, či sa daný človek v meste reálne zdržiava. Čiže ide najmä o štatistiku “udelených” pobytov. Špecificky pri osobách s dočasným útočiskom (odídencoch) je evidencia nepresná, pretože títo ľudia sú vysoko mobilní – často sa vracajú na Ukrajinu alebo odchádzajú do iných krajín bez toho, aby sa odhlásili z pobytu v SR. Pre systém v SR však zostávajú evidovaní, kým ich pobyt oficiálne nezanikne. Mnoho cudzincov je registrovaných v mestách, kde prvýkrát vstúpili na územie SR (napr. Michalovce), a hoci reálne žijú a pracujú v Nitre, v miestnych štatistikách nefigurujú.

Tento problém sa však netýka len odídenčov. Občania iných krajín EÚ majú povinnosť prihlásiť sa v evidencii po príchode a po odchode sa odhlásiť. To však podľa zistení z analýzy rozhovorov nastáva len nepravidelne. Pri cudzincoch z tzv. tretích krajín, ktorým pobyt udeľuje štát, by táto situácia nemala nastávať, pretože ak ich udelený pobyt zanikne, v štatistikách by sa naďalej nemali vyskytovať. Celkovo však možno skonštatovať, že počty cudzincov jednak v celkových štatistikách za Slovensko a oveľa výraznejšie aj v jednotlivých samosprávach, môžu byť výrazne nepresné.

- Dáta o národných vízach: Do oficiálnych štatistík, ktoré majú samosprávy k dispozícii, sa nedostávajú ani cudzinci prichádzajúci cez národné víza pretože tieto údaje sa spracúvajú cez Ministerstvo zahraničných vecí
- Časový sklz: Medzi reálnym príchodom cudzinca a jeho objavením sa v systéme vzniká sklz, napríklad kvôli dlhým čakacím dobám na registráciu na cudzineckej polícii.

Vo výsledku respondenti konštatujú, že kvôli týmto chybám je v súčasnosti prakticky **nemožné presne určiť, koľko cudzincov žije v meste a kde sa reálne nachádzajú.**

b) Problematický prístup do REGOB v prípade dát o cudzincoch a technické zabezpečenie

Technické obmedzenia prístupu do REGOB, podrobne popísané vyššie v časti 3/ *Informačné systémy mesta*, majú priame dôsledky aj na spracovanie údajov o

cudzincoch, a to najmä v týchto oblastiach: aktualizácia a identifikácia pobytu, plánovanie kapacít vo vzdelávaní a sociálnych službách, monitorovanie štatútu osôb (víza, dočasné útočisko) a prepojenie dát medzi registrami.

V prípade cudzincov sú tieto obmedzenia obzvlášť problematické: údaje o cudzincoch sú často vkladané inými štátnymi orgánmi a nie sú súčasťou štandardnej agendy referátu evidencie, pričom spracovanie takýchto údajov presahuje jeho kompetencie a kapacity; prístup do REGOB je viazaný na obmedzený počet školených pracovníkov a dávkové spracovanie znemožňuje operatívne získavanie informácií; chýba automatizované prepojenie REGOB s lokálnymi informačnými systémami (školsťvo, sociálne služby, ubytovanie), čo vedie k podhodnoteniu počtu cudzincov, oneskorenej identifikácii potrieb (napr. kapacít škôl alebo sociálnej pomoci) a obmedzuje schopnosť samosprávy pružne reagovať na rýchlo sa meniace demografické situácie.

c) Hlásenia o pobytoch od cudzineckej polície

Úrad hraničnej a cudzineckej polície v pravidelných intervaloch okrem vkladania údajov do evidencie obyvateľstva zasiela samospráve aj hlásenia o každom udelenom pobyte v Nitre. Problémom je, že tieto hlásenia sa posielajú v rôznych podobách, rôznym spôsobom a na rôzne miesta (listom, emailom, cez ústredný portál verejnej správy). Mesto Nitra nemá vytvorený efektívny systém, ako s týmito hláseniami pracovať.

Cudzinecká polícia má síce povinnosť samosprávam tieto informácie posielat, ale nie je nijako nešpecifikovaný formát, štruktúra ani jednotný spôsob doručenia. Výsledkom je, že samosprávy dostávajú nesúrodé dokumenty, ktoré nie sú prepojené s REGOB ani s inými systémami, a teda nemajú žiadnu praktickú funkciu okrem archivácie.

Z rozhovorov zároveň vyplýva, že pracovníčky evidencie obyvateľstva sa ocitajú v šedej zóne kompetencií, kde formálne prijímajú dokumenty, ktoré však nemajú zakotvenie v ich pracovných povinnostiach ani v metodickej podpore zo strany štátu. Hlásenia tak končia v archívoch bez funkčného využitia, pričom pracovníčky si vytvárajú vlastné paralelné evidencie (napr. excelové tabuľky, či „fyzické“ zošity) len preto, aby dokázali reagovať na ad hoc požiadavky iných aktérov.

4.3/ Nekoherentnosť rôznych typov „štátnych“ dát o cudzincoch

Dáta o cudzincoch, s ktorými mesto pracuje, sú roztrieštené naprieč viacerými štátnymi inštitúciami, pričom každá z nich používa inú metodiku, kategórie aj technické riešenia. Štatistický úrad SR zachytáva najmä cudzincov s trvalým pobytom a po korekcii údajov po sčítaní obyvateľov vykazuje pokles ich počtu, zatiaľ čo cudzinecká polícia dlhodobo hlási nárast, keďže jej evidencia nezachytáva odhlásenia, odchody ani reálnu mobilitu osôb. K tomu sa pridávajú celé „neviditeľné“ skupiny, ako cudzinci na národných vízach či vysoko mobilní odídenci, ktorí sa v oficiálnych registroch buď vôbec nevyskytujú, alebo sú evidovaní v miestach, kde sa fyzicky nezdržiavajú. Výsledkom je, že jednotlivé dátové

zdroje poskytujú protichodné obrazy populácie cudzincov, ktoré nie je možné spojiť do jedného konzistentného celku.

4.4/ Zber a práca s dátami o deťoch s cudzineckým pôvodom

Téma zberu dát o deťoch cudzincov v meste Nitra predstavuje komplexný priesečník zákonných povinností samosprávy a technických limitov štátnych systémov. Samospráva má podľa zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve **povinnosť viesť evidenciu detí vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky** a sledovať plnenie predprimárneho vzdelávania u päťročných detí. V praxi však tento proces naráža na výraznú fragmentáciu dát, kde mesto stojí pred úlohou identifikovať stovky až tisíce detí, ktoré v oficiálnych mestských systémoch prakticky nefigurujú.

Kľúčovým, no problematickým východiskom pre identifikáciu týchto detí je **Register obyvateľov (RegOb)**. V týchto systémoch chýbajú dáta o rodinných väzbách, systém produkuje len individuálne záznamy, čo znemožňuje automatizované párovanie detí s ich zákonnými zástupcami. Ak dieťa nenastúpi do školy, referenti často nedokážu doručiť zákonnú výzvu, pretože nevedia identifikovať rodiča alebo doručovaciu adresu v podnájme.

Proces overovania reálnej školskej dochádzky odhaľuje ďalšie výzvy. Kým pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je výmena informácií relatívne funkčná, pri súkromných, cirkevných alebo mimonitrianskych školách je mesto v dátovom vákuu. Štátny portál **OverSi**, ktorý mal proces automatizovať, podľa skúseností analytikov **technicky zlyháva pri hromadnom spracovaní dát**. Referenti sú tak nútení overovať dochádzku u stoviek detí manuálne – buď individuálnym vkladáním údajov do systému, alebo telefonickým kontaktovaním jednotlivých zariadení, čo je pri súčasných personálnych kapacitách dlhodobo neudržateľné.

Mapovanie potrieb a sociálna inklúzia

Kľúčovým aktérom pri získavaní „mäkkých“ dát z terénu je organizácia **COMIN**, ktorá funguje ako vstupný filter pre deti prichádzajúce do mesta. COMIN deti registruje, testuje a na mesačnej báze školám reportuje ich **integračný pokrok**. Na základe denného monitoringu potrieb rodín dokázalo mesto flexibilne meniť zameranie služieb – napríklad po naplnení kapacít v materských školách presunulo personál od prevádzky detského kútika k **doučovaniu žiakov** základných škôl. Mesto zároveň identifikovalo nárast počtu detí z **vietnamskej komunity**, čo si vyžiadalo prijatie tlmočníčky a špecifické mapovanie potrieb tejto skupiny priamo v školskom prostredí.

Deti so zdravotným znevýhodnením a ohrozené skupiny

V oblasti detí so **špeciálnymi potrebami** (zdravotnými aj výchovnými) mesto pracuje s potrebami detí individuálne. Respondenti uvádzajú prípady riešenia potrieb detí cez

sociálnu kuratelu, napríklad pri zabezpečovaní asistentov učiteľa alebo podpore detí v krízových rodinných situáciách. Významnou výzvou zostáva **rizikové správanie**. Hoci má Nitra vypracovanú stratégiu na riešenie násilia páchaného na deťoch a drogovej problematiky, priznáva, že **ucelená lokálna štatistika neexistuje**. Samospráva je odkázaná na čiastkové údaje od mimovládnych organizácií a nemocníc, ktoré často obsahujú duplicity a nezachytávajú „skrytú populáciu“ ohrozených detí.

Voľný čas a mestská infraštruktúra

Pre potreby plánovania voľnočasových aktivít a rozvoja verejných priestorov využíva Nitra **Geografický informačný systém (GIS)**. V ňom sa nachádza pasportizácia a **evidencia detských ihrísk**, čo umožňuje mestu sledovať stav a rozmiestnenie herných prvkov. Z hľadiska strategického plánovania sú dáta o vekovej štruktúre detí kľúčové pre **predikciu kapacít**.

Efektívny zber dát o deťoch v Nitre momentálne stojí na osobnej iniciatíve zamestnancov a spolupráci s COMIN, pričom hlavnou bariérou zostáva **absencia integrovaného systému**, ktorý by prepojil dáta o pobytoch s reálnou školskou dochádzkou a sociálnou situáciou rodín.

Získavanie presných dát o deťoch má pre mesto **zásadný strategický význam**. Bez znalosti presnej vekovej štruktúry a počtu detí cudzincov, ktoré využívajú infraštruktúru mesta bez nároku na podielové dane, samospráva nedokáže efektívne plánovať rozširovanie kapacít materských škôl ani alokovať asistentov učiteľa. Absencia funkčných nástrojov od štátu vedie k stavu, kedy veľká časť detí zostáva mimo akéhokoľvek dohľadu, čo zvyšuje riziká sociálneho vylúčenia v budúcnosti. Pre mesto je preto kľúčovou potrebou vytvorenie integrovaného systému, ktorý by automatizovane prepájal dáta o pobytoch s reálnou dochádzkou a identifikáciou zákonných zástupcov.

Prípadová štúdia: Sledovanie školskej dochádzky detí cudzincov v podmienkach dátovej fragmentácie

Ilustratívnym príkladom práce s REGOB a celkovo dátami v meste Nitra je snaha o identifikovanie školopovinných detí cudzincov v meste Nitra. Proces identifikácie školopovinných detí cudzincov začal v REGOBe, ktorý poskytuje jediné systematické údaje o deťoch s pobytom na území mesta. Keďže zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve⁷⁰ hovorí o povinnosti obce viesť evidenciu detí vo veku povinnej školskej dochádzky, existuje aj legislatívne relevantný dôvod na získavanie dát z REGOB. Tento register umožňuje filtrovať osoby podľa veku, typu pobytu a dátumu narodenia, čo vytvára základ pre plnenie zákonnej povinnosti obce sledovať školskú a predškolskú dochádzku detí cudzincov. Výstup z REGOB však obsahuje len

⁷⁰ [Zákon 596/2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), §6(19), 5. november 2003.

individuálne záznamy bez informácií o rodinných väzbách či zákonných zástupcoch a nezachytáva, či dieťa reálne navštevuje školu. Navyše, údaje o pobyte sú často neaktuálne, keďže cudzinecká polícia nezabezpečuje ich priebežnú aktualizáciu a cudzinci zmeny zväčša mestu nenahlasujú⁷¹. REGOB tak poskytuje iba orientačný zoznam detí, nie spoľahlivý základ pre kontrolu školskej dochádzky.

Aby mesto zistilo, či deti z tohto zoznamu skutočne navštevujú školu, musí kombinovať viacero nesúrodých zdrojov. Pri školách, ktoré zriaďuje mesto (12 základných a 26 materských), je situácia relatívne zvládnuteľná – pracovníčky získavajú menšie zoznamy priamo od riaditeľov alebo prostredníctvom pracovníčky COMIN-u, ktorá deti umiestňuje a môžu ich tak porovnať s dátami z REGOB. Problém nastáva pri deťoch, ktoré navštevujú súkromné, cirkevné alebo vidiecke školy, ktoré spadajú mimo mesto Nitra ako zriaďovateľa. Ministerstvo školstva na vyžiadanie poskytlo mestu len jednorazový export údajov o ukrajinských deťoch (dočasné útočisko), no následne odmietlo ďalšie „dávkovo-údaje“ poskytnúť. Tým sa ale zároveň nevyriešila otázka iných detí cudzincov, ktoré nie sú odídenci z Ukrajiny. Centrálna služba OverSi, ktorá má umožňovať dávkové overovanie školských dochádzok, technicky nefunguje správne. Pracovníčky sú preto nútené overovať dochádzku manuálne: telefonicky kontaktujú súkromné zariadenia, prechádzajú deti po jednom cez OverSi, alebo ručne párujú údaje z rôznych zdrojov. Pri malých počtoch detí je to ešte zvládnuteľné, no pri stovkách až tisícoch je takýto postup prakticky nerealizovateľný. Zároveň treba poukázať na to, že ani samotné dáta z REGOBu, ako bolo uvedené vyššie, nie sú spoľahlivé – počty detí môžu byť neaktuálne.

Najkritickejším bodom procesu je nemožnosť identifikovať zákonných zástupcov detí, ktoré nenavštevujú žiadnu školu. Výstup z REGOBu neobsahuje informácie o rodinných väzbách, a preto mesto nedokáže vydať zákonnú výzvu na plnenie školskej dochádzky. Pracovníčky musia improvizovať – skúšajú hľadať údaje priamo v online rozhraní RegObu, konzultujú s kolegyňami z evidencie obyvateľstva, no často sa k potrebným informáciám vôbec nedostanú.

Tento prípad tak odhaľuje **zásadné systémové zlyhanie: štát ukladá samosprávam povinnosť sledovať školskú dochádzku detí, no neposkytuje im žiadne funkčné nástroje, aktuálne dáta ani metodickú podporu.** Mesto je preto nútené vykonávať zákonnú úlohu v prostredí dátovej neúplnosti, technickej nekompatibility a vysokého objemu manuálnej práce – čo vedie k tomu, že veľká časť detí zostáva mimo akéhokoľvek dohľadu.

⁷¹ Jedinou výnimkou zo zákona, ktorá sa týka centrálnych ohlasovní, je pobyt typu „dočasné útočisko“. Zmena tohto typu pobytu sa nahlasuje na mestskom úrade, nie na polícii. Toto však platilo iba pre osoby, ktoré poberali dotáciu na ubytovanie, keďže adresa nahláseného pobytu musela zodpovedať adrese vlastníka, ktorý si nárokoval dotáciu.

5/ Pozitívne aspekty práce s dátami o cudzincoch v Nitre – piliere, o ktoré sa vie Nitra v súčasnosti oprieť

Kvalitatívna analýza ukazuje, že Nitra disponuje viacerými stabilnými prvkami, ktoré vytvárajú priaznivé predpoklady pre modernizáciu práce s dátami, vrátane údajov o cudzincoch. Prvým z nich je **vytvorenie internej analytickej kapacity**. Zriadenie pozície dátového analytika umožnilo mestu systematicky pracovať s internými databázami a externými štatistickými zdrojmi, čo predstavuje základný predpoklad pre budúcu efektívnu prácu s dátami.

Druhým pilierom je úspešná realizácia **dátovo podloženého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja a Stratégie integrácie cudzincov v meste Nitra**. Mestu sa podarilo preukázať, že kombinácia interných dát, údajov zo starších systémov a externých štatistík môže viesť k tvorbe strategických dokumentov s vysokou mierou analytickej presnosti. Tento precedens posilňuje legitimitu dátových prístupov v očiach politických predstaviteľov.

Tretím pozitívnym prvkom je **know-how získané prostredníctvom centra COMIN** a práce s komunitou cudzincov a odídenčov. Mesto už disponuje funkčným modelom, ktorý umožňuje získavať kvalitatívne aj kvantitatívne informácie v priamom kontakte s cieľovou skupinou a využívať ich pri plánovaní verejných služieb. Táto skúsenosť predstavuje dôležitý základ pre budovanie komplexnejších dátových tokov o cudzincoch.

Štvrtým pilierom sú **technologické pilotné projekty**, ktoré ukazujú schopnosť mesta pracovať s modernými dátovými zdrojmi a digitálnymi nástrojmi. Projekty ako [Digitálne dvojča](#) či využívanie senzorických systémov a umelej inteligencie pri monitorovaní verejných priestorov vytvárajú priestor pre rozvoj automatizovaného zberu dát a posun IT oddelenia smerom k rozvojovým úlohám.

Napokon, dôležitým pozitívnym aspektom je **identifikácia existujúcich, no doposiaľ nevyužitých dátových tokov**. Mesto už dnes prijíma údaje z cudzineckej polície či iných rezortných agend, ktoré majú potenciál stať sa súčasťou systematického dátového ekosystému. Ich digitalizácia a integrácia do mestských procesov umožní rozvoj dátovej politiky bez potreby vytvárania nových legislatívnych alebo administratívnych kanálov. Na to je však potrebné, aby aj dáta zo štátu boli pre mesto dostupné v koherentnej a digitalizovanej podobe.

6/ Potreby mesta Nitra v oblasti práce s dátami

Na základe doposiaľ uvedeného a na základe konzultácií s predstaviteľmi samosprávy je možné identifikovať niekoľko kľúčových potrieb, ktoré súvisia so zberom, spracovaním a

využívaním dát o obyvateľstve a špecificky o cudzincoch v meste. Tieto identifikované potreby môžu slúžiť ako dôležitý zdroj pre formulovanie odporúčaní do budúcnosti.

Potreba efektívnejšej spolupráce so štátom a obojsmerné zdieľanie dát

Samospráva identifikuje ako zásadnú potrebu prechod od súčasného systému jednosmerného posielania dát (od samosprávy k štátu) k **obojsmernej a otvorenejšej spolupráci** so štátnymi inštitúciami, akými sú Štatistický úrad SR či Národný kontrolný úrad, ale aj ďalšie zložky štátnej správy, ktoré pracujú s dátami o obyvateľstve.

Užšia spolupráca by mala zahŕňať aj realizáciu spoločných pilotných projektov, napríklad v téme sledovania pohybu obyvateľstva, a lepšie **zdieľanie dát**, ktoré by mestu umožnilo vykonávať benchmark s inými krajskými mestami. Pre efektívnejšie presadzovanie týchto potrieb voči štátu vidia zamestnanci cestu v **spájaní sa samospráv** cez stavovské organizácie, ako je Únia miest Slovenska alebo ZMOS, čím by sa zvýšil tlak na vytvorenie systémových riešení.

Potreba integrovaného systému dát na lokálnej aj národnej úrovni

Potreba integrácie dát do jednotného spoločného nástroja vyplýva predovšetkým z **neefektivity súčasného roztriešteného systému**, kde sú údaje roztrúsené medzi rôznymi štátnymi inštitúciami a mestskými oddeleniami.

Na úrovni samosprávy ide o technické bariéry, ako sú nekompatibilné formáty (napr. nejednotné tabuľky), problémový export dát z externých databáz a tzv. **vendor lock-in**, kedy sú mestá závislé od konkrétnych dodávateľov informačných systémov, ktoré medzi sebou nekomunikujú. V tejto súvislosti by ľudia pracujúci s dátami potrebovali, aby bol vytvorený jeden systém (dashboard), do ktorého by prúdili všetky dáta. Každé oddelenie, ktoré pracuje s dátami by malo fungovať v jednotnom technickom nastavení a dáta, ktoré zbierajú, by pravidelne vkladali do spoločného dashboardu, kde by boli jednoducho analyzovateľné a porovnateľné.

Na úrovni štátu by to malo fungovať podobne. Rôzne inštitúcie, ako ministerstvá či Štatistický úrad a iné inštitúcie disponujú veľkým množstvom dát, ktoré však často nie sú kompatibilné, sú dostupné len na vyžiadanie a mnohé samosprávy nemajú dostatok kapacít na to, aby sa podrobne venovali získavaniu, porovnávaniu a spracovaniu takýchto dát.

Zároveň, ukázala sa aj potreba **jednotného informačného systému samospráv pre všetky samosprávy**, ktorý by nahradil súčasnú roztrieštenosť a odstránil závislosť miest od konkrétnych dodávateľov. Tento systém by mal zabezpečovať **obojsmerný a automatizovaný tok dát** prostredníctvom API rozhraní, čím by mestá získali priamy

prístup k údajom štátnych inštitúcií, ako sú cudzinecká polícia či štatistický úrad, bez nutnosti manuálneho vyžiadavania. Kľúčovou úlohou štátu je tiež nastavenie **jednotných dátových štandardov**, poskytovanie technologického zázemia pre nové zákonné povinnosti a vytváranie centrálnych nástrojov (napr. dashboardov) pre **benchmarking a analýzu mobility**, ktoré sú pre jednotlivé mestá finančne neúnosné.

Potreba jasného legislatívneho ukotvenia

Kvalitatívna analýza rozhovorov ukazuje silný a konzistentný dopyt po jednotnom **legislatívnom rámci**, ktorý by jasne definoval pravidlá pre zdieľanie, spracovanie a využívanie dát medzi štátom a samosprávami. Súčasný stav je vnímaný ako fragmentovaný a nejednoznačný, čo vedie k rozdielnym interpretáciám povinností, neefektívnym procesom a obmedzenému prístupu k údajom. Respondenti opakovane zdôrazňujú, že bez centrálne stanovených pravidiel zostáva dátová spolupráca nekoordinovaná a závislá od individuálnych rozhodnutí jednotlivých inštitúcií.

Z rozhovorov zároveň vyplýva, že nejasná legislatíva vytvára prekážky aj v oblasti ochrany osobných údajov. GDPR je v praxi interpretované nejednotne a často príliš reštriktívne, čo vedie k preventívnemu odmietaniu zdieľania dát. Respondenti preto považujú za nevyhnutné, aby legislatíva explicitne určovala, ktoré údaje a za akých podmienok je možné medzi inštitúciami vymieňať. Takéto ukotvenie by odstránilo subjektívne rozhodovanie úradníkov a posilnilo právnu istotu všetkých aktérov.

Potreba jasnej politickej vôle v oblasti práce s dátami

Zástupcovia samosprávy formulujú jasnú potrebu, aby volení predstavitelia stanovili prácu s dátami, modernizáciu IT a financovanie analytických funkcií ako politickú prioritu; inak zostanú strategické ciele len deklaráciou bez reálnej možnosti implementácie. Poukazujú na to, že rozhodovanie sa dnes často opiera o subjektívne dojmy a „pocitovú politiku“, pričom poslanci spochybňujú význam dát aj strategických dokumentov. V dôsledku toho sa pri rozpočtovaní uprednostňujú viditeľné investície pred budovaním analytických kapacít či posilnením úradu o odborníkov.

Potreby v oblasti získavania a spracovania dát o cudzincoch v meste

Kľúčovou potrebou v súvislosti s dátami o cudzincoch je prístup k aktuálnym a kvalitným dátam, ktoré odzrkadľujú skutočný stav obyvateľstva v území, a nie len formálnu evidenciu.

Z rozhovorov vyplýva jasná potreba zabezpečiť prístup **k presným a aktuálnym údajom** o cudzincoch, keďže existujúce štátne registre neposkytujú dostatočne spoľahlivý obraz o skutočnom počte a štruktúre cudzincov žijúcich v meste. Nedostatočná kvalita dát a absencia mechanizmu na odhlasovanie osôb, spôsobuje výrazný nesúlad medzi

evidovanými a reálnymi údajmi. Zástupcovia samosprávy preto identifikujú potrebu vytvorenia centrálnej „dátovej autority“, ktorá by garantovala aktuálnosť a kvalitu databáz. Takto overené údaje sú nevyhnutné pre kvalifikované rozhodovanie aj pre obhajobu finančných nárokov voči štátu, najmä v situáciách, keď mestské služby využívajú cudzinci, ktorí v oficiálnych registroch nefigurujú.

Celkové dáta o cudzincoch nestačia. Zástupcovia mesta potrebujú detailné demografické štruktúry o cudzincoch pre účely strategického plánovania verejných služieb, najmä v oblasti školstva a sociálnej starostlivosti. Pre mesto je dôležité poznať nielen celkový počet cudzincov, ale aj ich vekové zloženie a typ pobytu (trvalý, prechodný, tolerovaný), aby dokázalo predikovať nároky na kapacity materských a základných škôl. Okrem toho mestu chýbajú informácie o špecifických skupinách, ako sú cudzinci na národné víza, ktorých príchod do priemyselných parkov prebieha mimo vedomia samosprávy, čo znemožňuje včasnú prípravu integračných opatrení.

Samospráva aj v téme dát o cudzincoch potrebuje jasný legislatívny rámec a metodickú podporu zo strany štátu, ktoré by odstránili bariéry pri zdieľaní dát, často odôvodňované ochranou osobných údajov. Mesto potrebuje, aby štát definoval zákonné dôvody a technické štandardy pre zdieľanie údajov o cudzincoch medzi jednotlivými odbormi a štátnymi úradmi, čím by sa zamedzilo situáciám, kedy si úrady musia dáta prácne vyžadovať alebo ich získavať neoficiálnymi cestami.

Nevyhnutnou súčasťou tejto potreby je aj **personálne a finančné posilnenie odborných kapacít** (dátových analytikov) priamo na samospráve, aby bolo možné získané dáta nielen evidovať, ale aj odborne interpretovať a vizualizovať.

Záver

Kvalitné a aktuálne dáta o všetkých skupinách obyvateľstva predstavujú základný pilier pre efektívny výkon samosprávnych kompetencií a dlhodobé strategické plánovanie. Prechod od intuitívneho manažmentu k politike založenej na dôkazoch je podmienený schopnosťou miest presne identifikovať nielen celkový počet obyvateľov, ale aj ich demografickú štruktúru a špecifické potreby.

V prípade cudzincov je táto potreba umocnená faktom, že ich prítomnosť v meste priamo ovplyvňuje dopyt po verejných službách, od kapacít v školstve až po dostupnosť bývania a sociálnu inklúziu. Samosprávy sú zodpovedné za zabezpečenie fungujúcej infraštruktúry pre všetkých, ktorí územie mesta reálne využívajú, pričom absencia dát o významnej časti populácie vedie k poddimenzovaniu služieb a neefektívnemu vynakladaniu verejných prostriedkov. Presná dátová evidencia je zároveň nevyhnutným nástrojom pri komunikácii so štátom, ktorá sa týka spravodlivého nastavenia financovania, keďže súčasný model podielových daní nezohľadňuje reálnu dynamiku pohybu osôb bez trvalého pobytu.

V oblasti inštitucionálneho nastavenia a práce s dátovými systémami vykazujú sledované mestá výrazné rozdiely, čo vyplýva aj z toho, že Bratislava je hlavným mestom s neporovnateľne vyšším rozpočtom a kapacitami zamestnancov. Bratislava si vybudovala výrazné analytické zázemie prostredníctvom samostatného Oddelenia dát na Magistráte a odborných kapacít v Metropolitnom inštitúte Bratislavy. Tento prístup umožňuje hlavnému mestu nielen pasívne prijímať údaje zo štátnych registrov, ale ich aj aktívne prepájať a vizualizovať pre potreby strategického plánovania. Bratislava vníma dáta ako strategický majetok a investuje do technológií, ktoré umožňujú integrovať rôznorodé dátové zdroje do uceleného celku. Napriek tomu aj Bratislava naráža na limity v prepojení mestských systémov s údajmi o obyvateľoch a špecificky o cudzincoch, napr. roztrieštenosť dát medzi útvarmi, absentujúci priamy prístup k Registru obyvateľov, nárazový a ad hoc zber dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom, nižšia metodická pripravenosť (v porovnaní s tou technickou) na zber dát o ľuďoch s cudzineckým pôvodom.

Mesto Nitra v súčasnosti nedisponuje centralizovaným dátovým oddelením, čo vedie k fragmentácii údajov medzi jednotlivými odbornými útvarmi. Práca s informáciami naráža na technickú nepružnosť a vzájomnú nepriepustnosť informačných systémov mesta. Dáta o obyvateľstve sú rozdrobené na úrovni jednotlivých odborov bez automatizovaného prepojenia, čo sťažuje tvorbu komplexných analýz. Napriek týmto technickým a personálnym deficitom však Nitra vykazuje vysokú mieru proaktivity pri tvorbe rozvojových stratégií, v rámci ktorých realizuje dôležitú prácu v oblasti vlastného zberu dát priamo v teréne či prostredníctvom špecifických prieskumov.

Táto snaha o získavanie faktov vlastnými silami supluje chýbajúcu systémovú infraštruktúru, hoci uvedené bariéry majú v konečnom dôsledku priamy dopad na kvalitu a úplnosť evidencie cudzincov žijúcich v meste.

Práca s dátami o obyvateľstve v oboch mestách naráža na mnohé systémové bariéry, ktoré bránia ich efektívnemu využívaniu. Najvýraznejšou prekážkou je technologická nekompatibilita a zastarané formáty prenosu údajov zo strany štátnych orgánov. Informácie od cudzineckej polície prichádzajú do samospráv často v podobe, ktorá je náročná na spracovanie – teda napríklad vo forme papierových dokumentov alebo statických PDF súborov. To si následne vyžaduje manuálne spracovanie a zvyšuje riziko chybovosti.

Ďalšiu bariéru predstavuje obmedzený prístup k Registru obyvateľov, ktorý je často viazaný na konkrétne certifikované zariadenia v chránených priestoroch, čím sa znemožňuje flexibilná analytická práca s týmito údajmi. Legislatívny rámec navyše nedostatočne rieši prístup do registrov ale aj ich aktuálnosť, najmä v otázke odhlasovania pobytu cudzincov pri ich odchode z krajiny. Vzniká tak stav, kedy úradné štatistiky vykazujú osoby, ktoré sa v meste už dlhodobo nezdržiavajú, zatiaľ čo skupiny ako cudzinci na národné víza alebo vysoko mobilní pracovníci zostávajú pre mestské systémy ťažko identifikovateľní.

Pre prekonanie týchto nedostatkov a zefektívnenie dátovej politiky je nevyhnutné zamerať sa na štyri kľúčové oblasti rozvoja. Prvoradou požiadavkou je automatizácia dátových tokov medzi štátom a mestami prostredníctvom bezpečných API rozhraní, ktoré by nahradili manuálne preberanie údajov a umožnili synchronizáciu v reálnom čase. S tým úzko súvisí potreba štandardizácie dátových formátov, aby štátne inštitúcie poskytovali údaje v jednotnej, strojovo spracovateľnej štruktúre, ktorá je kompatibilná s mestskými informačnými systémami. Nemenej dôležitá je legislatívna úprava mechanizmov evidencie pobytu, ktorá by zabezpečila čistenie registrov od neaktívnych osôb a umožnila samosprávam lepšie identifikovať reálne žijúce obyvateľstvo. V neposlednom rade je nevyhnutné posilňovanie analytických kapacít priamo na úrovni miest, aby samosprávy dokázali získané dáta nielen zhromažďovať, ale aj odborne interpretovať a pretavovať do konkrétnych opatrení verejnej politiky. Tieto zmeny sú nevyhnutným predpokladom pre transformáciu slovenských miest na moderné a dátovo riadené samosprávy.

Použité zdroje:

Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Konceptcia bytovej politiky](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2021), [Konceptcia rozvoja centier voľného času](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Bratislava 2030. Program rozvoja mesta 2022-2030](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: konceptcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Dekáda pre kultúru: konceptcia udržateľného rozvoja kultúry](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030 a Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2022), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2023), [Všeobecno-záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 15/2023 z 23.11.2023 o nájme bytov](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2025), Dátová politika, smernica účinná od 1.1.2026.

Hlavné mesto SR Bratislava (2025), [Štatút hlavného mesta SR Bratislavy v znení dodatkov 1 až 25](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2026), [Organizačný poriadok](#), číslo predpisu Z01, registr. číslo záznamu MAG 91791/2026.

Hlavné mesto SR Bratislava (2026), [Organizačný poriadok, príloha č. 1: Organizačné schéma](#).

Hlavné mesto SR Bratislava (2026), [Organizačný poriadok, príloha č. 2: Rámcové náplne činnosti](#).

Hlavné mesto Bratislava (2026), [Stratégia integrácie ľudí s cudzineckým pôvodom žijúcich v Hlavnom meste SR Bratislave](#), schválená 26.02.2026 uznesením MsZ č. 1131/2026.

Koník, J. (2019), [‘V Bratislave žije vyše 600tisíc ľudí, ukázali telefóny’](#), *Denník N*, 11. júna 2019.

Kríglerová, E.G., Chudžíková, A.H. (2018), [Situačná analýza migrácie a možnosti integrácie cudzincov v meste Nitra](#), Bratislava, Centrum pre výskum etnicity a kultúry.

Kválová, D., Turkovič, Z., Gerbery, D., Mičicová Ľuptáková, M. (2024), [Ľudia bez domova sa rátajú. Záverečná správa zo sčítania ľudí bez domova v Bratislave 2023](#), Bratislava, Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy (2025), [Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2023 – 2030: Monitorovacia správa za rok 2024](#).

Marketlocator (2019), [Analýza lokalizačných dát mobilných operátorov v Bratislavskom a Trnavskom kraji](#), Bratislava.

Mesto Nitra (2020), NK31: [Stratégia rozvoja kultúry, kreatívneho priemyslu a kultúrneho cestovného ruchu v Nitre \(2021 - 2031\)](#).

Mesto Nitra (2022), [Stratégia riešenia rizikového správania so zameraním na problematiku drog a na elimináciu domáceho násillia, násillia páchaného na ženách a deťoch na území mesta Nitra](#).

Mesto Nitra (2023), [Program rozvoja bývania do roku 2030](#).

Mesto Nitra (2023), [Stratégia integrácie cudzincov \(vrátane utečencov a odídencov\) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035](#).

Mesto Nitra (2025), [Nitra 2042: Budúcnosť je teraz](#). Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nitra 2026-2032 s výhľadom do 2042.

Mesto Nitra a Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (2019), [Stratégia prístupnosti mesta pre všetkých](#).

Metropolitný inštitút Bratislavy, [Bratislava 2050. Demografický potenciál, sociálna a ekonomická geografia, scenáre rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy do roku 2050](#).

Ministerstvo financií SR, [Používateľská príručka pre služby RFO](#).

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (2025), [Vyhláška č. 51/2025 Z.z. z 10. marca 2025, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#).

[Organizačný poriadok mestského úradu v Nitre, vnútorný predpis, 11/2025](#).

Štatistický úrad SR (2023), [Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 425 z 25. októbra 2023, ktorou sa vydáva Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2024 a 2026](#).

Štatistický úrad SR, [Program štátnych štatistických zisťovaní](#).

TASR/SITA (2023), '[Bratislava vyhlásila mimoriadnu situáciu, v meste sa koncentrujú väčšie skupiny migrantov](#)', *Pravda*, 7. október 2023.

[Zákon 596/2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, §6\(19\)](#), 5. november 2003.

[Zákon č. 154/1994 Z. z. o matrikách](#), 27. máj 1994.

[Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní \(školský zákon\) a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 22. máj 2008.

[Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky](#), 1. júl 1998.

[Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#), 6. september 1990.

[Zákon č. 376/2024 Z.z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 28. november 2024.

[Zákon č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov](#), 13. september 1990.

[Zákon č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 28. október 2019.

[Zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike](#), 29. november 2001.

[Zákon č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR](#), 8. december 2010.

[Zákon č.125/2015 Z.z. o registri adries a zmene a doplnení niektorých zákonov](#), 14. máj 2015.

Zoznam skratiek

- BSK – Bratislavský samosprávny kraj
- CISMA - Centrálny informačný systém matričnej agendy
- CVČ – centrum voľného času
- CVTI – Centrum vedecko technických informácií
- GIS - Geografický informačný systém
- GÚDŠ – Štátny geologický ústav Dionýza Štúra
- IVPR – Inštitút pre výskum práce a rodiny
- KPSS – komunitný plán sociálnych služieb
- MIB – Metropolitný inštitút Bratislavy
- MIRRI – Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
- MPSVR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
- MsÚ Nitra – Mestský úrad Nitra
- NCZI – Národné centrum zdravotníckych informácií
- PHSR- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta
- REGOB – Register obyvateľov
- RFO – Register fyzických osôb
- RIS – Rezortný informačný systém Ministerstva školstva
- SHMÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav
- ŠU SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky
- ÚHCP – Úrad hraničnej a cudzineckej polície
- UPSVAR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- ÚPSVaR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- VZN – všeobecne záväzné nariadenie
- ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska
- ZUŠ – základná umelecká škola

Prehľad konzultačných rozhovorov

Bratislava

Inštitúcia	Dátum realizácie	Respondenti
Oddelenie dát, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy	16. december 2025	Vedúci oddelenia a dátový analytik oddelenia dát
Útvar mestských stratégií a analýz, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy	18. december 2025	samostatná odborná referentka a odborná referentka
Metropolitný inštitút Bratislava	14. január 2026	riaditeľ sekcie
Útvar mestských stratégií a analýz, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy	5. február 2026	samostatná odborná referentka
Oddelenie podpory pre ľudí s cudzineckým pôvodom, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy	21. apríl 2026	vedúca oddelenia a projektová manažérka

Nitra

Inštitúcia	Dátum realizácie	Respondenti
Odbor projektového a strategického riadenia, mestský úrad Nitra	12. december 2025	odborná referentka
Odbor projektového a strategického riadenia, mestský úrad Nitra	11. december 2025	referent
Odbor projektového a strategického riadenia	11. december 2025	Vedúci odboru
COMIN	16. december 2025	vedúca
Mestský úrad Nitra	11. december 2025	prednosta